

ခေတိစိမိး ကဗျာများ-၁။

KHITSAN KABYA-I.

မြန်မာပြည်ပညာပြန့်ပွားရေးအသင်း

THE BURMA EDUCATION EXTENSION ASSOCIATION.

မြန်မာနိုင်ငံပညာပြန့်ပွားရေးအသင်း

ဆော်စမ်းစာပေကျမ်းစဉ်-၃

တည်းဖြတ်အုပ်ချုပ်သူ-ဦးဖေမောင်တင်

ခေတ်စမ်းကဗျာများ

ပဌမတွဲ

တတိယနှိပ်ခြင်း

KHITSAN KABYA

VOLUME I.

Third Edition.

BURMA EDUCATION EXTENSION ASSOCIATION

MODERN LITERATURE SERIES No. 3

General Editor:—PE MAUNG TIN, B. Litt.

1937

<i>First Edition</i>	<i>2000</i>	<i>Copies</i>	<i>July, 1934.</i>
<i>Second</i>	<i>„</i>	<i>2000</i>	<i>„</i> <i>May, 1936.</i>
<i>Third</i>	<i>„</i>	<i>2000</i>	<i>„</i> <i>July, 1937.</i>

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အခန်း ၁-မောင်မောင်	၁-၁၃
၁	ပန်းသဇင်	၁
၂	ကံနဲ့သူနတ်ရှင်နောင်	၃
၃	မှုံပြာချီ	၄
၄	ယဉ်ဖျိုဖြူ	၅
၅	ချစ်သက်ဝေ	၅
၆	ဘိုးခေါင်ဌက်	၆
၇	လောကဇာတ်ရုံ	၁၁
	အခန်း ၂-မောင်ထိန်းဟန်	၁၃-၄၂
၁	ဝိတောက်ပန်း	၁၃
၂	ကြောင်မနက်ပြာ	၁၄
၃	စပယ်ဖြူ	၁၅
၄	ညနေချမ်း	၁၆
၅	ဝမ်းဘဲဌက်	၁၇
၆	အယားအယာ	၁၇
၇	ရွှေကျီးညို.....	၁၈
၈	နံနက်သဘင်	၂၀
၉	မိုးဆွေဌက်	၂၀
၁၀	ဘိချင်းဘိကလေး	၂၁
၁၁	ပွင့်စမာလာအားပန်ကြားချက်	၂၂
၁၂	လိုက်ကြအရုံးမယ်လာ	၂၄
၁၃	မွှေးဦးဝင်သော်	၂၅

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၄	တွေးကြည့်စမ်းပါ	၂၅
၁၅	ဤမြေချာ	၂၆
၁၆	ထမင်းနှင့်ဖိနပ်ကွက်	၂၇
၁၇	ငှက်စွန်အားပန်ကြားချက်	၃၀
၁၈	ခရုသင်းသံ	၃၂
၁၉	ထပြည့်ဝန်း	၃၃
၂၀	တရသောသင်္ကြန်အခါ.....	၃၄
၂၁	နန္ဒမူလိုဏ်	၃၆
၂၂	ဤကြာထန်	၃၇
၂၃	သားအမိ	၃၉
၂၄	သင်္ကြန်အခါအလံတိုင်တုရားမှာ	၄၀
	အခန်း ၃-မောင်ညွန့်	၄၂-၅၀
၁	အိုဘခင်	၄၂
၂	အညွှတ်	၄၄
၃	နွေကိမန်	၄၅
၄	ယမုံနာ	၄၇
၅	ဆောင်းဟေမန်	၄၈
၆	သွန်းညောင်ရေ	၄၉
	အခန်း ၄-မောင်ဇန့်	၅၀-၆၉
၁	ခါနွေဆန်းတော့ လွမ်းမိတယ်	၅၀
၂	နွေဦးပေါက်တော့	၅၂
၃	ရှေးနှင့်မတူ	၅၃
၄	မောင်ထွေးထို့	၅၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅	ရှေ့တော်ပြေး	၅၇
၆	မေတ္တာ	၅၇
၇	ကိုယ်စား	၅၈
၈	နှစ်ဇာတ်တစ်စိတ်	၅၈
၉	ခွင့်မသာ	၅၉
၁၀	စာဆိုကံ	၆၀
၁၁	တယောရှင်	၆၀
၁၂	ပင်လယ်ဗွေ	၆၂
၁၃	ရွှေချိုးဖြူ	၆၃
၁၄	အမယ့်ကိုယ်စား	၆၄
၁၅	စက်တော်ရင်းဝယ်	၆၅
၁၆	ပျောသံ	၆၆
၁၇	တွယ်ရာမဲ့	၆၈
၁၈	တရားဦးဟောလွှဲပါ	၆၈
အခန်း ၅-မောင်တိုးအောင်		
		၆၉-၇၈
၁	မြိုင်ရင်	၆၉
၂	ပရိယေသန	၇၀
၃	မာကြပါစေ	၇၁
၄	ခါဝသန်	၇၂
၅	ကျွန်ဌာနေ	၇၃
၆	ခါဟေမန်	၇၄
၇	ပိုးနှင့်မေ	၇၅
၈	မိုးရာသီ	၇၆
၉	ရွှေကြက်တူ	၇၇

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အခန်း ၆- မခင်စောမူ	၇၀-၈၄
၁	ဓမ္မတာ	၇၀
၂	ဖြေမဖြေ	၇၆
၃	အခါဌာန	၈၀
၄	လိပ်ပြာနှင့်ကြာကုမုခ်	၈၁
၅	ကျွန်တောင့်တ	၈၂
၆	သက်ထားငယ်ကျမ်း ဦးဆောက်ပန်း	၈၃
	အခန်း ၇-မောင်ဘသောင်း	၈၄-၈၉
၁	ဆံထုံးရကန်	၈၄
၂	လဲ့လဲ့ဝင်း.....	၈၆
၃	နှင်းမှုံဝေ	၈၇
၄	လွမ်းစေတီ	၈၈
	အခန်း ၈-စောမောင်မောင်	၈၉-၉၀
၁	မယ်ဘွဲ့ပိုန်ရုံ စကြာရတု	၈၉
၂	မောင်ဘွဲ့ပိုန်ရုံ	၉၂
၃	ပိုန်ရုံမောင်ဘွဲ့	၉၄
၄	ဧရာဝတီမြစ်စေ့ပိုန်ရုံ	၉၆

နိဒါန်း

ယခု ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော ခေတ်စမ်း ကဗျာစာအုပ်သည်၊ ဂန္ထိ
လောက၌ ပုံနှိပ်ပြီးသော ကဗျာစုများမှ ရွေးချယ်၍ ၎င်းတို့ကို ရေး
သားသော သူများပင် တက္ကသိုလ်မဂ္ဂဇင်း၌ ရေးသားသော ကဗျာ
သစ် ကဗျာဆန်းများနှင့် တကွ စုပေါင်း၍ ပုံနှိပ်သော ကဗျာစာအုပ်
ဖြစ်ပါသည်။ ခေတ်စမ်းပုံပြင်- ၁-၌ ဘော်ပြုပြီးသည်အတိုင်း၊ တ
ပည့်ရင်းဖြစ်သော သူတို့၏ ကဗျာများကိုသာ ယခုပုံနှိပ်ရခြင်းသည်၊
အခြား သူများရေးသော ကဗျာများထက်ပို၍ ကောင်းမွန်သည်ဟု
ထင်မြင်သောကြောင့် မဟုတ်၊ တပည့်ရင်းများ၏ အကြောင်းကို
သေချာစွာ သိနှင့်ပြီးဖြစ်သဖြင့် အလွယ်တကူ ရွေးချယ် လိုက်ခြင်း
သာဖြစ်ပါသည်။ အခြားသော ကဗျာများကို နောက်ထုတ်ဝေမည့်
စာအုပ်များတွင် ပုံနှိပ်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊

မောင်အေးမောင်၊ မောင်ထိန်းဟန်၊ မောင်ဝန်၊ မောင်တိုးအောင်
တို့၏ အကြောင်းကို၊ “ခေတ်စမ်းပုံပြင်-၁” တွင် ရေးသား ပေါ်
ပြုပြီး ဖြစ်လေသည်။ ထူသစ်ဖြစ်သော၊ မောင်ညွန့်၊ မောင်စောမူ၊
မောင်စောမောင်မောင်၊ မောင်ဘသောင်းတို့၏ အကြောင်းကို၊ ယ
ခုအနည်းငယ်ရေးသားပေါ်ပြပါအံ့။

မောင်ညွန့်သည်၊ ၁၂၀၉- ခုနှစ်၊ မြန်မာ ဂုဏ်ထူး ဝိဇ္ဇာတန်း
စာမေးပွဲတွင် ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့လေသည်။ ၎င်းနောက်၊ တက္ကသိုလ်
ကျောင်းတိုက်တွင် မြန်မာစာ နည်းပြဆရာ အဖြစ်နှင့် ပညာကို
ဆက်လက် ဆည်းပူးနေစဉ် အတွင်းမှပင်၊ ပထမဆုံး အကြိမ်
ကျင်းပအပ်သော မြန်မာစာဂုဏ်ထူး မဟာဝိဇ္ဇာစာမေးပွဲကို ဖြေ
ဆိုအောင်မြင် ပြန်လေသည်။ စာပေအရေးအသား အဟော အ
ပြော၊ ဝါသနာပါ၏။ ကျောင်းသားအဖြစ်နှင့် ပုဂံကျောင်းဆောင်
တွင်နေစဉ်အခါက၊ ယခုထက်တိုင်တည်တန့် ကျော်ကြားထွက်ရှိ
သော “ပုဂံလက်ထီး” ထက်ရေးသတင်းစာကို၊ တည်ထွင် ထုတ်

ဝေခွဲလေသည်။ ယခုအခါမှာမူ မောင်ညွန့်သည် ပညာရေး ဌာနတွင် အမှုတော်ထမ်းလျက်ရှိသည်။

မောင်စောမူသည်။ ၁၂၉၄-ခုနှစ်၊ မြန်မာစာဂုဏ်ထူးဝိဇ္ဇာတန်း စာမေးပွဲတွင်၊ ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့လေသည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်မဂ္ဂဇင်းနှင့် ဂန္ထိထောကမဂ္ဂဇင်းတို့တွင်၊ ပုံနှိပ်များနှင့်လက်ာ်တိုများကို ရေးသားလေသည်။ ယခု အခါမှာမူ၊ ဆရာဖြစ်သင်ကျောင်းတိုက်၌၊ ဆရာဖြစ်ပညာကို ဆက်လက် သင်ကြားနေလေသည်။

မောင်စောမောင်မောင်သည်။ ၁၂၉၅-ခုနှစ်၊ မြန်မာစာဂုဏ်ထူးဝိဇ္ဇာတန်းစာမေးပွဲတွင်၊ ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့လေသည်။ စာပေအရေးအသား ဝါသနာပါ၏။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက် မဂ္ဂဇင်း၊ ဂန္ထိထောက မဂ္ဂဇင်းနှင့် မြန်မာမဂ္ဂဇင်းများတွင်၊ ရေးသားလေသည်။ ယခုအခါမှာမူ၊ မြန်မာစာဂုဏ်ထူး မဟာဝိဇ္ဇာအတန်းတွင်၊ ပညာဆက်လက်သင်ကြားလေသည်။

မောင်ဘသောင်းသည်။ ၁၂၉၄-ခုနှစ်တွင်၊ မြန်မာစာ၌ အထူးရ၍ ဝိဇ္ဇာတန်း စာမေးပွဲကို အောင်မြင် ခဲ့လေသည်။ စာပေအရေးအသား ဝါသနာပါ၏။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်မဂ္ဂဇင်း၊ ဂန္ထိထောကမဂ္ဂဇင်းနှင့် မြန်မာမဂ္ဂဇင်းများတွင်၊ ရေးသားလေသည်။ ယခုအခါမှာမူ၊ မဟာဝိဇ္ဇာတန်းတွင် ပညာဆက်လက် သင်ကြားလျက်ရှိ၏။

ယခုပုံနှိပ်အပ်သော ကဗျာများသည် လူငယ်များ ရေးသားကြသည်အတိုင်း ဆန်းသစ်သောကဗျာများဖြစ်ကြ၏။ ဆန်းသစ်သည်ဆိုရာ၌ အဖွဲ့အမျိုးအစားဆန်းသစ်သည်ဟုမဆိုလို၊ စိတ်ကူးဆန်းသစ်သည်ကိုသာဆိုလိုပါသည်။ ၎င်းလူငယ်များသည် ရှေးပညာရှိများ ချန်ချင်းထားခဲ့သည့် ပန်းသဇင်၊ တိုးခေါင်ဌာက စသော သေးငယ်သော အကြောင်းများကို အများအားဖြင့် ဖွဲ့ဆိုကြလေသည်။

လောကတွင် ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော အရာသာလျှင် အရေးကြီး အရာငင်သည်မဟုတ်၊ စူးနေရာမှာစူး ဆောက်နေရာမှာဆောက် ဆိုသကဲ့သို့ သေးငယ်သော အရာသည်လည်း သက်ဆိုင်သည့်ဌာနတွင် အရေးကြီးအရာဝင်ပေသည်။ မြင်းမိုရ်ထောင်ကြီးမရှိလျှင် စကြာဝဠာကြီးပြည့်စုံနိုင်မည်မဟုတ်သကဲ့သို့၊ နေဇာမြက်မရှိလျှင်လည်း စကြာဝဠာကြီးပြည့်စုံနိုင်မည်မဟုတ်၊ ထိုအကြောင်း များကို ထောက်၍ ယခုခေတ်စမ်းကဗျာဖွဲ့ဆိုကြသော လူငယ်တို့သည် လေးနက်ကြီးကျယ်သော အကြောင်းအရာများထက် မျက်မြင်နားကြားနေ့စဉ် တွေ့ကြုံနေရသည့် သေးငယ်သော အကြောင်းများကိုဖွဲ့ဆိုရန်အခွင့်သင့်သည်အတိုင်းဖွဲ့ဆိုကြလေသည်။ ဤသို့ဆိုရာတွင် ရှေးပညာရှိများသည် ဤနည်းတူ မဖွဲ့ဆိုခဲ့ကြဟု မဆိုလိုပါ။ ဝန်ကြီး ပဒေသရာဇာသည် ထန်းတက်သမားအကြောင်း စသော တျာဘွဲ့များကိုဖွဲ့ဆိုခဲ့၏။ စလေ ဦးပုညသည်ဆယ်အိမ်ခေါင်း အကြောင်းစသောကဗျာများကိုဖွဲ့ဆိုခဲ့၏။ သို့ပါသော်လည်း ထိုကဲ့သို့သောအဖွဲ့များသည်ပြောပလောက်အောင်မများပြားတုန်း။

ဤသို့ ထမ်းသစ်ထွင်၍၊ သို့မဟုတ်၊ ရှေးအခါက ထွင်ခဲ့သော်လည်းအများက မလိုက်ဘဲလျစ်လျူပြုခဲ့သော ထမ်းစကလေးများကိုလိုက်၍၊ တပည့်လူငယ်များသည် စိတ်ကူးအသစ် ဖြစ်သော ဤခေတ်စမ်းကဗျာကိုဖွဲ့ဆိုကြလေသည်။

ကဗျာမည်သည်လည်း လူတို့၏ စိတ်ကို ပျော်ရွှင်စေရုံ၊ ယဉ်ကျေးစေရုံသာ စွမ်းဆောင်နိုင်သည်မဟုတ်၊ ခေတ်၏ အကြောင်းကိုလည်း ဖုတ်ဝင်ကဲ့သို့ပေါ် ပြရန်စွမ်းဆောင်နိုင်၏။ ရှင်မဟာဝိထဝံသာအစရှိသော ခေတ်ပြိုင်ကဗီကြီးများဖွဲ့ဆိုခဲ့သည့် ပျို့ကဗျာများကိုလေ့လာသောအခါ အင်းဝကောင်းစားသောခေတ်၌ တိုင်းပြည်နိုင်ငံ၏အခြေအနေ၊ရှင်လူဘိုး၏အတ္ထုပ္ပတ္တိစသော အကြောင်းအရာများကို သိရသကဲ့သို့၊ ဤခေတ်စမ်းကဗျာများ၌လည်း မျက်မှောက်ခေတ်၏ အခြေအနေတို့သည် ရေးသူတို့၏ စိတ်ဓာတ်တွင် မည်သို့ထင်ပေါ် ကြသည်ကိုသိရှိရ၏။

ဤစာအုပ်တွင် ပါဝင်ရေးသား ကြသော တပည့် လူငယ်တို့ သည်ပညာရှင်ဆဲဗ္ဗသာဖြစ်ရကား၊ ခြေစမ်း၍ ခရမ်းပျိုးနေရသည် ဖြစ်သောကြောင့်၊ မပြေပြစ်မကျစ်သစ် မထိပ်သည်းမပြည့်စုံသော အဖွဲ့မျိုးကို ဖွဲ့ပါမူ၊ အပြစ်လွှတ်ရန်သာ ဖြစ်တော့သည်။ ကဗျာ မည်သည်နွေခြင်းညခြင်းကြီးပြင်းနိုင်သောအရာမဟုတ်၊ ဤခေတ် စမ်းကဗျာများကို အခြေပြု၍ နောင်စာရေးသား ကဗျာဖွဲ့ဆို ကြသောသူတို့သည်၊ တိုးတက်ကြံ့စည်ဖွံ့ဖြိုးကြပါမူ တခေတ်ထက် တခေတ်ကောင်းမွန်ပြည့်စုံသွားရန်အကြောင်းရှိပါကြောင်း၊

မေမောင်တင်။

ခေတ်ဓမ္မိကဗျာများ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

အခန်း-၁

ရေးသူ-မောင်အေးမောင်

၁-ပန်းသဇင်

- ၁။ ခါနွေလေပြန်၊ သူရကန်မူ၊
 ဆူထန်တက်ကြွ၊ ပူလျှော်ငွေကို၊
 မတွေ့သဘော၊ နှုမြောဇာဏ်၊
 မပျိုသည့်သွင်၊ ညွန့်မရှင်လို၊
 ခိုဗားတွင်စိုလွန်း၊ နွေညွန်းပူတောင်း၊
 မသင့်ကောင်းဟု၊ ခါဆောင်းနှင်းခွဲ၊
 မင်းလွင်ခွဲမှ၊ ပြုပြုညှာချို၊
 ဖူးပွင့်ဗိသား၊ ပြိုပြိုချင့်လို၊
 အကျင့်ချိုသည်၊ အိုဘယ့်တော်ဝင်၊ ပန်းသဇင်။
- ၂။ ခတ္တာခတ္တဓီ၊ နှင်းဆီဂန္ဓမာ၊
 ဇီဝါအင်ကြင်း၊ ရင်းမာသော်ကာ၊
 ပန်းချာထိုထို၊ မြေကိုမိတွယ်၊
 ဖူးပွင့်ချယ်ကို၊ ဘယ်ဝယ်မတာ၊
 ရနိုင်သည်ပင်၊ ညွန့်ရှင်ခက်ဝေ။

မြေနှင့်တရံ၊ မဆက်ဆံသား၊
 ပန်းပျံထွတ်ချာ၊ သင်ဝတ်ထွာမှာ၊
 ဆက်စွာဝေထီ၊ မြင့်ပင်ဆီဝယ်၊
 ရော်ရီစရာ၊ တ,ကာထိုက်ဖို၊
 ဆွေးဘွယ်ပိုသည်၊ အို,ဘယ့်တော်ဝင် ပန်းသဇင်၊

၃၊ ယဉ်နွဲ့မြင့်ပြန်၊ သင့်အဟန်မူ၊
 သဏ္ဍာန်ငွေကြူ၊ သီတဂူလို၊
 ဖြူသန့်ရှင်းစင်၊ ကြင်စချင့်ဘွယ်၊
 မြင်တင့်တယ်သား၊ ချယ်ထွယ်ရနံ့၊
 မွှေးပျံ့မျှသာ၊ လွတ်စုံပြိုင်ကင်း၊
 ကြိုင်သင်းဘဝင်၊ စိန်စိန်ပင်တည့်၊
 ဇင်မင့်ထီခေါင်၊ မြင့်ယောင်ထိုထို၊
 ယုဆက်ပိုသည်၊ အို,ဘယ့်တော်ဝင် ပန်းသဇင်၊

၄၊ ပန်းမြတ်မဟာ၊ ဇင်သာခွါမှာ၊
 ဖြာဖြာကိန္နရီ၊ တူခဲ့ပြီကြောင့်၊
 အညီတမျှ၊ စိတ်ထွဖြူဖြူ၊
 ကျင့်မူမြင့်မြတ်၊ ကြင်တတ်သသူ၊
 ပန်ယူဆင်သင့်၊ ကဲလွန်တင့်လိမ့်၊
 မြော်ချင့်တွေးပြန်၊ စိတ်ကျည်းတန်နှင့်၊
 သွင်ဟန်မူနည်၊ ဆိုးညစ်ရည်သား၊
 မတည့်နှလုံး၊ သူယူသုံးမူ၊
 ရှင်ပြုံးသနပ်၊ သင့်အဖြစ်မှ၊
 ညှိုးဆစ်ပျောင်းမြန်း၊ မလန်းနိုင်ပြီ၊
 စိုးနှောင့်ထိခဲ၊ ရီဝေသွင့်ချို၊
 သင့်နဂိုရ်သည်၊ အို,ဘယ့်တော်ဝင် ပန်းသဇင်၊

၂- ကံနဲ့သူနတ်ရှင်နောင်

ပင်တိုင်စံခာတုကလျာအန္တယေကြောင့်၊
 ကြင်ပိုင်ရန်-စာအညကဗျာဖွဲ့ရှာရ၊
 မဟာသမုဒ္ဒယာနွဲ့ပါတဲ့အကြောင်းခံ၊
 အသက်လိုအချစ်ထူးရော့ထင့်၊
 ပုရစ်ဖူးတွေဝေဝေမြိုင်တော့၊
 မဖြေနိုင်အပူပီးငယ်ကြောင့်၊
 တွေတွေ့ရှင်အူအသည်းမှာဖြင့်၊ ညီးထိန်ထိုလျှ၊
 ရုလျားပြိုင်ဘွယ်တွေ့လေဆွေးရော့ထင့်၊
 တုရားတိုင်တသွယ်-ကြေးစေရေးပါထို၊
 ဝေးနေပေးကိုတဲ့ သူစိမံ၊ အိုတူညီရန်ကွဲ တတ်သူ
 အပေါင်း၊

ကြည့်တဖန်-အသိသက္ကန်တစခြားတဲ့ပြင်၊
 နှမအလားကွယ်၊ အပိုကြင်ပြန်၍၊
 နဂိုရ်ယဉ်ဟန်သူကိုလေ၊
 နှစ်ကိုယ်ယဉ်စံကာ၊ အကိုထုရင်အမှန်သမ္ဘာမောက်
 တာဖြင့်လဲ၊

ရဝိအဆောင်မှာ ကဝိမောင်မိဖုရားခေါင်မြောက်ပါခဲ့တဲ့၊
 မြန်မကြာ-ဟံသာကိုကြိကာနှောက်သော်ကြောင့်၊
 စိတ်ရောက်ရာမအောင်မြင်ပါ၍၊
 ကားစင်မှာ-ကုလားငဝင်ကာဘို့နဲ့ တွဲပါထို၊
 သနားမကြင်နာ၊ အသားတံကျင်မှာစွဲ သာကြောင့်၊
 ကန်နဲ့သူတဖိုဖိုနှင့်၊ ဘိုကရိုအသေမထူသူရှိ၊
 ဟို-နဂိုရ် ပဝေအစရယ်က၊ မရေမရ ဖန်ထွာပုံမကောင်း
 သနဲ့၊

အိုကွယ်အခြေမကျ၊ ခေရတဲ့ကံကြမ္မာအကြောင်း၊

ဂန္ထလောက ၁၂၉၄-ခု၊ တော်သလင်းလ၊

၃-မှုံပြာရီ

- ၁။ မှုံပြာရီ၊ ၊ တိမ်နီချယ်သန်း၊
 ညနေချမ်းဝယ်၊ ဆော်ဖျန်းလေပြေ၊
 ဥဩဆွေလျှင်၊ နှုတ်ဆွေရင့်ကြူ၊
 တော်-တ၍သော်၊ ငြုံးယူဆဲဆိုင်၊
 တမိုင်မှိုင်နှင့်၊ ဗျာလှိုင်ဆွေးအင်၊
 တွေးမရွှင်ပြ၊ တဝင်သကဲလုံ၊ ၊ ရီပြာမှုံ၊
- ၂။ ရီပြာမှုံ၊ ၊ သိုင်းမြို့ရှစ်ခွင်၊
 အမွှေဆင်လျက်၊ ဝန်းကျင်ရွက်သစ်၊
 သွန်းနှစ်မြရည်၊ ဖူးပွင့်စည်က၊
 မည်သာတိဂုံ၊ ခြေတော်ရံကို၊
 အာရုံဖူးမွှော်၊ စိတ်ကိုဖျော်လည်း၊
 မပျော်ပေဘူး၊ မိန်းမူးမှိုင်းထိ၊ ၊ ပြာမှုံရီ၊
- ၃။ ပြာမှုံရီ၊ ၊ ထီဝေသွယ်နှင်း၊
 မင်းလွင်ကျင်း၍၊ ပျံသင်းသဇင်၊
 ဂမန်းအင်တူ၊ ဆောင်းခွင်စက်ခို၊
 ငွေလုံပုလဲ၊ ပွင့်ကြဆဲလျှင်၊
 ငြေ့ကွဲဖန်ပြု၊ လွမ်းရတုကို၊
 ခွမ်းမှုမချ၊ ရှမ်းဖန်ခါ၊ ၊ မှုံရီပြာ၊
- ၄။ မှုံရီပြာ၊ ၊ လဝခြည်သန်း၊
 မြူခြေတန်းက၊ ပြုခန်းဝတွင်၊
 ကိုယ်တည်းပင်လျှင်၊ ရှင်ပါစိန့်သောင်၊
 ညဉ့်ကုနှောသို့၊ တယောသံဗျင်း၊
 ထီချင်းထီကာ၊ စောင်းတဖြာနှင့်၊
 ဖြေပါသော်လဲ၊ ပြေဘဲလွမ်းထိ၊ ၊ မှုံပြာရီ၊
 တက္ကသိုလ်ကျောင်းထိုက်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း ၁၂၉၄-ခု၊ တပို့တွဲလ၊

၄-ယဉ်ဖျိုဖြူ

- ၁။ ပန်းတကာတွင်၊ “ဘုရင်”ဟုခေါ်ဆို၊
 ငွေဖျိုရည်ရောင်၊ တင့်ယောင်ပုံမသွေ၊
 မရွှေ့ရွှေ့လို့၊ ရှုလေကြင်မြတ်နိုး၊
 သက်ယုံကိုး၍၊ တယ်မီးနတ်မြဲပွား၊
 ညီညာဖန်လတ်၊ ကူရန်မှတ်ပေလိမ့်၊
 စိတ်ခတ်ကြူသူ-ယဉ်ဖျိုဖြူ။
- ၂။ တညဉ့်ခါတွင်၊ ဆန်းအင်သည်အိပ်မက်၊
 စိတ်စက်ယူကြီး၊ နှင်မြီးကြည်မျက်နှာ၊
 ငွေစန်းဝါနှင့်၊ ချိုသာနှုတ်စကား၊
 “ထပါငြား၍၊ ရှုစားစာပေ”ဟု၊
 ယုယ၊ကြင်နာ၊ ကြားဖွာထေသန်ဖြတ်၊
 နိုးခဲ့လတ်ပြီ၊ စိတ်ခတ်တူသူ-ယဉ်ဖျိုဖြူ။
- ၃။ တနေ့ခါတွင်၊ ခင်ရှင်ရွှေတိဂုံ၊
 မွေတော်ရံဝယ်၊ ကြည်ယုံပန်းဆက်တင်၊
 “ထူပင်နွဲကာ၊ သံသရာဝဲခနောင်း၊
 လွတ်စေကြောင်း”ဟု၊ တောင်းဆုပန်ဆင်သ၊
 နှင်ပပနှင့်၊ “အမျှ”ယူပေအပ်၊
 ခုတ်ရည်ထပ်သည်၊ စိတ်မှတ်ယူသူ-ယဉ်ဖျိုဖြူ။
 ဘုဒ္ဓအိုလ်ကျောင်းတိုက်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း ၁၂၉၄-ရ၊တမိတ္တလ။

၅-ချစ်သက်ဝေ

- ၁။ ချစ်သက်ဝေ၊ ကြည်ရေရှင်းသန့်၊
 ငင်းဖန်ဖန်နှင့်၊ ကန်နန္ဒာနယ်၊
 သာမျိုးဩယ်လျက်၊ သွယ်သွယ်ပန်းရံ။

ဂုဏ်ပွဲဆုံသား၊ ရဂိုသာမော၊
 ဤသည့်တောဝယ်၊ လွမ်းဖော-ပိတ်ကို၊
 ဖြေမလျှိုနှင့်၊ တကိုယ်ထွမ်းခဲ့၊
 နွမ်းချိန်နဲ့သည်၊ အို-ဘယ့်သက်ဝေ ချစ်သက်ဝေ၊

၂၊ ချစ်သက်ဝေ၊ အထွေထွေဆန်းစစ်၊
 ပန်းသဘင်တွင်၊ ထန်းရွှင်မြူးကွန်း၊
 ဂုဏ်တင်းလွန်လျက်၊ ညွှန်ညွှန်ယှက်သွယ်၊
 ယဉ်ကြောင်းချယ်၍၊ ပျံ့ထွယ်ထုံကဲ၊
 ပွင့်ကာနဲ့သား၊ ရဲရဲနီနီ၊
 ရွှေရှင်းဆီလျှင်၊ “မဒီပြာမြို့၊
 သွယ်နွဲ့သူ၏၊ မွေးကြွနှုတ်ဖျား၊
 မိုမိုပါးမှာ၊ ပြိုင်ရှားရည်ရှင်၊
 သာလွင်နီမြန်း၊ အံ့မခန်း”ဟု၊
 ချင့်မှန်းထိုထို၊ ချီးမွမ်းဆိုသည်၊ အို-ဘယ့်သက်ဝေ
 ချစ်သက်ဝေ၊

၃၊ ချစ်သက်ဝေ၊ လေပြေဖြေးဖြေး၊
 တဇေနှင့်၊ ဆော်သွေးငွေယူ၊
 သောခါမူဝယ်၊ ကြာဖြူကြာနီ၊
 များရံစိတို့၊ သိထိနွဲ့ကာ၊
 ယိမ်းစွဲကာဖြင့်၊ လွဲကာမောင်သို့၊
 မြက်တမြို့နှင့်၊ “နှစ်ထို့မျက်ချယ်၊
 ဖွဲ့သက်ထွယ်၏၊ ချောသွယ်လည်တံ၊
 ယဉ်မစံသား၊ ကြာကံထက်သင်း၊
 ကြော့ကြော့ရှင်း”ဟု၊ ကောင်းတင်းဂုဏ်ကို၊
 ချီးအံ့ဆိုသည်၊ အို-ဘယ့်သက်ဝေ-ချစ်သက်ဝေ၊

၄၊ ချစ်သက်ဝေ၊ အထွေထွေသင်းပျံ၊
 ဆင်းရဲနဲ့နှင့်၊ ဝင်းထျှိုရောင်ဖြာ၊
 ရှုနာစွယ်တော်၊ ဂုဏ်မော်သဇင်၊

ဂမန်းအင်းက၊ ကြိုင်ရှင်နှင်းပန်း၊
 ဆွတ်ဆွတ်လန်းတို့၊ ဆန်းဆန်းလည်လည်၊
 မိန့်ကြသည်မူ၊ “ရှပ်ရည်မောင့်ချစ်၊
 ဖြူသနစ်ဖွား၊ တင်ပြစ်မစက်၊
 လဲ့လဲ့ညက်၍၊ အံ့ချက်မကုန်၊
 သို့သည်ဂုဏ်နှင့်၊ ပြည့်စုံသကိုင်၊”
 ချီးမွမ်းဆိုသည်၊ ၊အို-ဘယ့်သက်ဝေ-ချစ်သက်ဝေ၊

၅၊ ချစ်သက်ဝေ၊ ၊ဝေဝေစိမ်းမြ၊
 ရှိမ်းရှိမ်းပလျက်၊ ထိမ်းမသဘင်၊
 စည်းဝေးယင်သား၊ ရွက်ရှင်ညွန့်ကိုက်၊
 လေထိမ်းကြိုက်တွင်၊ သိုက်မြိုက်ညီညာ၊
 ပြောသည်မှာကား၊ “မဟာဆန်သူ၊
 ကတ္တရူ၏၊ သွင်မူသွေးကြော၊
 မြရည်လောဟု၊ ထင်မောကျန်တို့၊
 လွန်နှစ်မြို့ခဲ့၊ အသိုက်နှယ်၊
 ဖန်ချယ်ထွယ်၍၊ စံဘွယ်လွင့်ပြီ၊”
 ချီးအံ့ဆိုသည်၊ ၊အို-ဘယ့်သက်ဝေ-ချစ်သက်ဝေ၊

၆၊ ချစ်သက်ဝေ၊ နက်ရွှေအရောင်၊
 ပိတုန်းမောင်တို့၊ ပြီးယောင်ရှင်မော၊
 နောင်ခြင်းနှောလျက်၊ ပန်ကြောဝတ်ရည်၊
 သုံးခဲ့လည်၍၊ မြည်ကြသည်မှာ၊
 “ထွကလျာ၏၊ ကေသာမျက်ထုံး၊
 မျက်ခုံးမျက်တောင်၊ ဘက်စုံရှောင်သား၊
 အရောင်ဝင်းဝင်း၊ အခေါင်ချဉ်း၍၊
 ဆောင်တွင်းရိပ်ကြာ၊ ကညာနုတ်လော၊
 မှတ်ထင်မောခဲ့”၊ နွဲ့ချောသူကို၊
 ချီးမွမ်းဆိုသည်၊ ၊အို-ဘယ့်သက်ဝေ-ချစ်သက်ဝေ၊

၇။ ချစ်သက်ဝေ၊ ၊ကြင်ဆွေဘော်နှော၊
 ပင်မြကြောဝယ်၊ ဥဩ-သာရကာ၊
 သာလိကာတို့၊ ကူးကာမြူးကာ၊
 ထူးတည့်ကာဖြင့်၊ ဣူးကာတဝီ၊
 နှုတ်သံချိုလျက်၊ ကရိကဒီ၊
 သိဖွဲ့သိချင်း၊ ခင်းကြသည်မှာ၊
 “ယဉ်ကလျာဇီ၊ သံသာနှုတ်မူ၊
 တကြူကြူနှင့်၊ စံတူကင်းဝေး၊
 ဘဝင်ရှေး၊ ကြင်ရေးပိုမို၊”
 အံ့ပြောဆိုသည်။ ၊အို-ဘယ့်သက်ဝေ-ချစ်သက်ဝေ

၈။ ချစ်သက်ဝေ၊ ၊ရွှေပယ်ရိပ်၊
 နှုတ်ခွန်းချိန်၍၊ ရောင်ရှိန်သိမ်းကာ၊
 မြန်းကြွခါသော်၊ စိန်တာရာခ၊
 စန်းငွေလသျှင်၊ ကြယ်မျှတိန်းသန်း၊
 ရံခဝန်းလျက်၊ ထပ်ဆန်းအသစ်၊
 ပြောသည်ဖြစ်မူ၊ “ကောင်းနှစ်မြူတေ၊
 အသရေနှင့်၊ ရှုလေယဉ်လေ၊
 ပြီးစေ့စေ့နှင့်၊ နုံးတွေ့မဘူ၊
 ဝင်ကြည်သူ”ဟု၊ သွင်မူချောက်၊
 အံ့-ဩ-ဆိုသည်။ ၊အို-ဘယ့်သက်ဝေ- ချစ်သက်ဝေ။

၉။ ချစ်သက်ဝေ၊ ၊ဘဝေဘဝါ၊
 စေတနာထင့်၊ ကညာနန်းမူ၊
 ဟုဒါဂူကို၊ တ-ရှု-သူသို့၊
 ချီးအံ့မြို့သော်၊ ဆို-ခဲ့-ဗျာပါ၊
 မောင့်သည်းချာမှာ၊ ပြောပါမည်ဝေး၊
 တရေးရေးနှင့်၊ မျှော်တွေးရော်ရမ်း၊
 လောင်ကြွေကျမ်းမျှ၊ ထျမ်းထျမ်းပူပြီ။

မိန်းမိုင်သိ၍၊ မိုင်းခိုဘဝင်၊
 ညှိုးလျတင်ခဲ့၊ မြင်-မိ-သက်ကို၊
 လွမ်းဆင့်ပိုသည်၊ ၊ အို-ဘယ့်သက်ဝေ-ချစ်သက်ဝေ၊
 ဂန္ထလောက ၁၂၉၄-ခုတော်သလင်း၊ ၂၀၁၁

၆-ဘိုးခေါင်ဌက်

၁၊ အသစ်သစ်လျှင်၊ ကွန်ရစ်ပျိုဖြိုး၊
 တိမ်ယံခူး၍၊ တေးထူးသံသာ၊
 သန်းယံခါဇာ၊ တန်းဆာသဘွယ်၊
 ဖြစ်အံ့ရွယ်လျက်၊ ကြယ်တာချာနတ်၊
 ယုန်ရဟတ်နှင့်၊ ဘုံပြာသာဒ်ငွေ၊
 မိုးမင်းတွေကို၊ ပျော်ဖြေသည့်နှယ်၊
 အောက်ဝယ်တည်ခြင်း၊ ကျူးရောင်ကျင်းသည်၊
 စောင်နှင်းမြူ၍၊ အိပ်စက်ကုန်သား၊
 ရင်တောင်ကမ်း၊ ရေယဉ်စမ်းနှင့်၊
 တလွမ်းမြေပြင်၊ ဇေယျာရင်၍၊
 ကြည်လှင်“ချောင်း”၊ ပဏ္ဏာနှင်းသို့၊
 ညှင်းညှင်းငြိမ်ငြိမ်၊ ဆိပ်အိန်ချိုမွန်၊
 ချစ်ဘွယ်လွန်သည်၊ ၊ တွန်တိ သည်လည်း-
 ဘိုးခေါင်ဌက်၊

၂၊ သီဝေမြင့်ခေါင်၊ တိမ်ယံဘောင်ကို၊
 အတောင်ထွပ်ခွင်း၊ ဖြတ်သန်းလျှင်း၍၊
 မင်းမင်းဥက္ကဋ္ဌ၊ မွေဓာတ်သင်္ချာ၊
 မြတ်စေတီကို၊ ကျူးချိနှုတ်တောင်၊
 ရှိကော်ရော်လျက်၊ “ကြော်-လူ့ဘဝ၊
 တဒဂ်ငယ်၊ ဖြင်မျှဆင်းရဲ၊
 မြူဆန်ကွဲမျှ၊ ပျော်ပွဲတည်မှာ၊

ကင်းမဲ့စွာလည်း၊ အကာကိုပင်၊
 အနှစ်ထင်၍၊ ဖြစ်တင်မရှိ၊
 ထောက်စဉ်းမိမ်၊ ရှင်တင်းတိမ်လျက်၊
 ငါ့အိမ်ငါ့ယာ၊ ငါ့ဥစ္စာနှင့်၊
 ငါ့မှာဂုဏ်ခြံ၊ ပေါပေထတ်ခဲ့၊
 အမှတ်မသွယ်၊ ငါ့တသွယ်ကြောင့်၊
 ချုပ်ချယ်ခြင်းမည်၊ အပြည်ပြည်မှာ၊
 ထည်သံသာစက်၊ နိဗ္ဗာန်ထက်ဖြင့်၊
 ထွန်းခက်ဘယ်မှာ၊ ရပေရာအံ့”
 ဘယာကိုရှု၊ မွေ့ကိုရွယ်၊
 သူတော် နွယ်ကို၊ ပျံ့ဖြူးချိုမွှေး၊
 ကောင်းချီးပေးသည်၊ ၊ရင့်ဖြေး သည်လည်း
 ဘိုးခေါင်ဌက်၊

၂၃။

ပျံ့သင်း ပျံ့သင်း၊ သန့်သွင်းသွင်းနှင့်၊
 သွင်းသွင်းထေလျှင်၊ ရထားယာဉ်ကို၊
 စဉ်၍စီးကာ၊ မြန်းခဲ့ထားသော်၊
 စန္ဒာ ငွေနတ်၊ ရောင်ရံဟပ်သည်၊
 မှတ်ဘွယ်သက်တွင်၊ သာမောလွင်၍၊
 ရိခွင် ပန်းမာထံ၊ နှစ်ကိုယ်စံလျက်၊
 ဆိုပြန်စကား ၊ “အိုသက်ထားရဲ့၊
 ဖြစ်သားလူ့ကိုယ်၊ မမြဲလိုလည်း၊
 နှိုရို ဓမ္မစစ်၊ အချစ်ဓာတ်မှာ၊
 သိတာ ခုနစ်တန်၊ တောင်ယံခုနစ်မြင့်၊
 ကဲဆင့်မြင့်ရိုရို၊ တို့ထက် ပို၏၊
 နှိုင်းဆိုမတန်၊ ထည်မြီ မှန်၍၊
 အကန္တာဘာ၊ စက် သံသာ၌၊
 မေတ္တာခဲဘွယ်၊ သုံးဆောင်ဖြူလျက်၊
 မောင်မယ်ရွှင်ပြီး၊ တူဘော်မှီးကာ၊

ခရီး နိဗ္ဗာန်၊ သွားအံ့ ဟူ၍၊
 တယူ ကျင့်ကြံ၊ သုံးမည်ကံလည်း၊
 တော်မှန် စင်စစ်၊ ယွင်းမထစ်တည့်၊
 ကျစ်လျစ် စုံကလျာ၊ ဖုံပမာမူ၊
 ယုံလွှာ စံတကူး၊ တို့ထက်ထူးအောင်၊
 အံ့မူး အခေါင်၊ ဘေ့ယံဆောင်သည်၊
 လူ့ဘောင် နတ်ပြည်၊ မေတ္တာမည်ခဲ့”
 တည်တည် သံမြ၊ ကြင်ယုယထွက်၊
 ဖြိုက်ဟ သည်ကို၊ ကြားသလိုနှင့်၊
 နှုတ်ချို ကြည်စွာ၊ ရှင်ရေးဖြာသည်၊
 သာဘိ သည်လည်း-ဘိုးခေါင်ငှက်၊

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း ၁၂၉၅-ခုတပေါင်းလ၊

၇-လောကဇာတ်ရုံ

- ၁။ ဩော်-ပန်းမာလံသစ်ပင်၊ ယာလယ်ပြင်က၊
 ဆိုင်ခွင်ကနွား၊ တိုက်တာများနှင့်၊
 ဝန်းလျားငယ်တောတောင်၊ စိမ့်စမ်းမြှောင်ထို့၊
 ထရောင်နေဝါ၊ ကြယ်တာရာလဲ၊
 တန်းဆာငယ်ကားစုံ၊ ဆေးဘက်ခြံသည်၊
 ဇာတ်ရုံထောက၊ ရှင်လူများဖြင်၊
 ကိုယ့်ဇာတ်သွင်ကို၊ စိစဉ်ကထို့၊
 ဘဝဇာတ်ရင်း၊ တိုရှည်ခင်း၍၊
 ရှောင်ကွင်းခဲ့ဇာတ်ရုံ၊ ကံဇာတ်ဆရာ၊
 သူ့အာဏာလဲ၊ သေချာစုံအောင်၊
 နားငုံစဉ်စိုက်၊ လိုက်ရတယ်၊
 အချို့ဇာတ်သား၊ သူ့အများတို့၊
 “ရှင်အားငယ်ထက်သန်၊ ကြည်ဇာတ်ထမ်းမှာ၊

ရယ်သွမ်းခံလျက်၊ စံစားတော့ပြန်ပြန်၊
တုရံနွဲ့၊ ပျော်ပွဲဖန်”ဟု၊

ကံဇာတ်ဆရာ ညွှန်းတော့တယ်၊

အချို့မှာမူ၊ လွမ်းဆွေးပူထို့၊

တ၊ ရှုငယ်မရှင်၊ ဝိုတ၊ အင်ဖြင့်၊

ပြုပြင်ရယ်မထပ်၊ ဖြေမဆည်နိုင်၊

သည်းခွေယိုင်၍၊ ဝေ့မှိုင်ထပ်သည်၊

လွမ်းဇာတ်ဖြင့်သာ သိမ်းရတယ်၊

၂၊ ငြော်-နေပူတခါ၊ မိုဗ်းရွာတလွှဲ၊

ပြည့်ရှုတခါ၊ ဆုတ်ခါတလွှဲ၊

ထုံးတမ်းကဲ့ထို့၊ နွမ်းနဲ့ပူပြင်း၊

ဇာတ်တခန်း၊ အလွမ်းသွင်းထို့၊

မပြင်းသာပြပြီး၊ တခန်းငယ်မှနောက်ဆက်၊

ရှင်ဇာတ်ကွက်လဲ၊ ထွက်ပြန်ကြည်ထင်၊

ဇာတ်နှစ်ကွဲ၊ တနဲ့စီဆင်ထို့၊

ပါဝင်သုံးတော် ခံရတယ်၊

ဇာတ်ခန်းဇာတ်သား၊ အပြားပြားနှင့်၊

အများပေါင်းဆုံ၊ သည်ဇာတ်ရုံလဲ၊

အဟုန်ငယ်ပြင်းပျံ၊ မှန်းမှန်းညက်ကျေ၊

ဖြန်းဖြန်းကြွေအောင်၊ အခြေကိုင်ဆွဲ၊

ဖြိုကာလွှဲ၍၊ ပျောက်ကွဲရှုလိမ့်၊

ကမ္ဘာဆရာ၊ သူ့ထက်ထဲရှိ၊

မမြဲသာပြီ၊ ဆရာသူကစွမ်းတော့တယ်၊

သို့ကြောင့်ဒါရူ၊ မောင့်သည်းအူရယ်၊

အပူအသော၊ အလွမ်းငယ်နှောတဲ့၊

ထောကရယ်ဇာတ်ရုံ၊ နယ်အတွင်းက၊

အတင်းချန်ထို့၊ ကြည်ယုံပိတ်ချ၊

ကံဇာတ်ဆရာ၊ သူ့ကင်းကွာမည်၊

နေရာကြဌန်း၊ ဟိုဘက်နန်းကို၊
မြန်းလိုတယ်၊ နှမလိုက်စေချင်တော့တယ်၊

ဝန္တလောက ၁၂၉၆ - ရ၊ ပဌမဝါဆိုလ၊

အခန်း-၂

ရေးသူ-မောင်သိန်းဟန်

၁-ပိတောက်ပန်း

မရူးချင် စမ်းပါနဲ့
နှစ်ဘန်း ခါတော်မြို့
ဇမ္ဗော့ရည် ပြေပြေလိမ်းကာပါ၊
ခပ်သိမ်း နယ်ရံရံသို့
ပွင့်ငုံကို လင့်ကုန်ကြတော့ထို
ခေါင်းကြွကာ ဆာဝေဝေနဲ့
သူလဲလေ-ထောက်သားလိုပေါ့၊
ကြားချင်စွာ ပေထိခံမယ်၊
တသိန် တင့်ပါဘိ
တိမ်မြင့် ဒီပြာပြာက
ကြည့်သာသာ ပင့်လေအဖြူးတွင်ဖြင့်
တိတာတာ ပွင့်ရွှေဖူးငယ်တို့
လည်ရှက်ကာ ဘယ်ညာလူးလေတော့
သူတို့လို ဘယ်သူဖြူးနိုင်ပါ၊
ထူးပါဘိတယ်၊

တဝါဝါ ဆင်သက်နိုးရယ်က
ကမ္ဘာမှာ ဘဝင်ချမ်းစေတဲ့
သာသနာ ရှင်ရှင်လန်းအောင်ထို့

တမင်မှန်းကာပါ သတိဆွယ်
 ရည်ရွယ်တော့ သလား၊
 ခူးပါနဲ့ကွယ်
 ပွင့်ဖူးမှာ အဝါချယ်၍
 မာသာအလယ်မှာ နွဲ့ချင်တဲ့နှုလုံးရယ်ကြောင့်
 နှစ်ဆုံးကုန် အတာဝင်သို့
 မာန်အင်ကို ဉာဏ်ဆင်မွှေးကာဖြင့်
 အရေး အခါ သာမူ
 ခမျာမှာ တကုန်ဆန်းရတယ်
 ပန်းပိတောက်များ၊

ယူဒီတာစီတီကောလိပ်မဂ္ဂဇင်း ၁ ၂၉၀-ပြည့်နှစ်၊တန်းချးလ၊

၂-ကြောင်မနက်ပြာ

ဘယ့်လောက်ပင်လျှင်၊ အဆင်တူသနည်း၊
 မည်းမည်းဇော်ဖြူ၊ ကွက်မှန်ကူသို့၊
 ကိုယ်မူပြီးဖွံ့၊ မွေးမျိုးညံ့သည်၊
 ကြောင်သန့်“နက်ပြာ”လျှင်တကား၊
 ဘယ့်လောက်ပင်လျှင်၊ ယင်ပါသနည်း၊
 လည်လည်းစောင်းမော့၊ ကိုယ်ဟန်ကြော့နှင့်၊ ပြောဖြူး
 နားရွက်၊
 သူ့အထက်ဝယ်၊ တွယ်လျက်ဆင်ယင်၊ နံရံစင်သို့၊
 မြော်မြင်စိုက်ငေး၊ နေဟန်ကလေးသည်၊
 ယင်ကျေး ပါဘိသည် တကား၊
 အဆင်သွေးနှင့်၊ ယင်ကျေးမူနည်၊ သို့ရှိသည်လည်း၊
 ဤအချိန်တွင်၊ သူ့စိတ်သွင်ကား၊
 တချင်ရွေးမျှ၊ သွေးမထွလိမ့်၊
 မထွခြင်းရာ၊ ချိန်တော်ကြာကာ၊

ဝမ်းစာမှုရေး၊ မွေးရမချောင်၊ ကြွက်တကောင်၏၊
ဆောင်သည်လျှပ်ဟိတ်၊ စင်ခုံထိပ်၌၊
ရိပ်ရိပ်ပြေးဟန်၊ မြင်မိပြန်၍၊
စားရန်အာသာ၊ မိနက်ပြာကား၊
ဘမ်းကာဤသို့၊ တို့၍ကစား၊
သူ့အသားကား၊ ညံ့ထွားပေမည်၊
သို့ကြံစည်၍၊
ရှောင်ရည်မှန်းလိမ့်၊ ထွင်သာတကား၊
“အဘယ်မိတ္တာ၊ မိနက်ပြာငယ်၊
အစာချောညက်၊ သင်၏ကြွက်ကား၊
တဘက်ပေါက်ဝ၊ ထောင့်စွန်းကလျှင်၊
ချန်ချသွားပြီ၊ ငါမြင်သည်ကြောင့်၊
ကြာရှည်ပမ်းအား၊ မစောင့်စားနှင့်၊
သွားလော့တော်ရာ။” ငါဆိုပါသည်၊
စောင့်ကာချည်းနှီး ပင်ပေတည်း၊
သို့ပြောကြားလည်း၊ မကြားမသို့၊
စင်ထက်ခံ၍၊ အာရုံပိုက်လွတ်၊ မျက်မခတ်ဘဲ၊
တိမ်းမတ်တဏှာ၊ ငါ့အစာကား၊ ပေါ်လာဦးမည်၊
သူထင်ရည်၍၊ ကြာရှည်မြင့်ညောင်း၊ ချောင်းနိုင်စေလို၊
ဖတ်ချက်ပျိုအား၊ တင်ကြိုဝဝ၊ နှစ်ကြိမ်ကျအောင်၊
အားရမိမိ၊ စုံမှိတ်ဘိသည်၊
မိနက်ပြာလျှင် ချောင်းလျက်တည်း၊

ဝန္တလောက ၁၂၉၃-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လ။

၃-စပယ်ဖြူ

ဖန်လှပေသည်၊
မြရည်စိုစို၊ အရွက်တို့လည်း၊
ရိုးသို့မြော်ကာ၊

သူ့မာလာနှင့်၊
 ပဏ္ဏာဆက်သ၊
 ရှင်ပျံသည်၊
 ဝင်းပစပယ် ပြုပြုတကား၊

ဂန္ထလောက ၁၂၉၃-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လ၊

၄-ညနေချမ်း

ဤတနေ့လည်း၊ ကုန်ရွှေပေပြီ၊
 ယော်ရီအဆင်း၊ ကင်းသည့်ယျံဝါ၊ ကိုယ်ရုံထွာဖြင့်၊
 အာကာမီးဝ၊ ငေးမြော်တ၊သည်၊
 ပြုပွဒိသာ တံခါးမှာတကား၊
 တဘက်ကမ်းယျှင်၊ ခန့်တန်းဝယ်၊
 လေဖြန်းပင့်ချို၊ ကိုယ်တည်းအိလျက်၊
 တွန့်မြည်ရွှေတုတ်၊ သူ့အာလုပ်လည်း၊
 မြုပ်တုံမြင့်တုံ၊ နွဲ့ထည့်တုံဖြင့်၊
 မှုံသည်လောကဓာတ်၊ သူ့ကြောသတ်မှ၊
 ရင်အပ်မှီကာ နားတော့သည်၊
 တောင်ဘက်ဒိသာ၊ မျက်နှာမြော်မှန်း၊
 ဥဗျိုင်းတန်းလည်း၊
 ပျံသန်းတိမ်ပေါ်၊ ရှေ့ပြေးခေါ်က၊
 ရေပေါ်ပွင့်ရှင်၊ ကြာချပ်ရှင်သို့၊
 ထွေယာဉ်မြင့်မား၊ ရွက်ဖါးလျားလည်း၊
 သွားသည်ထိပ်မွေ၊ တရွေရွေယျှင်၊
 မြွေမြွေရေးရေး၊ တဝေးဝေးသည်၊
 ညဉ့်သွေးဂူမှာ နားတော့သည်၊

ဂန္ထလောက ၁၂၉၃-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလ၊

၅-ဝမ်းဘဲငှက်

နေ့တစ်ရက်
 ရေထိမ်ကမ်းစပ်၊ တပတ်ပတ်နှင့်၊ ကူးခတ် တက်
 သက်
 ဝမ်းဘဲငှက်ငယ်
 ငှက်အများတူ၊ သင်တမူလဲ
 ပြိုင်ညိုမိမှောင်၊ တောင်ပံနှစ်ဘက်၊ ရှိပါလျက်လည်း
 မတက်တိမ်ခွင်၊ လေသာဥမဏ္ဍား
 ရေနားကုန်းမှာ၊ မွေလူးလာသည့်
 သနားစရာတည်း။

အဘယ်သင်လျှင်
 ကုန်းပြင်ဝယ်ကြီး၊ မြေမည်းမည်း၌
 ခရီးသွားသူ၊ ငါတို့မှုနှင့်၊
 တူသည်လိုက်လျော၊ ငါတွေးတော၍
 “ဘေးသကုနာ၊ ထာတုည့်ထာတုည့်”
 ချစ်ကြည့်ချိုမြ၊ ငါမြွက်ဟသည်
 သဟာယတည်း။

ဂန္ထလောက ၀၂၆၃-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလ၊

၆-အလားအလာ

မိမာတာလျှင်၊ ငါအားမွေယူ
 “လူကလေးမောင်၊ မောင်နားထောင်
 မိဖမ်းမင်းမှောင်လျှင်
 တောချောင်ရသေ့၊ သူ့လေ့သို့
 လူငွေသံငြီး၊ မြေအောက်မိုးလျက်
 ကိုယ်ထီးနှံ့ထွား၊ မြေဆီစားသည့်

စားကြီးမျက်ကြောင်၊ သူတကောင်သည်
 လူ့ဘောင်တစ်ခု၊ ပြန်လာဝင်၍
 အုံ့အင်အုံ့အာ၊ တေးဂီတာကို
 မောင်မှာငြိမ်းနား၊ မောင်ငယ်ကြားစ”
 နှုတ်ဖျားချိုသာ၊ မေးတို့လာသည်
 မာတာငါ့မိ ပြောသည်တည်း။

မိမာတာလျှင်၊ ငါအားညွှန်ပြ

“သားထွရှလေ

မိလ်းမင်းစွေသော်၊ နေရောင်လျှမ်း၍၊ နွမ်းပါးအသက်
 ညှိုးယော်လျက်လျှင်၊ ခြောက်ပျက် ကျကျေ၊ သေပြီး

ထေမှ

သက်ပြန်ရလျက်

သစ်လွန်ဖတ်၊ ထွတ်ထွတ်ပျံ့ပျံ့

ပင်တံရွက်ထောင်၊ အရောင်မြရည်၊ မြက်ခင်းညိုကို
 သိကီသားထု၊ မောင်မြင်စ”ဟု

နှုတ်ကချိုသာ၊ မေးတို့လာသည်
 မာတာငါ့မိ ပြောသည်တည်း။

ဂန္ထလောက ၁၂၉၃-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလ၊

၇-ရွှေကျီးညို

အိမ်ခေါင် စွန်းဆီက
 လွမ်းထွအောင် တအာအာနှင့်
 မောင်နက်ပြာ ကိုရွှေကျီးကိုလ
 ကျေးဇူးကြီး တင်မိပါ။
 အုံ့တအုံ့ မှုံတမှုံရယ်နှင့်
 မိုးထုံ မကြည်လင်တဲ့ပြင်
 လေညှင်ညှင် ဆိုမပြောသာဘု

ဟောဟိုဆီ ပညောင်ပင်ဖြင့်
 ရုပ်ပုံပင် ဘယ်မငြင်းနိုင်သူ၊
 ဓာတ်လောကာ မိုက်မလင်းမှာထ
 ထီချင်း သံချိုချိုနှင့်
 ရွှေတံကို အသာဖွင့်ကာပ
 ကြွေးရင့်ကာ သာသာကြူတော့
 ကြားရသူ ဘယ်လိုလွမ်းရပ
 ရှမ်း ပီတိဖြာ၊

တို့သူငါ့စက်ကာလျောင်းပါတဲ့
 ခေါင်းရင်းဆီ အိမ်ခေါင်စွန်းဆီက
 ခွန်းဆင့်ကာ ချိုချိုမြည်တော့
 လာထိမ့်မည် နေ့ညသည်ကလေးဟာဖြင့်
 နှုတ်ကိုယ်မူ ထူထဲဥအေးရယ်လို့
 တွေးကာပ မောင်ဝမ်းသာ
 ထင်ပါဦး စိတ်ထဲ၊

လာစေ တော့ကွယ်
 စားသောက်ရန် အထွယ်ထွယ်နှင့်
 အသွယ်သွယ် စိမ့်သကာဖြင့်
 မောင်ညော်သည် လာချိန်ဆပေါ့ထို့
 ဗထဝ ချောသဒ္ဓါနှင့်
 နေအဝါ ရောင်ခြည်ယွန်းရင်လ
 စေတနာ ပြောင်ကြည်ရှန်းရယ်နှင့်
 ကွန်းထောက် မှာတဲ့၊

ဂ-နံနက်သဘင်

နံနက် ခင်းဝယ်
 မိလားမင်းဗျူဟာ၊ ဆုတ်တုံ့ခွါ၍
 ရာဇာနေနီ၊ ရောင်လွှတ်ချီသော်
 တံတာချီနီ၊ ငှက်ဆွေရလည်း
 ညတုံ့နွဲ့တုံ့၊ ဝိုင်းတော်ချိုမှ
 တီးဗိုပတ်သာ၊ နှဲတံငြောသို့
 ညံစာကြွေးရင့်၊ တင့်လည်းတင့်၍
 ဝင်းဝင့်ပြီးပြောင်၊ ဤပညောင်လည်း၊
 အရောင်ပြေးလျှပ်၊ ငွေရည်ခတ်သော်
 မိုးနတ်သူဇာ၊ ဤအခါဝယ်
 သံသာဆောင်မှ၊ ဆင်းလာကြ၍
 လိကနေမည် ပါတကား၊

ဂန္ထလောက ၁၂၉၃-ရုံးနတ်တော်လ၊

၉-မိုးဆွေငှက်

မြည်နိုင် ပေသည်
 မိုးဆွေငှက်ပင်
 ကိုယ်လျှင်သေးသွယ်၊ တိမ်မြင့်လယ်တွင်
 ငယ်လွန်းပေစုံ၊ ထက်မ-ခန့်လည်း
 နှံ့ဩ ဘွယ်ထက်၊ ကြောက်မက်ဘွယ်သာ
 ကျာကျာ တွတ်တွတ်၊ လွှတ်သည်နှုတ်က
 ပူးပူးရှုသည်
 မိုးဝကွဲမည် ထင်တော့သည်၊

ပျံ့နိုင်ပေသည်၊ မိုးဆွေငှက်ထွင်
 နေရှင်တိမ်ထဲ၊ တောက်ကြွကြွတွင်
 ရဲရဲမရွံ့၊ ဝံ့သည်တောင်ပံ၊ ထုပ်ခတ်ပျံ့၍
 တရံမရပ်၊ ဆန်တက်လတ်သော်
 ဖွင့်ခတ်မှိတ်ဘိ၊ နားမထိသည်
 မျက်စိ-မိုးဝယ် တူတော့သည်။

“ဝါဟောလေပြင်၊ ရသေ့ရှင်ငဲ့
 ထက်ခွင်အောက်ရပ်၊ လောကဓာတ်လည်း
 ခတ်မခတ်ဘိ၊ တိတ်ညိမ်ရှိရှင်
 ဗိတာနုအသွင်၊ မိုးအပြင်ဝယ်
 တိမ်ဟာဉ်ဖြူဝင့်၊ သူမလွင့်ဘဲ
 မြေပြင့်ကျယ်စွာ၊ ဤနေရာ၌
 ဆင်းဝါပြောက်ကြား၊ ဤသည်နွားလည်း
 မဝါးပါးစပ်၊ မတ်ရပ်မြေပိကာ
 သင့်ဂိတာအား၊ ကြားနာကြည်ရှင်
 ဝါပင် လျှင်လည်း
 ကောင်းကင်-အောက်ရပ်ဖြစ်သလော့”

ဝန္တလောက ၁၂၉၃-ခုနှစ်တော်လှ။

၁၀-သီချင်းသည်ကလေး

တညဏခါ၊ ဆိတ်ညိမ်ရာတွင်
 ရွှင်လေပါဘိ၊ ချိုသည့်ဂီတံ၊ တွန့်ကြွေးသံလည်း
 ညံညံစာစာ၊ ရှုတ်ချင်းသာ၍
 မကြာခဏ၊ စုတ်ကျသည်
 မဝအာသာ-နားမှာတကား။

အသံမှာလျှင်
 သပြာငွေမိတ်၊ နှစ်ပြားကြိတ်သို့
 ညိတ်သည်သံညက်၊ သွက်လည်းသွက်ရှင့်
 ဟက်ပက်ရယ်ရှင်၊ သို့အသွင်နှင့်
 ချစ်စဉ်စာတွယ်၊ ကြွယ်လည်းကြွယ်၍
 ဘယ်သတ္တဝါပေ၊ ထ၍ဖွေသော်
 ဧရစင်အောက်နား၊ ပျဉ်သစ်သားဝယ်
 ပြား၍မာန်ဆောင်၊ နှုတ်မွှေးထောင်လျက်
 အတောင်ပင့်ရွှါ၊ ကြိုးကြွကြွနှင့်
 အာက, ပရစ်၊ သူပင်ဖြစ်သည်၊
 မဲနှစ်ကိုယ်ရုံ-တ္တာနှင့် တကား။

ဂန္ထလောက ၁ ၂၉၃-ရ၊ တစ်ထွဲလ၊

၁၁-ပွင့်စမာလာအားပန်ကြားချက်

မွှေးထော့မာလာ၊ အိုမာလာဥဲ
 သူစာသက်မှု၊ ပန်းမရွှါလျှင်
 သူ့ဂုဏ်သိမ်မွေ့၊ လျောကာရွှေလျက်
 အထော့ကျသွေး၊ အနံ့မွှေးအောင်
 မွှေးလိုက်ပါလော-မွှေးပါလော။

ထုလော့မာလာ၊ အိုမာလာဥဲ
 သင့်မှာရူပ၊ မယ်ဥမ္မထက်
 အဆရာထောင်၊ ကဲ၍ခေါင်ရှင့်
 ပြောင်ပါအစွမ်း
 မြင်သူနှမ်း၍၊ ဗရမ်းဗတာ၊ မဲ့ထိက္တာနှင့်
 မျက်နှာသဗ္ဗ၊ သင်၌ကျအောင်
 ဇာလိုက်ပါလော-ထုပါလော။

သီလော့မာလာ၊ အိုမာလာဥဲ
ရှုပါမာန်ယစ်၊ ဒေဝန္တရာ၊ နတ်ဖြူပြာပင်
မျက်နှာချိုပြုံး၊ “အို-မောင့်သုန်း”ဟု
ကိုယ်လုံးညွတ်ကြည်၊ တ,လျက်မြည်အောင်
သီလိုက်ပါလော-သီပါလော၊

ယစ်လော့မာလာ၊ အိုမာလာဥဲ
သင့်မှာဝတ်ရည်၊ ရှိလေသည်တည့်
အောက်ပြည်သူရာ၊ ဇိုးရာဇာလျှင်
သင့်မှာအားကျ၊ မူးချင်ထွ၍
သံဟထစ်ထစ်၊ ငြှေးအော်ဟစ်အောင်
ယစ်လိုက်ပါလော-ယစ်ပါလော၊

ခူလော့မာလာ၊ အိုမာလာဥဲ
ခူပါလွလွ၊ မယ်ပဉ္စထက်
ထိကမောဟိုက်၊ ပိုက်ကခွေမေ့
သောင်းလုံးဆွေအောင်
ခူလော့ပါလော-ခူပါလော၊

ကြီလော့မာလာ၊ အိုမာလာဥဲ
ကန္တာထရိုး၊ ဤမြေမိုးလျှင်
အခိုးထောင်းထောင်း၊ ထောင့်တိုင်းခြောင်း၍
သစ်ပြောင်းမေဃာ၊ သွန်းချရွာလျက်
ပင်မှာရွက်သစ်၊ ထင်တိုင်းဖြစ်အောင်
ကြီသစ်ပါလော-ကြီပါလော

၁၂-လိုက်ကြအုံးမယ်လော့

လိုက်ကြ အုံးမယ်လော့
 မျက်ဆုံးခန့် ဟောဟိုဆီမှာ
 တောညိုရီ ပြာပြာမှိုင်းတွင်ဖြင့်
 ပင်တိုင်း ခိုင်တံဝေထို့
 ပန်းထွေထွေ အလွန်များပါသတဲ့
 ခူးဆွတ်ရန် အမြန်းသွားကြမို့
 အားသစ်ကြ တို့ထူငါ။

ပန်းတရ တွင်မှ
 လူ့လောက နယ်တသောင်းကိုဖြင့်
 ကောင်းမြတ်သည် အမြင်သန်၍
 အားမာန်ကို သစ်ဖန်ပေးပါတဲ့
 ပန်းယဉ်ယဉ် အဆင်သွေးကိုမှ
 ရွေးယူတို့ပါ
 ထက်ရွေးစင် ယဉ်တဲ့ပန်းရယ်နှင့်
 ဤလောက ဤတန်းကိုထွ
 ပန်းအိမ်သို့ ဆင်စရာ
 မာလာက ဂျုံရှား၊

မဆုတ်စမ်းပါနဲ့
 ခင်တန်းဟာ အမြင်သားပါတဲ့
 မြတ်ဗျား အပိန္နဲ၏
 ထိန်သရေ တရုတ်ဟိတ်ကိုဖြင့်
 ဦးထိပ်ဝယ် ယုံယုံဆင်၍
 လမ်းထွင်ကာ အကြံပိုက်ပါတော့
 မှန်းမြင်ရာ အမှန်ဆိုက်ပါလိမ့်
 လိုက်ကြမယ်လား။

ကဏ္ဍသိုလ်ကျောင်းတိုက်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း ၁၂၉၃-ခု၊ တပေါင်းလ၊

၁၃-နွေဦးဝင်သော်

နွေဦးဝင်သော်
 လေရှင်နှင်မှုတ်
 ပင်မှပြုတ်၍၊ ရုတ်ရုတ်ဝဲကား
 ရွက်နီဝါတို့၊ လိပ်ပြာပျံဆင်း
 မြေသို့ချဉ်းသည်
 ကွေကွင်းကြပြီ ပြန်တကား၊
 “အဟောင်းပျက်မှု
 အသစ်ပြုရ၊ ဖြစ်ကုန်ကြလော့”
 သစ်ခွပေါ်တွင်၊ ဉာဏ်သစ်ဆင်အောင်
 လက်ဆီပြော၊ ရွှေဥကြထည်း
 သောသောထံတျာ၊ အသံသာသော်
 နှာခံ-သောတ၊ ပုရစ်မြဲလည်း
 ပြသည်ကိုယ်ထင်၊ ပွဲသစ်ဟင်၍
 ကြည်ရှင်ကြပြီ ပြန်တကား၊

ဂန္ထလောက ၁၂၉၃-ခု၊ တပေါင်းလ၊

၁၄-တွေးကြည့်စမ်းပါ

တတောင်သာသာ၊ ဣက်ထွစွာတည့်
 ဇရာဝင်ခ၊ ဤရုက္ခငယ်
 မြဲမြံသွန်ထောင်း၊ ရွက်အပေါင်းတို့
 ညောင်း၍ကျကျ၊ စွန်တုန်လေထည်း
 ပွင့်ရွှေတချ၊ နူးဝါဝါ
 မာသာအထွေး၊ သူရှိသေး၍
 “အေးအေးကောင်း၏၊ တော်လေ၏”ဟု
 ဆိုမိငါ့မှာ၊ အောက်မေ့ပါသည်
 ရုက္ခာညာဘက် ကိုင်းမှာတကား၊

ယခုခါဝယ်
 သာထည်းသာ ရှင်၊ အဆင်ထည်းထွ
 ကာယထည်းသေး၊ နှုတ်သီးကွေးနှင့်
 တေးသကုန်၊ တောင်ပံချိုလျက်
 မပြီကသာ၊ ပြီကလာဖြင့်
 သိကာကြွမြွက်၊ လေမှသက်၍
 ဝဲဘက်ကိုင်းမှာ၊ နားလာပါက
 ရုက္ခာပင်အို၊ ဤပင်အိုသည်
 ဘယ်လိုနေရှာလိမ့် မည်ထကား၊

ဂန္ထလောက ၁၂၉၃-ခု၊တပေါင်းလ။

၁၅-ဤမြေချာ

ဤနေရာလျှင်၊ ပညောင်ပင်၏၊ မြေပြင်မြေရင်း
 အမြစ်ပျဉ်းထည်း၊ ဝပ်စင်းထွန်ထွန်၊
 မြွေသို့ တွန့်၏။

ဤနေရာလျှင်၊ ဝိနွံပင်ဝယ်
 ရှည်ရှင်ပေါ့ပါး၊ မြီးပါးပါးထည်း
 ရွက်ကြား အခက်
 လျှပ်သို့ ထက်၏။

ဤနေရာလျှင်၊ ထန်းနှစ်ပင်ထည်း
 ရွယ်စဉ်နိမ့်မြင့်၊ ယပ်ညှိဖွင့်၍
 အကျင့်သိက္ခာ၊ ပြည့်ရံစွာတည်း။

ဤနေရာလျှင်၊ ထန်းသာနဖူး၊ မြေပြန့်ပျူးဝယ်
 ကြားဖူးထွက်တည်း၊ ဖုလဲရည်သို့
 စေတီပုထိုး
 ဝန်းမြီးမြီးတည်း။

မိပြောလဲ့နှမ်း၊ အတ္တိသန်းသည်
 မိုးထမ်းနှင်၊ ထိုနှံ့ဝယ်
 ဆန်ကာတွယ်ထက်၊ ပိုင်းစက်စက်ရှင့်
 တက်ရင်းပင်လျှင်
 အောက်ချောင်းပြင်အား၊ မှန်သွင်းငုံ့ရှု
 နှုထက်နှုအောင်၊ တယုယဟ၊ တသသနှင့်
 ငွေလပြုပြု၊ မျိုသည်မူကို၊ ဆင်ယူရခါ
 သူ့မျက်နှာသည်
 မိုးမှာ-ရေဝယ် ပြုံးပြုံးတကား၊
 ယခင်ဇီးကွက်၊ မဲနက်နက်လည်း
 ရွဲလျက်ကျယ်ဝန်း၊ ပြုံးချက်ကွင်းနှင့်
 လမင်းငွေထွေး၊ မိုးသူတော်အား
 ဖူးမျှော်မဝ၊ အားမရသို့
 ကိုင်းခွပေါ်တွင်၊ နှုတ်ညိုခင်သည်
 သူပင်ရှိပါသေး၏ တကား၊
 ဥပမာလျှင်၊ မေတ္တာသက်မျှ၊ ချစ်မဝ၍
 ဇာသည်ကညာ၊ သူ့မျက်နှာအား
 ရှုကာ ရှုကာ၊ မခွါနိုင်လောက်
 မျက်စိအောက်မှ၊ အပျောက်မခံ
 ချစ်ရန်ဆင့်ပွား၊ သူ့အပါးက
 ရည်းစားသဘွယ် တူတော့သည်၊
 ဥပမာလျှင်၊ ကသိုဏ်းခွင်ဝယ်
 ဆင့်ခြင်သတိ၊ ဘဝင်ထိ၍
 ဝိတိသုခါ၊ ဤရသာကို
 မျိုကာမျိုကာ၊ ထည်ကြည်စွာသည်
 ခေါက်ချာဆင်လေ့၊ ချောင်ဂူရှေ့က
 ရသေ့အသွင် တူတော့သည်၊

ဥပမာလျှင်၊ သူ့ရှင်ပင်လည်း
 သစ္စာသီထက်၊ စက်ပျော်လျက်ဝယ်
 ညဉ့်နက်သန်းခေါင်၊ မိုးသောက်အောင်သို့
 မြဲစောင်မြဲစောင်၊ ဓားလွယ်မြှောင်လျက်
 ခန်းဆောင်တထောင့်၊ အိပ်ဖန်စောင့်သည်
 ရဲကောင်းအသွင် တူတော့သည်။

အထန်ကြာသော်၊ အာကာမိုးက
 တိမ်တစွန့်၊ ဘိုးလဘော်ငွေ
 သဒ္ဓါချွေ၍၊ စွေသည်တိတ်ဆိတ်
 ဖိတ်သည်အရည်၊ ငွေရောင်ခြည်အား
 မထီမဲ့ပြု၊ တောအုတ်ရမှ
 တရဌက်မော်၊ ရုတ်ချင်းပေါ်၍
 ပျံအော်တိုးကာ ပျောက်သည်တကား။

ယင်းသို့ပျံသော်၊ တောင်ပံရှိက်နက်
 ဤဖီးကွက်လည်း၊ အမျက်ခြောင်းခြောင်း၊ ဒေါသံ
 ညောင်းလျက်
 “ဌက်ငေါင်းကျင့်ယုတ်၊ ဌက်နုတ်နုတ်”ဟု
 ထိုးသုတ်အံ့ဌ၊ ခွကိုခွါသည်
 ညောင်မှာထံမဲ့ထံမဲ့ ကျန်သည်တကား။

တောင်ပံဖျားက၊ ထားခဲ့အဟန်
 အတောင်သံလည်း
 ကျန်သည်ငြိမ့်ငြိမ့် နားဝယ်တကား။

၁၇-၄က်စွန်အားပန်ကြားချက်

မိုဗ်းထည်းပါး၍၊ ဆောင်းသားရတနာ၊ ဖွားစခါဝယ်
 အာကာတ်ဝ်ပေါ်၊ အဟော်ဝတ၊ အုံပေစွတည့်
 မြရောင်ပြာရီ၊ ဗိတာန့်ဆီဝယ်၊ ငွေခြည်တိမ်လိပ်
 တိမ်တမြိတ်၌
 ရေးရိပ်ထင်ထင်၊ တစက်မင်သို့၊ အသင်စွန်၄က်၊
 ဝဲပျံ့လျက်သည်
 တွေးဆက် မဆုံးနိုင်သာတကား၊
 “အိုဘွဲ့စွန်ဘော်၊ ဆောင်းဦးပေါ်ငယ်
 မိုဗ်းသော်ကျောက်ဖျာ၊ ဟိမဝန္တာဝယ်၊ ၄က်ကာ
 ကိုယ်လုံး
 သီတင်းသုံး၍
 နှလုံးအားရ၊ ဝဝလင်ထင်၊ ရှင်ကြီးရှင်လျက်၊ စိတ်
 ဆင်မာန်အား
 ဖြည့်ပြီးထွားမှ
 လှသားတို့ဖြည့်၊ ရှေ့ဦးတည်၍၊ ကြည်ညိုစရာ၊ သင့်မှာ
 မှတ်သား
 မျှော်ရှုစားသည့်
 မြင့်မားဝေမှောင်၊ ကျောက်ခဲတောင်က၊ ရံစောင်ဆင့်
 ဆင့်
 ဂျပလ္လင်ဝယ်
 တေးရင့်သွန်သွန်၊ စမ်းတံခွန်၏၊ တင့်ဟန်ချင်းတ
 ဆိုချင်ပြု၍၊ ဈာနသာဘင်၊ ဤကောင်းကင်ဝယ်
 သင်ဆင်သလော၊ နောင်-သို့စောမိ
 ပြောထိပါလော့၊ ပြောပါလော့၊”
 “အိုဘွဲ့နတ်ထံ၊ မြတ်တမန်ယေ

ဝေယံနုတ်နန်း၊ အခန်းခန်းဝယ်၊ ပျံမြန်းထွဋ်လည်
 စုံခဲ့ပြီတည့်
 ဝထိခမ္မာ၊ ကောင်းစွာသည်ထိတ်၊ ကံအတိတ်ကြောင့်
 ဖိတ်သည်ကမ္မလာ၊ ခြိုလေလာသည်၊ ဒေဝါထိကြား၊
 နုတ်အချားနှင့်
 စကားချိုပြေ၊ ဆိုပြီးလေမှ
 လူနေဤရပ်၊ လောကဓာတ်သို့၊ စိုက်မတ်ပျံလာ
 သင့်မှာ ဆိုရေး
 မဂ္ဂမ္မေးသို့၊ မိတေးငုံပွင့်၊ နုတ်သခင်လျှင်၊ ပွင့်ထိတ်ပါဒေ
 ဤထုံပွေသို့၊ ချွေမည်ချင်းတ
 ဆိုချင်ပြန်၊ ဈာနသဘင်၊ ဤကောင်းကင်ဝယ်
 သင်ဆင်သလော
 နောင် သို့စောမိ
 ပြောဘိပါလော့-ပြောပါလော့။”

“ကျွန်ုပ်သည်လျှင်၊ သင့်အသွင်သို့
 ကောင်းကင်ထုံမှ၊ ဤလောကအား၊ ရှုထုချင်လို
 ကြွေးကြော်လို၍
 ထိုဤဝံပျံ၊ လွတ်လပ်ဟန်ဖြင့်၊ တောင်ဝံရွရွ
 သည်ဗလနှင့်၊ လူ့ရွှေ့ လူ့ဘော်
 ပြည်းထုံးကျော်အောင်၊ ငေါ်ငေါ်ထုနှင့်ထုနှင့်
 သံငှင့်ငှင့်နှင့်
 ရဲရင့်မျက်စိ၊ သည်သတ္တိကို
 တပည့်ခံကာ၊ ပေးထည့်ပါဟု
 သည်မှာလူသား၊ အသင့်အားလျှင်
 စောင့်စားမျှော်မိတော့ သည်တကား။”

၁၈-ခရုသင်းသံ

‘အလိုထုရှား’ သာပ
 ကြားလိုက်ပြီ သာသာညှင်းသေတော့
 ခရုသင်း သည်အသံဘဲ
 စေတီယံ ယင်ပြင်ထက်မှာဖြင့်
 ဝတ်တက်သူ လူထိုထိုတို့
 ဝတ်ရွတ်ဆို-ဆိုထို့ ပြီးရော့ထင့်
 ဟီးချမိ တကိုယ်သာ၊

အခါတိုင်း တွင်ဖြင့်
 မြင့်ကျိုင်းသည် ဤစေတီသို့
 အရုဏ်မို့ အရောက်ထွမ်းကာပါ၊
 ပန်းဆီတိုင် တင်ကာလှူ၍
 ဝတ်တက်သူ-သူ့နံ့ဘေးမှာလ
 ထိုင်မိကာ တွေဝေငေးပါထို့
 ပေးကြသည် အမျှပန်းကိုဖြင့်
 ဆင်မြန်းကာ အသာဆင်းပြန်ခဲ့
 ရှင်း ပီတိဖြာ၊

သည့်တခေါက်တွင်ဖြင့်
 အရောက်ကယ်-တကယ်နှောင်းလေပေါ့
 နိမောင်းရောင့် ရှေ့ပြုဗ္ဗာဝယ်
 ပေါ်လာပေါ့ အလင်း၊
 ကြား ရပြန်ပြီ
 ခရုသင်း သံအိအိပါ၊
 လာပါပြီ-ခုလင်လမ်းပေမို့
 ထွမ်းရင်းပင် အသံဝဲလေတော့
 စိတ်ထဲ မကြည်သာထု

ဪ...သည်တခါ မကြေနပ်သော်လဲ
 နောက်ထပ် နောင်တခါဖြင့်
 မှီပါအောင် အားသွန်မြန်းမယ်ထို
 စိတ်နှင်းကို သည်လိုဖြေ၍
 ရွှေစေတီ ထွန်ချာဦးကိုလ
 ရွှေနေခြည် ညွတ်ကာဖူးလေတော့
 မြူးခဲ့ စိတ်တွင်း၊

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်နှစ်လည်မဂ္ဂစင်း ၁၂၉၄-ခု-တော်သလင်းလ၊

၁၉-လပြည့်ဝန်း

ချစ်စရာ နောင်တနေ့တွင်ဖြင့်
 ထွေဦးမည် ရည်ကာရော်မိပေါ့
 ဪ-မျှော်တိုင်းသာ ရှင်ထိုလန်းပါဦး
 ဆန်းပါဘိ မောင့်ကုသိုလ်၊

မြို့ထို ဖွေးပါဘိ
 လှသွေး လှစင်နှိုက်ဦး
 ချွေရံတော် ကြယ်ကလေးတွေနဲ့
 သိမ်မွေ့စွာ ညီသာခံတော့
 မောင့်တမာန် ရောင်ခြည်အေးဆီက
 တေးစိန့်၍ထို၊

အမှန်ကြား ပါဘိ
 နံပါးမှာ ယုံဖြူဆွတ်ကယ်နဲ့
 ဆန်ဖွတ်တဲ့ အဘိုးဧည့်ရယ်
 ဆိုလေရော့ သလား၊
 ငိုက်ထို ငေးမိပေါ့
 သည်တေး အသံသာသွချည့်

တို့-ဆေးအဖွဲ့ ပါရော့ထင်
 ဈာန်သမာ ထေရ်ရဟန်းလိုပါ
 လေဖြန်းရာ ဇော်ပေယ့်၍
 ဘော်ငွေလျှံ ချိုချိုသောက်ကာဖြင့်
 ရောက်ချင်ရာ နယ်တဝန်းဆီသို့
 ယွန်းခဲ့ပြီ တကား၊

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း ၁၂၉၄-ခု၊ တပို့တွဲလ

၂၀-တရသောသကြိန်အခါ

လာလာထေ လိုက်ခဲ့တော့
 တို့စရိုက် တို့ဘာသာ
 နှစ်ဆန်းခါ ပိတောက်ကြွားချိန်ရှိ
 ကစားကာ ရေကြည်ကြည်နှင့်
 ပီပေသည် ဗမာမျိုးကိုလ
 တိုးဆင့်၍ ချစ်ခဲ့တာ၊

[စကားညှပ်]

....လာဟော့ လာဟော့
 တရားကုန်းက တအုံးအုံးနဲ့ တရုံးရုံးလာကြ
 ဘွဲ့နှာတာလိမ့်
 ထိန်လိုက်တဲ့အိုးစည် နှဲကလဲပီသနဲ့
 ဆီသုကသိကြ ကသူက-ကလာ
 နွားကြီးလဲ ပါသဟော့
 ကျောပေါ်မှာကော်ဇော အမွှေးရောသနပ်ခါး
 ချိုဖျားမှ ပိတောက်ပန်းတွေက
 တသျှမ်းသျှမ်း ရှုအဆင်
 နွားပိတ်ထဲ အခဲသားဝင်လိုက်ရ
 ရှင်လိုက်မည့် ဖြစ်ခြင်း.....

ဪ... ဝဋ်မကင်းသူကိုဖြင့်
 ဣတ်ခြင်းမှာ ဝါသနာပါတဲ့
 ရွှေဗမာ သည်အမျိုးမှာလဲ
 အကျိုး-သည်လိုတူလိုက်ပါ
 ရွှေမရွှေ နှုတ်ချိုခွန်းရယ်နဲ့
 သွန်းလိုက် မိပါ။

....နှစ်သစ်ကူးတဲ့ တန်းခူးခါမှာ
 ဒါနကတဝေဝေ ရေတွေကတရွဲရွဲ
 ပျော်ပွဲကတဝင့်ဝင့် ကဲထို့သာဆင့်ရော့
 အရွယ်သင့် အရွယ်ငယ်
 ဗမာတွေ ထယ်လိုက်ကြ.....

ဘယ်မြေဟာ စေတီပေါမယ်လဲ
 ဘယ်မြေဟာ အပျော်ကျောမယ်လဲ
 စိတ်စော မြန်ဗမာမှာဖြင့်
 သံသရာ ဂရုထားသူရှိ
 ပါးလိုက်ကြ ပျော်ပျော်သာ
 အခါက နှစ်ဆန်း၊

....လကလဲ ရှင်လန်း
 ရွက်ဟောင်းတွေတွေ ရွက်သစ်ကယ်ဝေ
 လေပြေက ဆန်းပြန်တော့
 လွမ်းစရာပေါ့....

ဥဒြ ငယ်သာ
 ပင်ဖြင့်မှာ သံဝါဝါနဲ့
 သင်္ကြန်ခါ သူကညှင်းပြန်တော့
 မလေးမောင် သည်ရင်တွင်းဆီသို့
 သိချင်း-သူ ဝင်လာ၍

မြူစင်စွာ ဂူဆင်၍သာပ
 တူယဉ်ကာ သူ့ရှင်မွေ့ခဲ့ပေါ့
 ဩော်...ဟိုနေ့ဟိုအခါက
 ချိုကဗျာ ဧည့်သည် ကလေးတွေဖြင့်
 ဖော်ရွေရွေ ဇော်ဖေမေးပါလို့
 ဂူဘေးမှာ ဂူနေဖော်တဲ့
 ပျော်ရာ နေ့တို့ကောင်းတယ်လို့
 အောင်းကြ ရှင်လန်း၊

ဝန္တလောက ၁၂၉၄-ခု၊ တပို့တွဲ-တပေါင်းလ၊

၂၁- နန္ဒမူလိုက်

ရှုသာ စမ်းချင်ခဲ့
 သည်နန်း သည်လိုဟာဖြင့်
 ကြည်ညိုရာ ကြည်ညိုကြောင်းပေပေါ့
 နတ်စောင်း ထံတျာသို့
 သံစာစာ ရေယဉ်ကလေးဟာက
 နေ့လယ် ဆိုတဲ့တေးရယ်နဲ့
 ရှေးကဲ့သို့ မြည်လိမ့်မယ်၊

သည်အနား

ရွှေသား နန္ဒမူတဲ့
 ငွေပင့်ကူ ဂူအဝမှာထ
 သူလှအောင် ငွေချည်ချင်နှင့်
 အိမ်ဆင်ကာ ပိုက်ကွန်တန်းပြီလို့
 မှန်းခေ ဝိတယ်၊
 လိုက်အဝန်း
 နတ်ပန်း ရွှေမရွှေတဲ့
 တကြူကြူ သူကအေးရှာလိမ့်

ချိုမွှေးကာ ဇော်ပေလာ၍
 သာဓာယာ အရိပ်ကိုနင်းကာပါ၊
 လေညှင်းတွေ ရုံကာချွေတဲ့
 ပင်ခြေဆီ ရိပ်သာအေးမှာလ
 တဖွေးလောက် မြိတ်ချင်တယ်
 ဆိတ်ကွယ်တဲ့ ရပ်ဝေး၊

သည့်ယနေ့ တွင်ဖြင့်
 အမေ့ကို နောင်ကန်တော့ပါထို့
 အသော့နော် မာန်ကိုထူခဲ့ပေါ့၊
 နန္ဒီမူ ဂုဏ်ထိုးဆီက
 စွန့်ချိုးကူသံ ခေါ်တော့
 လူပျံတော် နဲ့စွန့်သွေးတွေနဲ့
 နေအေးအောင် ရှင်ထို့ထန်းမယ်ပေါ့၊
 ထွမ်းခဲ့ မယ်လေး၊

ဝံသယုဝမဂ္ဂစင်း ၁၂၉၄ ရ၊တန်းခုလ၊

၂၂-ဤကြာကန်

ကန်တတက် ဆီက
 ညဏ်သက်ကာ ဘဝင်ကြည်ခဲ့ပေါ့၊
 လွင်နီနီ ကြာပွင့်ဖူးငယ်တို့
 ကန်အနေ ရေသင်မြီးမှာလ
 နူးညံ့စွာ အိမ်ခြံဆင်၍
 တင်ထေသည် ရေကသိုဏ်းရယ်နှင့်
 ကိုင်းညွတ်၍ နေကြရှာ၊

ကန်ပေါင်ရိုး
 ပင်မျိုးညို ထိုထိုမှ

ပင်ကုက္ကို၊ နီတဲ့ပန်းတွေက
 ရေနန်းစံ ကြာတပေါ်သို့
 “တော်ပေသည် ငါ့ရှင်များ” ပါတဲ့
 စကား-လေ ပမာက
 ရေနံ့သာ မြတခဲဆီသို့
 ဝဲယုံ ကျကာ၊

အရိပ်စိမ်း ငယ်တို့
 ငြိမ့်ယိမ်း ရောင်ပြန်နှင့်
 သည်ကြာကန် သည်စခန်းမှာလ
 သည်ပန်း နီလွင်လွင်တို့
 တထည်ဆင် တင်မြယ်သကာပ
 သည်လောက စကားထာ
 ဖွက်ရှာကြ လေမထား၊
 မြင်မကွဲ သော်ကြောင့်
 ဇော်မဲ့-သည်မြေချာက
 တည်နေရာ ဖယ်မရွှေ့ကာပ
 မေ့မြောအောင် ညဏ်ဝင်စားချင်လို့
 မာန်အားကို အတူမျှော်၍
 တရော်ရော်-ရော်တ,ယမ်းကာဖြင့်
 တနွမ်း တခွေခွေနှင့်
 အထွေထွေ ထွေထို့စောပိပေ၊
 ကြာတောနီ ပြေပြေက
 သည်လေပြေ သုံ့ထို့ညှင်းပြန်တော့
 ကျီပေမှာ မှုံ့မထင်းသော်လဲ
 သင်းထို့ မှုံ့ရှား၊

၂၃-သားအမိ

“လူကလေးရယ်တဲ့
 ရွှေသွေးကို အမေခင်သတဲ့”
 အမေလျှင် သူ့ရင်ဘွားကိုဖြင့်
 ရွှေပါးမှာ သာယာစွာပါ
 ဘယ်ညာမှာ ဖွယ်ကာမွေးထေတော့
 လူကလေး ညိုတိုတိုက
 ရယ်မလို မျက်နှာပန်းရယ်နဲ့
 ချမ်းမြေ့တဲ့ ထက္ကဏာ၊

မြေက ဘွားသော်လဲ
 သည်သား သည်အမေတို့
 သည်အနေ သည်ခါတွင်းမှာဖြင့်
 သစ်ဆင်း မင်္ဂလာပါ
 အမြင်မှာ မြေအသွေးပေမဲ့
 အထက်က ကဝေတေးလိုပါ
 ထေသွေးရာ သူပြုစားပေလိမ့်
 သားနှင့် မာတာ၊

သည်မိကလေး မှာဖြင့်
 ရွှေသွေးကို အသာချီ၍
 တာတီတီ နှုတ်ချိုစကားရယ်က
 ရွှေဘား ရွှေဝံ့ဘိုဉ်ပြင်
 ကြောင်အိုအို ခိုကိုဘမ်းမယ်နှင့်
 စခန်း ပရိုတောင်ခြေတဲ့.....
 သည်အမေ သည်အထွေးမှာဖြင့်
 အေးရှာလိမ့် ဘဝင်မှာ
 “သည်ရွာက ထူထွေထား၊”

အဆင် ထွပါထိ
 သည်သား သည်အမေတို့
 သည်ဖြေမှာ သည်လိုတင့်ထေတော့
 တပင့် တညွာတံမှ
 ဖြာရံကာ ပျိုထိုထန်းကြတဲ့
 အပြာလျှံ စိုတဲ့ပန်းတွေသို့
 ဇော်ပေမှာ မျှော်တွေထို့လွင်းမိခဲ့
 ဆန်းတဲ့ တရား၊

ဝန္တလောက ၁၂၉၅-ခု၊ တပေါင်းလ၊

၂၄-သင်္ကြန်အခါအလံတိုင်ဘုရားမှာ

ဖတ်ပြာ ခွက်ကယ်နှင့်
 ကျောက်စက်ကျ-သည်ရေကို
 အမောပြေ-တိုက်ပါ-မ-ရယ်ထို့
 ငြွေးဟကာ ရှင်ပျော်ပျော်နှင့်
 အခါတော် သင်္ကြန်တွင်းပေပေ!
 သီချင်း တချိုချိုနဲ့
 ကိုလုပျို မိုးပတ်ဝိုင်းယော်က
 ရပ်တိုင်းမှာ ဆူညံညံပ!
 အဿင် ပျော်တဲ့ပွဲပေမို့
 နွဲ့နေကြ-မို့ပြေမှာ၊
 ...အခါကသင်္ကြန် မြိုင်ယံကဥကြ
 တောရွာမှာသူ့ခလေ့ ပျော်မျိုးစုံတွေကြပေ!
 မွေလိုက်ကြ ရှင်ရှင်လန်း
 သာဆန်းကမိုးပတ် သိုးမြတ်ကဖြေတို
 ပေညိုကလင်းကွင်း သာဗွင်းကသံတိုင်
 ပိုင်းတော်ကြီး မြိုင်လိုက်တာ.....

အလံတိုင် ဟိုတုရားဆီသို့
 အသွားမှာ-ရွာစဉ်ရှောက်ကာပါ
 မိုးခေါက်ကာ တကျော်ကျော်နှင့်
 တပျော်ပျော်-နားတော်သွင်းလေတော့
 ကြင်ရင်းငယ် အပျိုဖြူတို့ရဲ့
 အလိုတူ မျက်နှာပေးတွေက
 အေးမြ စန္ဒာ၊

...“ဟေ့လာအေ့ ရှင်မယ်မေ
 ညီးတို့မောင်လူရည်ထွ၊ အကနွယ်ထွေထွချည်း
 ကြည့်စဉ်းပါ အေရယ်”

“အိုအေ ထွေပါစေသည်လိုပဲ
 ချွေးများဘဲကျကျ၊ အကတွေထွလွန်းထို့
 ကြင်မဝရှုမရဲ့၊ ကြံထွတဲ့နေ့ဝါဝါမှာ
 သည်မေ့မောင် တကယ်ဟိုက်ကို
 နေ-လိုက်၍ ကာချင်ရဲ့”....

မြတ်ဗုဒ္ဓါ သည်အရေးပေရဲ့
 ချွေးလုံး အသွယ်သွယ်နဲ့
 မောင်တို့နှယ် ဗုံသံဆန်းလေတော့
 မယ်တို့နှယ် ခါတော်ပန်းတွေနဲ့
 နိနှမ်းဆင် ပုဝါခြို့၍
 ကညာဂုဏ် ကြည်ထို့ဝင်းကြပေ၊
 မြိုင်တွင်းက ပုရစ်ဖြာ
 သစ်ပါပေ၊ မြိအသွေး၊

...နေခြည်ကမှေးမှေး စေတီကသေးသေး
 ရေမှေးနှင့် ရေသပ္ပာယ်
 ဟိုမှာတရ သည်တရ၊ ရေလှထို့သယ်ကြ
 အလယ်က တုရား

စကားကတပေါင်ပေါင်၊ မောင်တို့ကရေတွေသွန်း
 စေတီငယ် မွန်းရချည်
 လွမ်းစရာသည်နေရာ၊ မယ်တို့လဲသာကြ၍
 ပိတောက်ဝါ ရင်ကတ်ပန်းတွေနဲ့
 ကြည်ညိုခန်း ဖွင့်ကြပေါ့....

အခွင့် ငယ်သာ
 ပျော်ချင် ပျော်စရာပ!
 တော်မဟာ သင်္ကြန်ခေတ်ပေမို့
 ရွှေမေတ္တာ တူနှစ်ကိုယ်တို့
 သူလိုရာဇ်ကာ စောင်းကာနှင့်
 ဆုတောင်းကာ ရွယ်ရည်စောင်ကြ၍
 ဘယ်ပြည်ထောင် သည်လိုထူးနိုင်ပ!
 ရွယ်ညီနောင် စေတီဦးမှာဖြင့်
 မူးကြတယ် ထေး။

ဂန္ထလောက ၁ ၂၉၅-ရ၊ တန်းအေးလေး

အခန်း-၃။

ရေးသူ-မောင်ညွန့်

၁-အိုဘခင်

- ၁။ “ဘေဘေ-ဘေဘေ”
 ခေါ်ပါ ချေထည်း
 ဘေဘေ မတွေ့
 ပူဇော ငြွေ့လျက်
 ခက်ထု တော့အင်
 “အို ဘခင်၊”

- ၂၊ စာစာ-စာစာ
 သားမောင် ရှာလည်း
 “ဘဇာ ခင်းကြောင့်
 ရှောင်ကွင်း ရှားချင်
 မုန်းပိတ် ဝင်လဲ”
 မေးတို့ ခဲသည်
 ပိတ်ထဲ မရှင်
 “ဒို ဘခင်၊”
- ၃၊ “မေမေ-မေမေ
 တေတေ ဘယ်သွား၊”
 မေးပါ ငြားလည်း
 ရှောင်ရှား ထွဲပယ်
 မွေးမယ်မယ်မှာ
 သွယ်ဖြာစီးကျ
 မျက်ရည်စနှင့်
 ဆွေးထွဲပိတ်တွင်
 “ဒို ဘခင်၊”
- ၄၊ “သားထွ-သားထွ
 ထောင်နား သ,လေ့
 မင့်တ ပိတာ
 ထက်နုတ် ရွာသို့
 ရှောင်ခွါ, စွန့်သွား
 မယ့်သား သန္ဓေ
 စွဲကာ နေဆဲ
 စွဲရင် ကွဲမျှ
 မေ သည်းကြွသည်”
 သားထွဖြစ်အင်
 “ဒို ဘခင်၊”

၅၊ မာတာ-မာတာ
 မျက်ရည် ဖြာသော်
 ကျန်မှာ၊ ရွှေထဲ
 လောင်ကြွေ ကွဲမျှ
 ဝမ်းနည်း ထွေထွေ
 သက်ထွက် လှပင်
 မိခင် ရင်ထဲ
 ခွေကာ လဲ၍
 ငိုပွဲ ကြူကြူ
 အကျန် ပူသည်
 ရည်တူ ရှားအင်
 “အို ဘခင်၊”

ဂန္ထလောက ၁၂၉၆-ရ၊ပဌမဝါဆိုလ၊

၂-အူဥဩ

၁၊ တထက်ထက်လျှင်၊ ရစ်ဆင်ကွန့်ရှိုး၊
 တိမ်ယံဦးက၊ ထူးထူးရောင်ခြည်၊
 လမ်းကြည်သော်၊ မပျော်အိပ်စက်၊
 စခန်းထက်ဝယ်၊ လျှမ်းလက်မီးရောင်၊
 လင်းပြီးနောင်မှ၊ ရှောင်ခွါပျင်းရာ၊
 လှံလဖြာဘိ၊ စာကိုကြည့်လည်း၊
 မချီအသဲ၊ စိတ်ကစွဲ၍၊
 မှိတ်ဘဲမျက်တောင်၊ ကိစ္စအောင်တို့၊
 ဆောင်ဆောင်ကြီတွေး၊ တရေးရေးတည့်၊
 မဖေအပူ၊ နောင်သည်းအူမှာ
 ဆုကာနွမ်းလျှ၊ ကျွမ်းကျမ်းကျလောက်၊
 ထွမ်းစပြောင်ထောင်၊ တောင်ပန်ဆော်နှက်၊

သစ်ပင်ထက်က၊ နှုတ်ဆက်တွန့်ကြူ၊
ချစ်ဘွယ်သည်မူ၊ ကူဘိသည်လည်း-ရွှေဥဩ၊

၂၊ လွန်မြောက်သန်းခေါင်၊ မြောက်ခန်းဆောင်မှ၊
အခေါင်မာလာ၊ ရနံ့ဖြာလျက်၊
တသက်သက်လျှင်၊ သွက်သွက်ဆော်ညွှင်း၊
လေပြေသွင်းသော်၊ ပျော်ခင်းမမြင်၊
စိတ်မရွှင်ခဲ့၊ နေလျှင်မရ၊
ထိုင်မကျနင့်၊ တောင်ဆမြောက်ပြန်၊
လူးလာဆန်၍၊ ပူဟန်သွင်မူ၊
အတွင်းဆူကို၊ ဖြေယူမရ၊
လဲလှမှုတည့်၊ လင်းစရောင်ခြည်၊
ပြုဗွာဆီမှ၊ ကြည်ကြည်သျှမ်းလက်၊
ထွန်းကာထက်သော်၊ အိပ်စက်ပျော်သူ၊
ထစေမူဟု၊ ကြူကြူခွန်းထောက်၊
ထွန်သံနှောက်သည်၊ လွမ်းလောက်သည်လည်း--
ရွှေဥဩ၊

ဂန္ထလောက ၁၂၉၆-ခု၊ ဒုတိယဝါဆိုလ၊

၃-နွေဂီ°မန်

နွေဂီ°မန်၊ တိမ်ယံတွန့်ဆိုင်း၊
မင်းလွင်မှိုင်းသား၊ ရှုတိုင်းဘဝင်၊
အူသည်းကျင်မှု၊ သွင်သွင်လောင်းသာ၊
ထေညွှင်းသာထည်း၊ စကဝါနံ၊
သင်းပျံ့ပျံ့နှင့်၊ ဝင်းဖန့်နေခြည်၊
နှောက်ကျွန်းဆီမှ၊ သိသိရောင်မှေး၊
ဖြေ့ဖြေ့ရေး၍၊ ညဉ့်ဖေထေပြန်၊

သုတ်ဖြန်းဟန်ကား၊ လွမ်းဘွယ်များသည်၊
ဆပွားတန်တန်၊ နွေဂိမ့်မန်၊

နွေဂိမ့်မန်၊ မြိုနိယံတောတန်း၊
စိဉ့်လဲ့လန်းသား၊ ခါဆန်းရတု၊
မိဉ်းသို့လှ၍၊ နို့နုရရစ်၊
စိမ်းဝါထွန်ခွဲ၊ ရွက်သစ်ညွန့်ဝေ၊
ရွက်ဟောင်းကြွေသော်၊ ခါနွေတင့်တိ၊
မြေတိတင်းကြမ်း၊ သိင်္ဂီယျမ်းရွှ၊
သာဆန်းရဂို၊ သာမျိုးစုံအောင်၊
ရွှေရောင်မြဲသွေး၊ ရောယွက်ထွေးသည်၊
လွမ်းရေးဖော်ဟန်၊ နွေဂိမ့်မန်၊

နွေဂိမ့်မန်၊ သောင်ယံကျွန်းငှ၊
မြစ်ကမ်းမူထည်း၊ ငွေဖြူသလင်း၊
သင်ဖြူးခင်းသို့၊ မှီတင်းသဲပြင်၊
လွမ်းကြင်မောင်နှံ၊ မြူးပျံတုံထာ၊
ဟင်္သာဖိုမ၊ ဒီအကျတွင်၊
မြွက်ဟချစ်တင်း၊ လူတို့ချင်းသို့၊
ပိန်ညှင်းမောင်မယ်၊ ချစ်ကြောင်းသွယ်လျက်၊
မယ်ညိုသောင်တင်း၊ ဝဲပျံဆင်း၍၊
ထည်ချင်းယွက်ဘိ၊ စောင်းကာထွဉ်သည်၊
ဆွေးမိဆွေးပြန်၊ နွေဂိမ့်မန်၊

နွေဂိမ့်မန်၊ လွန်းဟန်သွယ်သွယ်၊
မြင်ရဘွယ်ကြောင့်၊ သက်စွယ်ကြင်သူ၊
နောင့်သည်းဒုန့်နှင့်၊ အတူတကွ၊
ယုယဖြေဖျော်၊ နေလိုသော်ငြား၊
နေတို့အားကို၊ စောင့်စားငံ့မျှော်၊
တမ်းခေါ်ရှုတ၊ ဝေ့ချင်ထွသည်၊

ဒေါင်းမြီယာဉ်သာ၊ နေစကြာထည်း၊
ဂေါယာသို့လှ၊ ယွန်းစပြုသည်၊
ဗျာမှုဖွေဟန်၊ နွေဂိမန်၊

ဂန္ထလောက ၁၂၉၆-ခုဝါခေါင်လ၊

၄-ယမုံနာ

- ၁။ ယမုံနာ၊ ၊ ဇယာရေကြော၊
ထိုင်းသောသောနှင်း၊ ကျမျောဒိုက်ပုံ၊
သုံသုံညှင်းတွေ၊ သွင်းလေသွယ်ဖွဲ့၊
ရှုထောက်ခဲ့သည်၊ ၊ ယိမ်းနွဲ့ယာဉ်သာ-ယမုံနာ၊
- ၂။ ယမုံနာ၊ ၊ ဘေဒါပန်းနွဲ့၊
သင်းပျံပျံနှင်း၊ ရပ်တန့်သောင်စွယ်၊
ငှက်မောင်မယ်တို့၊ သွယ်သွယ်လူလို၊
ချစ်တင်းဆိုသည်၊ ၊ လွမ်းပိုစေရာ-ယမုံနာ၊
- ၃။ ယမုံနာ၊ ၊ တင်္ဂါမောင်နှံ၊
မြစ်တွင်းစံတို့၊ ဟန်ပန်မြူးတင့်၊
သံသာဆင့်၍၊ ကျူးရင့်ပျော်ပျော်၊
ချစ်တင်းပေါ်သည်၊ ၊ လွမ်းမျှော်တ,ရာ-ယမုံနာ၊
- ၄။ ယမုံနာ၊ ၊ သဲသာသောင်ရိပ်၊
ရေထိပ်ထိပ်နှင်း၊ မိတ်တသက်ပန်း၊
ဇင်ယော်သံတို့၊ ဖန်ဖန်ရှုတ၊
ကြားမဝသည်၊ ၊ ပွားဆ-ဗျာပါ-ယမုံနာ၊
- ၅။ ယမုံနာ၊ ၊ မျှော်ကာမှန်းဆ၊
ပင်ထယ်ဝသို့၊ ကျယ်လှရေပြင်၊
ကမ်းမမြင်ခဲ့၊ လွမ်းခွင်ထူးတင့်၊
မြို့ရိုးဆင့်သည်၊ ၊ ဆန်းတင့်ဖြာဖြာ-ယမုံနာ၊

၆။ ယမုံနာ၊ ၊ညှိပြာတိမ်ဆင်၊
 မြင်ဆန်းအင်ကြောင့်၊ မရှင်ပိတ်ထဲ၊
 ခွေခါလဲမျှ၊ နွမ်းလျလျပင်၊
 တွေ့စမ်းချင်သည်၊ ၊သက်ကြင်ကမ်းရာ-ယမုံနာ၊
 ဂန္ထလောက ၁၂၉-ခု၊ဝါခေါင်လ၊

၅-ဆောင်းဟေမန်

၁။ ဆောင်းဟေမန်၊ ၊လေပြန်ကုထောက်၊
 ဆီးနှင်းပေါက်လည်း၊ ဖြောက်ဖြောက်သွန်းထွာ၊
 ပတ်သာနုံမင်း၊ စောင်းသံညှင်းသို့၊
 ကျဆင်းစွေသွန်း၊ သလွန်စက်ခင်း၊
 ဆွေးဇာတ်ကျင်းခဲ့၊ ဆောင်တွင်းကတိ၊
 စိန်ကြာခြည်မှာ၊ ရထည်ရှိထွေး၊
 လုံမနွေးသည်...တုံပြင်းထန်-ဆောင်းဟေမန်၊

၂။ ဆောင်းဟေမန်၊ ၊ဝေယံအာကာ၊
 ယုဂန်ချာမှ၊ စန္ဒာထမင်း၊
 ရောင်ခြည်ဝင်းနှင့်၊ ကြယ်မင်းဇေဋ္ဌာ၊
 နီးကပ်ခါတွင်၊ ဂန္ထာမြိုင်စွန်း၊
 ရှိခင်တန်းမှာ၊ ဝေလျှမ်းမြရည်၊
 ပန်းချီချယ်ရေး၊ ဆေးစုံထွေးမျှ၊
 ရှုမာသည်...နုထုသာဟန်-ဆောင်းဟေမန်၊

၃။ ဆောင်းဟေမန်၊ ၊ရုံယံမြိုင်တွင်း၊
 ပင်မြင့်မင်းဝယ်၊ ကြိုင်သင်းသဇင်၊
 ဂမန်းအင်နှင့်၊ ဂေါဇင်၊စွယ်တော်၊
 ပျံကျော်ဘက်ရှား၊ မြသားခွါညှိ၊
 ပွင့်ထန်းပိုခဲ့၊ ယိုကျလုလု၊

ဝတ်ရည်ဥမှာ၊ ထိပ်ပြာပိတုံး၊
ရုကာရုံးသည်...ညှလုံးသွင်းပြန်-ဆောင်းဟောမန်၊

၄၊ ဆောင်းဟောမန်၊ ၊ရောင်ယျံဖြာထွန်း၊
ယုန်ငွေစန်းလည်း၊ မှောင်သန်းမြို့ဆိုင်၊
မပြုနိုင်ခဲ့၊ မှိုင်နွဲ့နွဲ့ဖြင့်၊
မြိုင်ထယ့်ချက်ပွေ၊ နှင်း၁၀ဝေမှာ၊
ရှာဖွေကြင်ပေါ်၊ တမ်းတ၊မျှော်သို့၊
မပေါ်တချက်၊ ပေါ်တချက်ပင်၊
လွမ်းရေးဆင်သည်...ဆွေးအင်ပြည့်ယျံ
ဆောင်းဟောမန်၊

ဝန္တလောက ၁၂၉၆-ခု၊တော်လှောင်းသူ။

၆-သွန်းညောင်ရေ

သွန်းညောင်ရေ၊ ကဆုန်ဖြေမှာလ၊
ထိုကြွေစွာ နံ့သာကြူချီ၊
ပြာဖြူဖြူ၊ နွဲ့နွဲ့နောင်းငယ်တို့၊
လောင်းလိုက်ကြ၊ ဖြိုးယျံဝေ၊ ၊
နှစ်အထူး ပေထင့်၊
ညွတ်နူးဘွယ် ဖြပ်ပြုံးပါဘိ၊
တပ်ရှူးနော် အောင်သံဆန်းသာပ၊
မှန်းဆ မသွေ၊ ၊

ယိမ်းအဆန်း တွေ့နွဲ့၊
ကိန်းခန်း ဇာတာကြည်တို့၊
အထိထိ ကန်တော့ပွဲကိုဖြင့်၊
နွဲ့လိုက်ကြ များထွေထွေ၊
ဖြာဝေထို့ ပြည့်ယျမ်း၊ ၊

ဪ၊ တိဂုံမြတ်ပေဋ္ဌိ၊
 ယုံညွတ်ခါ ဆုခွင်တောင်းရှာကြ၊
 ပေါင်းရစေ ရွှေတဆွဲရယ်နဲ့၊
 ပုလဲမောင် ရွှေရောင်စောင်းငယ်တို့၊
 ခေါင်းလောင်းကို သံသာတီးထို့ရယ်၊
 ကီးချ ကမန်း၊

ဂန္ထဝေလက ၁၂၉၆-ခု၊တော်သလင်းလ၊

အခန်း-၄

ရေးသူ-မောင်ဝန်

၁-ခါနွေဆန်းတော့-လွမ်းမိတယ်

ဆန်းစခါနွေ၊ သာတပေါင်းဋီ-ညှာညောင်းဖြော၊ ပြေပြေရော
 ချ၊ မြအသွေး-ရွှေရေးထုထို့၊ ရဟုအညီ၊ မြေသို့သက်တဲ့ ရော်ရွက်ရီ
 ကို၊ ပလီပလာ-တိတာတာ သည်ခါစလေ့၊ နွေအကူး-လေရှူးရွှေ
 တော့၊ ကွေ့ကွေ့ဝန်းပိုက်၊ ရွှေကြောင်ဘား-မြီးဖျားလိုက်သို့၊ မြိုင်
 တိုက်ရုံယံ-ရွက်ဟောင်းပျံသော်၊ ရွှေခြံဂါမ-ကျွန်းဌာနကို-မှန်းဆ
 ထို့ကွေး၊ မိဘနှစ်ပါး-ဆွေအများကို-လွမ်းအားခွင့်ဆွေးမိပေါ့၊

မအေးနိုင်-မရွှင်နိုင်၊ သည်ခုလီ-သတပေါင်း-ကြက်ဆောင်း
 သို့တိုင်သောခါ၊ တထိုင်ထိုင်ပေါ- မြိုင်တကြော- တောစပယ်ဖြူ
 ဝတ်မှုံကျင်းတဲ့- သင်းကြူကြူကို၊ လေချူထို့ထွင့်၊ ပန်းထုံတဲ့လေချို
 မှာ-ရွှေမျိုးပျို ကူသံဆင့်ပေလိမ့်၊

မြိုင်မြိုင်ရုံခြေ- ဆာဝေဝေ-ရွှေကသစ်ပန်း၊ ကောဝိသာဇယံ-
 ထျာထျာရင့်လန်းကာပ၊ ပင်နန်းထက်ယံ-ဆက်ရက်သံ-ကြက်ညံ
 ကြော်ငြွေး၊ မ-ဖိုပျော်ပျော်-တူနှစ်ဖော်-ထူးခေါ်ကာမေးကြသန့်၊

ဒကူးကွေးကျစ်ကျစ်-ဖူးပုရစ်လည်း-ဖြေထွစ်စင်စင်၊ ရံတခွင်
 ဝယ်၊ မြရှင် ရွက်ဦး၊ လုပ်လဲ့လုပ်ထီ-လေအချို-ဟိုသည် ညွတ်မြို့

စဉ်မှာကြည်နူးစဖွယ်-တောအဆွယ်-သူငယ်နွားကျောင်း၊ ညောင်
ညိုရှင်းချိတ်- ပင်ပျိုရိပ်မှာ- အသာအိပ် လျောင်းကာပ၊ ချောင်း
ချောင်း ပူလျှို- သူရကန်- တခပ်မမှု၊ ဝါးပုလွေတို- ရောင်ပိုရိုကို-
လေချိုနှင့်ဥရာက၊ ရွာသူ့လေ့-ရှိ အက္ခေ ပျိုမေ့သူဇာ၊ ထင်းခွေ-
ပျောက်တူး-ကြိမ်ညွန့်ဖူး-သူအခူးလာရာတွင်၊ သာသာအေးအေး-
မသံပေး-ဆိုတေးသံ ငြာတော့ကို၊ ချာကန်ပင်၊ မောင်ဂေါပါလ-
ဂေါက်ဂေါက်ထ- ရှိဝသို့ဝင်ထို့- “ရှင်ခိန္ဒေးညို- တုတ်ပိုရိုရယ်၊
ဟိုဘနေည- ဗခေါင်းချမှာ-ရှင်မာဋိုထဲ၊ နွားရုံတဆို- ဗူးစင်ပျိုမှာ-
ရွှေစွန်ညိုပေါလျက်ကနဲ့၊ မထွက်မပေါ်၊ မခွေးငယ်အရွဲ့တိုက်ထို့၊
ရိုက်ယိုက်ပုံ တော်ရေ့လ၊ ကျော်ကျော်ကြားကြား-မခွေးသား-
ခါးခါးအံအံ၊ ပင်ထယ်ယံမှာ-ရေငန်နှင့်ဆေး၊ ငယ်ကချစ်တဲ့-ဆံရစ်
မေကို-ဟောဒီဖေလွေးမှာပေါ့”ဟု၊ အေးအေးဖြူးဖြူး၊ တောစရိုက်
နှင့်-အလိုက်သင့်နူးသည်ကို၊ စိတ်ကူးတွင်သာ- မြင်ရပါ- ဘယ်ခါ
ကာလ၊ ကျွန်ချက်မြှုပ်တဲ့- တောအုပ်ညိုမှာ- ကိုယ်တိုင် မြင်ရပါ
မတုံး၊

လျှလျနွမ်းနွမ်း၊ တ-ထိုသာမှန်းရတော့၊ ထွက်လမ်းမမြင်၊ ဒဂုံ
ခွင်၊ မရွှင်နိုင်အား၊ ခေါင်းလောင်းမချို-တက္ကသိုလ်ဝယ်- နေညို
ချိန်များမှာတော့၊ အင်းလျားရတနာ- ကန်တော်သာမှာ- ပြာပြာ
လဲ့လဲ့၊ ထိုင်းပေါင်းဗင် ဖွဲ့တော့ကို၊ မိခင်ရဲ့ သားပျိုမှာ၊ အလိုလို
ရင်ဖို လေးကာပ၊ ဆွေးမိတော့တယ်၊

ဝေးနယ်ရပ်ကွာ- ကျွန်တို့ရွာမူ- ခုခါကာလ- တပေါင်းကျက၊
မြမြရိရိ-အုန်းညိုညိုမှာ-ကြည်ချိုသာမော၊ ရွှေ့ဩထည်၊ တတော
ထုံးစင်-ထပ်မဲ့တင်နှင့်၊ လွင်လွင်အေးအေး- ရင့်ရှုကြွေးလိမ့်၊

နယ်ကျေးဟံသာ၊ လွမ်းကာကာငယ်၊ ပြန်ပါမည်တင်း၊ သေတ္တာ
ကိုပြင်- ဟိုကိုငင်- စာစင်ကိုရှင်းပြန်တော့၊ ထောင့်တွင်းမှာကြည့်၊
ကျွန်စိတ်ကြီး-အရင်ဦးပါထို့-တင်ကူးကာ သိရေ့ထင့်၊ ညှိုးလိလိ-
နွမ်းခွေခွေ၊ စိတ်ချက်ရည် တဝေဝေနှင့်၊ ရွှေ့ဘောင်မှန်သွင်း-ခတ်
ပုံတွင်းက၊ မောင်မင်းကြီးသား “သူငယ်ချင်းရယ်- အတင်းကွယ်-

မင်းဘယ်ကြောင့်-တားသလဲ၊မင်းမှာတော့ ရုပ်ကြီးသား၊ ဒဂုံမှာ
 ဆွေအများနှင့်၊ပျော်ပါးထိုနေနိုင်ခဲ့၊ မြိုင်ချေကဒီချာမှာ၊ မင်းမျက်
 နှာတရွာမှတ်ပါထို့၊ ဒိုကပ်မြဲ- ပျော်မည်ထို့ ခဲသော်လဲ၊ တကထဲ
 လေ... သူရိယာ အနောက်စောင်းပါထို့၊ ခေါင်းထောင်းသံဝေမှ
 ငြင့်၊မနေနိုင်၊ မထိုင်နိုင်၊ တားမနိုင်-ဆီးမနိုင်၊ ခတ်ထွားထွားစတိုင်
 နှင့်၊ ကားပိုင်ကြီးစီးတဲ့ထို့၊ခရီးသုတ်နှင်တော့တယ်၊ နောင့်မှာတော့
 အထီးကျန်၊ ကျောင်းဆင်းထို့- မင်းပြန်ရင်၊ ဟန်မရ- ထိန်းမရ၊
 သက်မကြီးပြင်းပြင်းချထို့၊ ခန်းဝမှာ ပိုင်တိုင်တိုင်၊ မြေလက်ပစ်
 ထိုင်တဲ့ပြုံး၊ရှင်တာနဲ့ကံစွတုံးရော၊ ၊ အလိုလေး၊အလိုလေး၊မင်း
 ဘယ်ကုပြေးသလဲ၊ထောင့်ထဲမှာမြင်ရတဲ့၊မင်းရှုပကိုယ်စားလယ်၊
 မင်းလင်ပျာ ဖျိုရွယ်ရွယ်ကို၊ တကယ် ဆတ်ဆတ်၊ မြင်ရသည်
 မှတ်သော်လဲ၊ ဗတ်စ-တ်လွှဲစား၊ ဒုက္ခများ၊ ရုပ်ကားမရှိ၊ စိတ်ထဲ
 မှာအတွင်ကူးပြီး၊ရှူးလှုပ်ပ ဘိတော့လေး၊ ၊

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း ၁၂၉၂-ခု၊ တပေါင်းလ၊

၂-နွေဦးပေါက်တော့

နွေ့သည်လွေ့သည်၊ ရံပတ်လည်ဝယ်
 မစည်ကြိုးကြ၊ ရွက်ရော်ဝဲသည်
 နှင်းဝဲခါစ-ပေါ်နွေဦး၊ ၊
 ဝေ့လည်ဝေ့လည်၊ ရုပ်မတည်သည်
 ယုံသည်လျှောက်ပြေး၊ ရွက်ရော်သေးကို
 ဆောင်သွေးချေပေါ့-ဆော်လေရှူး၊ ၊
 မြေချည်မြေချည်၊ ပိုမပြည်သည်
 မကြည်နောင့်ဝမ်း၊ ရွက်ရော်နွမ်းနှင့်
 မိတ်ကျွမ်းတဝင်၊ ပါလေအင်သည်
 ဘယ်တွင်ဆုံးရိပ်-မြော်ချေဘူး၊ ၊

ဝန္တလောက ၁၂၉၃-ခု၊ တပို့တွဲလ၊

၃-ရှေးနှင့်မတူ

မွေးမယ်မွေးမယ်၊ ရှေးခါဝယ်က
 နေ့စွယ်ရောင်ညှိုး၊ လရောင်ဖြိုး၌
 ခရီးရိပ်ဇာတ်၊ ပုံတိုပါဌ်တို့
 ရေလွတ်ခရား၊ တွတ်တွတ်ကြားလျှင်
 မေ့သား အင်းလိုက်-ပျော်တော့၏။ ။

ဝိတာ ဝိတာ၊ ရှေးအခါက
 နေ့စာရောင်ကျင်း၊ နံနက်ခင်း၌
 ဆင်မြင်းခုတ်တု၊ ပြိစွာထရှ်
 “မျက်ရှု ပျော်ပါး၊ ရှင်တော့”ကြားလျှင်
 ဘေ့သား ကြည်ပိတ်-ပေါ်တော့၏။ ။

မွေးမယ် ဝိတာ၊ ယခုခါမူ
 ပျော်ရာ ပျော်မှု၊ ပျော်ကြောင်းရှုလည်း
 ညစ်ကျူ မရှင်၊ ကိုယ်တည်းပင်လျှင်
 သွင်သွင်လေသွေး၊ ထရောင်အေး၌
 တထွေးတောတော၊ နေ့ပိတ်စောသည်
 ငြေ့သောပန်းနှယ်-ရော်တော့၏။ ။

ဂန္ထလောက ၁၂၉၃-၄၊ တပို့တွဲလ။

၄-မောင်ထွေးဘို့

(နွေရာသီအတွက်။)

ရွှေဇိဗြ

စိန်းစိန်းညိုညို-ဟိုဘက်တောက၊
 ရွှေဥဩလေး-တွန်သံသာ၊
 နွေဦးပေါက်ရင်-တွန်သံကြားရ၊

မြင်ဘူးကြွလား-မောင်တို့ရာ၊
 ကျီးသိုက်ထဲမှာ-သူ့ မေထားထို့၊
 ငှက်ဝင်စားလေး-သူ့ ခမျှာ၊
 သနားစရာ-အမေပျောက်ထို့၊
 သူ့ တယောက်ထဲ-ပေါ်မပါ၊
 သာသာယာယာ-သူ့တွန်ညည်းတော့၊
 တို့ကျောင်းကြီးလဲ-ပိတ်တော့မှာ၊
 ပိတ်မှာ-ပိတ်မှာ၊

* * * *

တောခက်တဲ့

နေမင်းပူပူ-ခေါင်တိုင်ခေါင်းက၊
 မိုးရေတောင်းတဲ့-ကိုဟဝါ၊
 ဝိန်းထွရွက်လို-သူ့ အသားက၊
 ပြောက်တောက်ကျားတား-ဝါတာတာ၊
 တောက်တဲ့ဆိုတာ-သူ့မှတ်ထားကွဲ့၊
 တို့အိမ်နားလဲ-တကောင်ပါ၊
 မိုးလေခေါ်ကာ-တရွေလုံးပါ၊
 မိုးတွေချုန်းထို့-လေတွေလာ၊
 မိုးပါ-လေပါ၊

* * * *

(မိုးရေသီအတွက်။)

သပြေသီးကောက်

ဝါဆိုဝါခေါင်-ရေတွေကြီးထို့၊
 သပြေသီးမှဲ့-ကောက်စိုကွယ်၊
 ခရာဆူးချို-ဟိုအထဲက၊
 မျှော့နက်မဲကြီး-တွယ်တတ်တယ်၊

မျော့နက်ဆိုတာ၊ ချိုနဲ့လားကွဲ့၊
 မြွေနဂါးထောင်-ကြောက်သူးကွယ်၊
 တို့လဲကြောက်ပေါင်-အတူသွားစို့၊
 အုန်းလက်နွားလေး-ထားခဲ့မယ်၊
 သွားကွယ်-သွားကွယ်၊

* * * *

ဥဗုသ်စေခင့်

ဆွမ်းအုပ်နီနီ-အမေရွက်ထို့၊
 နက်မြန်မနက်-ကျောင်းထွက်မယ်၊
 မောင်လဲလိုက်မယ်-ချန်မထားနဲ့၊
 အမေသွားတော့ -ပျင်းထွတယ်၊
 ကျောင်းကြီးပေါ်မှာ-မောင်ငယ်ဆော့တော့၊
 သုန်းကြီးအော့ထို့-ရိုက်ထိခွဲမယ်၊
 မောင်မဆော့ပေါင်-စိတ်ပုတီးနဲ့၊
 သုန်းတော်ကြီးလို-နေပါမယ်၊
 လိုက်မယ်-လိုက်မယ်၊

* * * *

ခရုလုံး

နေမင်းညိုရင်-လယ်ကွက်ထဲက၊
 အုတ်အုတ်သဲသဲ-ညံ့စာစာ၊
 ကောက်ရိုက်မတွေ-သူ့သံကြားတော့၊
 “သာယော့သွားစို့”ဆိုကြရာ၊
 ကျောင်းထွတ်ချိန်မှာ-ဒေါင်ဒင်တီးတဲ့၊
 ခေါင်းလောင်းကြီးနှင့်-တူထွပါ၊
 ဘာကောင်လဲကွယ်-သိရင်ပြောကြ၊
 တောင်ယာတောက-သတ္တဝါ၊

ပန်းပေးတယ်ဆို-ပြောရအုံးမယ်၊
ခရုလုံးကွဲ-မောင်တို့ရာ၊
မှတ်ပါ-မှတ်ပါ၊

* * * *

(၁၂-ဇွယ်အတွက်)

ငိုစုန်းကြီး

ကြယ်မင်းသောကြာ-ပြောင်ပြောင်ထက်ထို၊
ညှချင်းဘက်ကို-ရောက်တဲ့ခါ၊
မဲမဲညိုညို-ဟိုချိုဖတ်က၊
မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ်-တောက်ကြရှာ၊
ထိကြားပြည်မှာ-ကြယ်တွေပျင်းထို၊
တို့ရွာတွင်းကို-ပျံဝင်းသာ၊
ပိုးရုံးဖြူကို-အမြင်သားနဲ့၊
ထာမဝါးနဲ့-မောင်တို့ရာ၊
ရုန်းပါ-ရုန်းပါ၊

* * * *

သဘာဝဆေး

ခွားရိုင်းသွင်းချိန်-ပြင်မထွက်နဲ့၊
ဖုတ်သဘက်တွေ-လိုက်တတ်တယ်၊
ဖုတ်သဘက်တွေ-ကြောက်တဲ့ဆေးကို၊
သုန်းကြီးပေးထို-ရှိပါတယ်၊
သူငယ်ချင်းရယ်-သဘာဝဆေးကို၊
ကွဲရုပ်လေးနဲ့-လဲပါကွယ်၊
ဗုဒ္ဓ-ဝဠံ-သံဃာ် ရွတ်လို့၊
သရဲလွတ်ထို-ပြေးလိမ့်မယ်၊
ရွတ်ကွယ်-ရွတ်ကွယ်၊

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၂၉၃-ခု၊ တပေါင်းလ၊

၅-ရှေ့တော်ပြေး

ညောင်ရွက်လေ့ရှိ၊ မြရွက်စိနှင့်
 ရာထိနွေဦး၊ မင်းလွင်မြူးက
 ရင့်ကျူးသံချို၊ ဥဩပျိုလည်း
 မြိုင်ညိုခွါကွင်း၊ ယု.ရပ်ချဉ်း၍
 ဇေးချင်းဆဲအန်၊ သစ်သစ်ဖန်လျက်
 လည်ပြန်တနှစ်၊ ဆန်းမည်ခေတ်ဝယ်
 မှုညစ်မတင်၊ ဘယာစင်၍
 ကြည်ရှင်စေသောပ်၊ ရည်ရှယ်ပြောသို့
 ဥဩ ဥဩ၊ မြိုင်သံနှောလျက်
 သံအောတလွှဲ၊ သံလေးတွဲနှင့်
 ပြီ.ပြီ.တလီ၊ သဲ့သဲ့သိသော်
 သိဂီရောင်စွေး၊ မယ့်ရင်သွေးသည်
 ဆွေဝေးရပ်ခြား၊ ဆရာ့ပါးမှ
 မနားမပင်၊ ပြန်ကြောင်းထင်သည်
 မယ့်ရင် ဆင်သင့် မြင်နှင့်ပြီ။ ၊

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း ၁၂၉၃-ခု၊ တပေါင်းလ။

၆-မေတ္တာ

မွေးမေ မွေးမေ၊ ရှုပါလေလော့
 ဖြာဝေ မြန်နိုး၊ ရှင်ပျံလန်းသည်
 ဇင်ပန်းခိုင်ခွဲ-ကြူကြူသင်း။ ၊

ရှုလေ ရှုလေ၊ ချစ်ကြိုးခွေသည်
 မသွေလိုဘူး၊ ပန်းများရှူးကင့်
 ကျွန်ရူးချင်တော့-ဖြူဖြူဝင်း၊
 ရှိစေ ရှိစေ၊ ကျွန်စိတ်ဖြေအံ့

ရဝေဒနန်းမ၊ တော်ကောက်ကလျင်
 အေးမြချမ်းကြည်၊ စံရမည်ကို
 မြင်သည်ထိုကြောင့်-ငြူစူကင်း၊ ။
 တက္ကသိုလ်ကျောင်းထိုက်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း ၁၂၉၃-ခု၊ တပေါင်းလ၊

၇-ကိုယ်စား

လွမ်းငွေ ဝေသည်
 နွေရာသီတွင်း၊ ချစ်တော်ချင်းနှင့်
 ကွေကွင်းခွဲရ-လျင်သောကြောင့်၊ ။

တမ်း၍ ဖွေသည်
 ငွေလွှာဖြူဆွ၊ လက်ရေးထွကို
 စွန်းစတော့လို-ချင်သောကြောင့်၊ ။

ချမ်းမြေ့ ပြေသည်
 ဖြေတွယ်မဆုံး၊ စာတလုံးကို
 ချိုပြီးကိုယ်စား-မြင်သောကြောင့်၊ ။

ဂန္ထလောက ၁၂၉၃-ခု၊ တန်းခူးလ၊

၈-နှစ်ဇာတ်-တဖိတ်

သောက်ရောင်ခြည်ကျော်၊ နေဝန်းပေါ်က
 ကမ်းမော်အထွတ်၊ စေတီမြတ်ဝယ်
 ဆွမ်းကပ် ပန်းတင်၊ သွန်းရေစင်နှင့်
 မဂ္ဂင်ပေါင်မင်း၊ ဖွဲ့ပန်ဆင်းသို့
 ဖိတ်ချင်းခင်နှင့်-မောင်အတူ၊ ။

ရောင်ပုံတိမ်သွေး၊ ညနေအေးက
 ဒိုးလေးသံချို၊ သာယာ ဆိုလျက်

နွယ်ညိုပန်းလျှင်၊ ဝေဝေဆင်၍
မြစ်ပြင်ဝယက်၊ နေခြည်ထက်ဝယ်
ရွှေထက်မြိုင်မြိုင်၊ ငွေရွက်ပြိုင်နှင့်
လှိုင်လှိုင်ပျော်ခင်း၊ ရှင်ရှင်ကျင်းတို့
စိတ်ချင်း ခင်နှင့်-မောင်မတူ၊ ။

သို့တမူသည်း၊ နွဲ့လျှင်ကြည်းကား
ဖြင့်ပည်းရွှေတော်၊ ပြာသာဒ်ပျော်တည့်
မောင့်သော်မှာကား၊ တင်းကုပ်ကြားဝယ်
ပျော်ပါး အလျှင်း၊ မရှိကင်းသည်
ဇာတ်ချင်း ခင်နှင့်-မောင်မတူ၊ ။

ဝန္တလောက ၁၂၉၄-ခု၊ ကဆုန်လ၊

၉-ခွင့်မသာ

မကြင်သာသည်၊ ခင်ပါလျက်လည်း
ပင်ထက်ကျိုဝင်း၊ ဇင်ငွေမင်းသို့
ကြွသင်း ဝေထီ-မြင့်သောကြောင့်၊ ။

မတမ်းသာသည်၊ လွမ်းပါလျက်လည်း
မိုးထက်ရောင်ဖုံး၊ လတနွန်းသို့
ချိုပြုံးဝေထီ-မြင့်သောကြောင့်၊ ။

မခေါ်သာသည်၊ မြော်ပါလျက်လည်း
တောင်ထက်ငွေသွေး၊ နှင်းဖြူဖွေးသို့
ကြည်အေးဝေထီ-မြင့်သောကြောင့်၊ ။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၂၉၄-ခု၊ တော်သလင်းလ၊

၁၀-စာဆိုကံ

တေးသံလွင်လွင်၊ နှုတ်ပဉ္စင်ကို
 ထက်ခွင်မိုးမှ၊ သင်ကြူကလျှင်
 ရှင်မကြင်ရာ၊ သင့်သည်းချာသည်
 ကျစ်စာသောသော၊ မိုးပြတ်တောမှ
 သဘောနှစ်မြို့က်၊ ထောင်နားစိုက်သည်
 တိမ်တိုက် မိုးဆွေပါတကား။ ၊

တကျော်ကျော်လျှင်၊ နွားကိုနှင်၍
 မြေပြင်ကျယ်ဝင်း၊ ကောက်တလင်းမှ
 ယာချင်းလယ်ဘွဲ့၊ ဘိဆိုနွဲ့သော်
 နှင်းတွဲမြို့ဝဲ၊ သက်ငယ်တံခွံ
 ချစ်ခဲအိမ်သူ၊ သင့်သည်းဒုက္ခကား
 ကြည်ဖြူလန်းရှင်၊ ထောင်နားဆင်သည်
 လယ်ရှင် တောင်သူပါတကား။ ၊

ဖွဲ့နွဲ့ရှင်ရှင်၊ စာသဘင်၌
 သက်ခင်ပြတ်မျှ၊ တေးချိုထွက်ကို
 ဆိုရထိရ၊ ကြူအေးရလည်း
 ဘယ်ကချစ်တော်၊ တသော်မော်မျှ
 နားတော်စွဲစွဲ၊ မထောင်ဖဲသည်
 ကံပွဲ စာဆိုပါတကား။ ၊

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၂၉၄-ခု၊ တော်သလင်းလ၊

၁၁-တယောရှင်

တအိမ်ဝင် တအိမ်ထွက်
 တရက် တနေ့ကုန်တော့
 တမြို့မှာ တခါထောက်ပါထို့

တယောက် ဆွေမခေါ်ဘု
တကြော်ကြော် ဘော်တယောရယ်နှင့်
တောထေတဲ့ ထံဘျာရှင်၊

သင့်ဘဝ

ခဏ အကျန်ယူထို
တကြူကြူ ကြူထိချင်းတွေနှင့်
သံညှင်း သံသာ နွယ်ထို
မြန်မာနယ် ပြည်တရိုးမှာ
မိုးထို မွေချင်၊

ငွေအရုဏ် သောက်ရောင်ဆုံးမှာလ
ချိုပြီး ရှင်ထိုင်စံတဲ့
ပင်တိုင်ယံ မှန်ပြုစဆီသို့
ကံမကာ တခါဆိုက်ရင်တော့
ငယ်ကြိုက်ကယ် မောင့်တုလွမ်းတာဖြင့်
ကွမ်းတယာ ရေတမူတ်ကိုဖြ
မြန်ထုတ်ထို ပေးစေချင်
ကြည်ရှင်ထို ပန်တောင်း၊

သူဖုန်းစား
သွားပါလေ မယ်မပေးနိုင်ဘု
သင့်တေး ပဉ္စင်က
တော်မဝင် တောသံနှောက်တယ်ထို့
အော်ငေါက်ကာ သူ့နှင်ပစ်လေက
စာဆိုမောင် ခန္ဓာသစ်ရယ်နှင့်
တဖြစ်ကို မကြာကူးပါလိမ့်
ကြင်ဦးပျို သပြေရစ်ပေတော့
ထုန်းချစ် အထောင်း။ ၊

ဂန္ထလောက ၁၂၉၅-ခု၊ တန်းခူး-ကဆုန်လ၊

၁၂-ပင်လယ်ဧွေ

သခင်သခင်၊ ရွှေနားဆင်လော့
 ချစ်ကြင်ဦးမှန်၊ ကျွန်ုပ်ကျွန်ုပ်သည်
 မြတ်မွန် ကြည်မွမ်း၊ သခင်ဝမ်းကို
 မိုးဆမ်းပန်းသွင်၊ လန်းလန်းရှင်ဘို့
 စိတ်တွင်အမြဲ၊ ကြိုးမည်ခဲလည်း
 ကွေကွေထို့ရန်၊ ကြမ္မာဘန်၍
 အကျန်ကျန်ပုံ၊ အကြံရုပ်ထျက်
 ထိုင်းထုပ် ဒီနှော၊ ပင်လယ်ကြောတွင်
 လွင့်မျောလိုရာ၊ မျောရပါအောင်
 ကြည်သာခွင့်ရေး-သခင်ပေး၊ ။

သခင်သခင်၊ ရွှေနားဆင်လော့
 မြစ်ပင်လယ်တွင်း၊ တယောက်ချင်းထျင်
 လေပြင်းမုန်တိုင်း၊ ဂဟက်ထိုင်းနှင့်
 ပြိုင်းပြိုင်းညိုညို၊ ကျန်းထိုထိုထို့
 ထီဆိုရင့်ကျူး၊ တေးတျာထူးကို
 ပေဖူးခွဲလွှာ၊ ကျွန်ုပ်သည်ချာငယ်
 ကောင်းစွာရေးမှတ်၊ ပြုပြီးလတ်မှ
 ရေနုတ်ဒေဝီ၊ သားရင်မြဲအား
 ညရီသာယာ၊ ချိန်ဆည်းဆာ၌
 ပြောကာဖျော်တတ်၊ ပုံတိုပါဌ်ကို
 ရေးမှတ်ထို့ငါ၊ ပန်ကြားပါသည်
 ကြည်သာခွင့်ရေး-သခင်ပေး၊ ။

သခင်သခင်၊ ရွှေနားဆင်လော့
 သို့ပင်တစေ၊ ပင်လယ်ဧွေ၌
 ထိုင်းလေဆောင်ရာ၊ တသောင်ခွါထျက်

သည်မှာထကျွန်း၊ ဟိုတကျွန်းနှင့်
 ကူးသန်းသွားလာ၊ ဆည်းပူးရာဝယ်
 တေးကျာ ယဉ်နဲ့၊ ဝံ့ဝတ္ထုတို့
 တောင်ထမြောက်မြား၊ ကာလလျား၍
 ဆံကြား သွားကြွေ၊ ဒိုမင်းလေမှ
 ရပ်မြေပြန်ဝင်၊ ကျွန်သခင်ကို
 ကြည်ရှင်စေသော၊ သိဆိုပြောအံ့
 ထိုရောအခါ၊ သခင်မှာလျှင်
 ကြင်ရာဘသီး၊ ရှိလေပြီးမူ
 သမီး သားမြေး၊ သခင်သွေးအား
 ကျွန်တေးဝတ္ထု၊ အရုဇဖြင့်
 ရှင်မှပျော်ရာ၊ ပြုလိုပါသည်
 ကြည်သာခွင့်ရေး-သခင်ပေး၊ ။

ဂန္ထလောက ၁၂၉၅-ခု၊ ကဆုန်လ၊

၁၃-အာချီးဖြူ

အကိုရယ် ကျွန်တော်ပျင်းပါသိ
 သိချင်း တူတူသိထို
 ချစ်ညီကို ပျော်တော်ဆက်ပါတဲ့
 မှာချက် နားဝင်ချိုထ
 စာဆိုမောင် ဟုတ်ကဲ့များ သာပ
 ထားခဲ့မိ ဂတိတန်၊
 သိမည် ပြုပြန်တော့
 ပုထု ငယ်ရွယ်က
 ဘန္တေးထယ် သူ့လယ်ထဲမှာပေ၊
 ဘိုင့်အကွယ် ချိုင့်ငယ်နဲ့ဆွဲပါတဲ့
 ဘော်ကဲ့သူ ချိုးပြုကလေးကိုထ

မေးတော့ခါ ပြန်စကားကို
 ကြားမိ ဖန်ဖန်၊
 ချိုးဖြူရယ် မကူတိတ်တော့မလား
 တဆိတ် အသင်မြည်တော့
 စိတ်အကြည် ကျွန်နှလုံးမှာ
 ရှင်ပြုံး ချိုသာထို
 ညှိစရာ ဘာမတွေ့ထေဘု
 မြိုင်လေ့ အစဉ်တမ်းရယ်နဲ့
 ကုစမ်းဗျ ဣချိုးမွန်
 ကျွန်ပန်တော့ သူပြော၊
 ခိုင်းပါနဲ့ မောင်
 ငယ်ခိုက် ဟိုယခေါင်က
 ရှိမြောင်မှာ အတူတွဲပါထို
 ချစ်ခဲ ဆွေကြင်ဘော်နဲ့
 တကြော်ကြော် ကုမဆုံးပါထု
 မောင်ပြုံးလျှင် မယ်ရှင်တဲ့
 တိတ်ယခင် မြင်ယောင်လှသော်ကြောင့်
 တေးဆိုလျှင် ဆွေးပိုရပါတိ
 တမ်းတ စိတ်စော။ ။

ဂန္ထလောက ၁၂၉၅-ခု၊ ကဆုန်လ။

၁၄- အမယ့်ကိုယ်စား

အဖျား သွေးကြောင့်
 မှေးဖျားပျော်၊ စက်ခွင်ပေါ်၌
 “အော် အော် မိခင်၊ အော် ဖခင်” နှင့်
 ဖူးချင်သောလိုက် တ-ဒါကြိုက်ဝယ်
 မျည်းငိုက်တဆိတ်-မှိတ်မိ၏။ ။

ကြက်ဦးဆော်၍

ပေါ် အရုဏ်ရိပ်၊ မွေးတမိတ်ဝယ်
ကျွန်ုပ်တိတ်ပြားဝေ၊ ကျွန်မွေးမေလျှင်
ပြော့ခွေခွမ်းလျှ၊ သားမောင်ထု၏
ဆံစဖူးပြင်၊ စမ်းထွာအင်ကို
ကယ်ပင်လိုလို၊ အိပ်မက်လို့နှင့်
တကိုယ်တည်းလျှင်-မြင်မိ၏။ ။

ထုံယနံ့သို့

ညံ့နဲ့စမ်းထွာ၊ မွေးမာတာကြောင့်
ကြည်သာ ရှင်ယု၊ နိုးလေကလျှင်
မိုးထဲတိမ်ဦး၊ တေးထျာကြူးလျက်
ကျွန်ဖူးထက်မှာ-သာတိ၏။ ။

ဂန္ထလောက ၁၂၉၅-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လ၊

၁၅-စက်တော်ရင်းဝယ်

ချာလည်ချာလည်၊ ဧည့်ကြေးစည်လည်း
သာကြည်ချိုအေး၊ နိဗ္ဗာန်တေးကို
ကြော်ငြှေးရာမှ-ဆိတ်ခဲ့ပြီ။ ။

ထွန်းတောက်ကြည်ထင်၊ ဆီမီးရှင်လည်း
စက်ခွင်ဝင်လျှိုး၊ မာန်ထွက်ချိုးလျက်
ရှိခိုးဦးနှိမ်-မိတ်ခဲ့ပြီ။ ။

ထုံတကြူကြူ၊ တလူလူလျှင်
နိဗ္ဗာချမ်းကြည်၊ တေးမဲ့ပြည်ကို
ရှာမည်အကဲ၊ အားအန်ခဲလျက်
မိုးထဲတိမ်ဆီ၊ တပ်ဦးချီသည့်
ပြာရီလျှိုဖြိုး၊ နို့သာခိုးကား

မွှေးမျိုးရသိုင်း၊ အမွှေးဘိုင်မှ
 ကြိုင်လှိုင်မဆုံး၊ ကြိုင်လှိုင်တုန်းတည့်
 တပြုံးရွှင်ရွှင်၊ ကျွန်ဝမ်းတွင်လည်း
 “ဝခွင်ဖြတ်ကျော်၊ ခရီးတော်နှင့်
 တူပျော်ပြုံးချို၊ နီးရလို”ဟု
 ဆုကိုဖန်ဖန်၊ တောင်းမိဟန်ကား
 ထက်ယံကိုတိုး၊ နဲ့သာမျိုးသို့
 မီးခိုးမဆုံး၊ မိုးမဆုံးသည်
 တွက်ကျုံးမနိုင်-စိပ်ခဲ့ပြီ။ ။

ဂန္ထလောက ၁၂၉၅-ခု၊တန်ဆောင်မုန်းလ၊

၁၆-ပျောသံ

ပလုပ် မြုန်းရယ်နဲ့
 တောင်ကုန်းရွာ သာစခန်းဆီက
 ခေါ်ရွှေမေ ဦးရေချမ်းငယ်တို့
 သာသနာ ဝါဝါလန်းရန်တဲ့
 ဆန်းလိုက်တဲ့ ပျောသံစည်း၊
 —အလို၊ နေခြည်မှာ၊ ရွှေရည်ဝင်းလို
 ဆယ်စင်းလဲမက
 အဝေးကမှန်း၊ ဟိုရွာလမ်း
 ကီးတန်းကြီး ဖွပါဘိ—
 “တလတာ သည်အရေးကိုဖွ
 မဟဝါ ကြည်ကြည်ပေးပါ”တဲ့
 ရတုချို စိတ်ကိုသွေးဝေတော့
 မသေးမောင် ရွှေရောင်ငိုက်တဲ့ပြင်
 မြင်းကဏပ်င် ငြင်းဆန်ချိက်လေပေါ့
 လွမ်းချိက် မတည့်၊

—မကြည်တဲ့နှလုံး၊ မပြုံးတဲ့မျက်နှာ
 မြင်းပေါ်က မောင်ရင်ထောင်း
 ငဲ့စောင်းထို့ ကြည့်သောခါ—
 ကညာလုံ ကြာမုညွတ်ဟာဖြင့်
 ယမ်းယောင်ကာ ကွမ်းတောင်လွတ်တဲ့ပြင်
 “မတွယ်တာ ဆယ်ခါလွတ်မယ်”တဲ့
 ခေါ်ချိုချို ပြောဆိုရွတ်လေပေါ့
 ပိုစွတ်တဲ့ မြဲမျက်ရည်
 ထည်တယ်ထို့ မဆုံး၊
 —ဖြန်းနိုင်ပေ့ ကိုရွှေစည်
 တိနိုင်ပေ့ ကိုရွှေနှံ
 ရွှေနိုင်ပေ့ ကိုရွှေမောင်
 လုံမငယ် အရှက်အိုးရှိ
 အပြုံးနဲ့ ပြောင်ရော့ထင့်—
 “ထောင်ချက် ကယ်နာ
 မောင်မျက်နှာ တရွာမှတ်ပေမဲ့
 သာသနာ ဝါဝါဝတ်မှာမို့
 မယ်လွတ်ရာ ဘယ်ဆီခိုရပ
 တထဆို ရက်ကိုချဉ်းပါဖျ”
 သွာခတ်ကာ ခမျာငြင်းလေတော့
 ရောင်ကြီးရှင် ဆံပင်တင်းပြီကွဲ့
 ညှင်းတဲ့ တုတ်ဖြန်း၊ ။

၁၇-တုယ်ရာမဲ့

မထန်သာသည်
 သူ့မှာ ကျွန်တွက်၊ ဆံတရွက်မျှ
 ချစ်သက်ချစ်ငွေ-မကျန်၍။ ။

မပန်သာသည်
 သူ့မှာ ကျွန်တွက်၊ မြဲတစက်မျှ
 ကြင်သက်ကြင်ငွေ-မကျန်၍။ ။

မြဲကန်သာစည်
 ဒုဗ္ဗာကြာတော၊ ပွင့်မြဲယျောသည်
 ဟိုပျောသည်တင်၊ ကြာချပ်သွင်သို့
 ရှစ်ခွင်ရှစ်ဖက်၊ ခရီးထွက်သည်
 တွယ်သက်တွယ်ငွေ-မကျန်၍။

ဂန္ထလောက ၁၂၉၆-ခု၊ကဆုန်လ၊

၁၈-တရားဦးဟောလွှဲပါ

“ကာမတောင် ရှုပ်အထွေးကိုထု
 ပျိုထေး မယ်မခင်ထို့
 ရှန်းချင်ပြီ” ဆုပန်ကြားသူရှဲ့
 တားမြစ်ဖို့ ခွင့်မသာ၊
 နှစ်ကိုယ်တွဲကာပ
 ဒီဝဲ သံသရာက
 သောင်ခေမာ ဟိုတဖက်ဆီသို့
 ဖေါင်မဂွင် ဆင်ကာကူးမယ်ထို့
 ဆုထူးကို ပန်ညှိသော်လဲ့
 ပါရမီ မောင်မရင့်သော်ကြောင့်

သွားနှင့် သက်ကျာ၊
 ဇာတ်မတူ အမှုကြမ်းသူဖြင့်
 သောင်ကမ်း မမြင်နိုင်ထို့
 တပင်တိုင် နာဝါပျက်လိုပ
 သံသရာ သည်ဂယက်မှာထွ
 ရန်တခါ ဆန်တချက်ကယ်နဲ့
 ဈေးကျက်ကွဲ ယောင်ချာချာ
 တွယ်ရာဖြင့် ရှိနိုင်ဘူး၊
 သို့အကြောင်း ရယ်ကြောင့်
 ချစ်ဟောင်း နွယ်သာကီရဲ့
 ပါရမီ ပြည့်ထွ်ဖြိုးကာပ
 တန်ခိုးတွေ တယူလှနဲ့
 ထိက္ခန္ဓာနီ ထေရီဖြစ်တော့ခါ
 မောင်ချစ်ကို မယ်သနားတာဖြင့်
 တရားမွန် မှန်သဘောကို
 ဟောလွှဲ အပြီး၊ ။

ဂန္ထလောက ၁၂၉၆-ခု၊ ဒုတိယဝါဆိုလ၊

အခန်း-၅

ရေးသူ-မောင်တိုးအောင်

၁-မြိုင်ရဂုံ

မြိုင်စခန်းမှာတော့၊
 ခိုင်ပန်းကဝေဆာ၊
 နေခင်းကသာသည်၊
 ရွှေယင်းမာဟိုပင်ထက်ဆီက၊
 ဆက်ရက်ကယ်မောင်နှံတို့

မြည်သံရယ် မာကထာနှင့်၊
သာရကာ ငြွေးကြော်ကြတယ်လေး။ ။

တွေဂန္ဓမာ၊
စကားဝါပင်မင်း၊
ဝတ်မှုံကျင်း၍၊
သင်းရနံ့ပို၊
ဥဒေါင်းညိုလဲ၊
ဖိုသံရင့်ငြွေး၊
ဟိန်စာလေးတည့်၊
တျာတေးနွဲ့နွဲ့၊
လေးတွဲတွဲနှင့်၊
ဆွေးတွဲသောင်းသောင်း၊
ကျေးဋ္ဌကံပေါင်းလည်း၊
နုတ်စောင်းပမာ၊
သေထာဦးမှာ၊
ရင့်ကျူးရှာကြ၊
ဟောမဝါ ထိုထို၊
နေမင်းငယ်ညိုသောအခါ၊
မိမ်းပိုတဲ့ရာသီမှာ၊
ပြာရီရီရောင်ရံဆန်းတွေနှင့်၊
ငြိမ်းငွေတယ်လေး။ ။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း။ ၁၂၉၁-ခု၊ တပေါင်းလ။

၂-ပရိယေသန

ဝသန်တွင်းပေရီ၊
လယ်ကွင်းကရေသန်၊
ရိုးပေါက်ကယ်ထန်သည်။

မြရောင်လျှံပျိုးကိုပိုက်ပါထို့၊
ကောက်ပိုက်သင်းမဟဝါ၊
သီချင်းတွေညှိစာစာနှင့်၊
ပျော်ရှာကြတယ်လေး၊ ။

ဆင်ဝတ်ရုတ်ချာ၊
တံဖြာကိုင်ငေါက်၊
နွားပြာနောက်ကယ်နှင့်၊
မိုးပေါက်ကယ်ထဲထူ၊
လိလကူလဲ၊

ထောင်သူဘာဝ၊
ထွန်ရေးချာဇာ၊
ချောင်းစငယ်မိုးပြင်၊
သို့ရာတွင်မူ၊

ညွန့်ရှင်သွယ်သွန်း၊
ကန်စွန်းတိန်းကြာ၊
လေအထိန်းတွင်၊
က,ယိမ်းရှာကြ၊

အာကာသဝေဟင်၊
တိမ်မည်းငယ်ဆင်သောခါ၊
ကွင်းပြင်ကကန်သာမှာ၊
ကိုတံငါရှင်ပြီးထို့၊

မြီးချာတယ်လေး၊ ။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၂၉၃-ခု၊ ဖော်စပ်လင်းလ၊

၃-မာကြပါစေ

သင်္ကြန်တာခွေရတုပေမို့၊
ဝင်းဖန်ဝါငွေခရုရယ်နှင့်၊
ဇေယတုအောင်သံသာ၊ ။

နှစ်အပြောင်းပေမို့၊
 ချစ်ဟောင်းနှော့ဆွေသဟာတို့မှာ၊
 အဝေရာပွေဗျာ (ပ)တဲ့ပြင်၊
 ကွေဘယာရေကြာ(ခ)သည့်နှယ်၊
 အေးမြဝေသာ။ ။

တထောင့်နှစ်ရာကိုးဆယ်ငါးတွင်မှာ၊
 မမှောင့်အနာမျိုးနွယ်များတို့မှာ၊
 ဖြိုးကြွယ်ပွား၍ ချမ်းကြည်စွာ၊
 စမ်းထိတာသို့မယွင်း။ ။

နှစ်ကူးချိန်၊
 ရှိဦးခါခါနှိပ်၍၊
 ဂါမေ“ဆိပ်”မြွေမော်ထူးဆီကာ၊
 ဘဂဝါဒိနိန်ရှေ့တော်ဦးမှာလ၊
 ပင်သပြေပန်းညိုဖူးနှင့်ရယ်၊
 ကြူးဆုပန်ညွှင်း။ ။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်မဂ္ဂဇင်း။ ၁၂၉၄-ခု။ တပေါင်းလ။

၄-ခါဝသန်

ခါဝသန် ပျိုးခါစဟာမို့၊
 ဝဇ္ဇာယံမှာလေ ခိုးပြာတွေကြွပြန်တော့၊
 ဖြိုးရွာကျမလိုပ မှိုင်းရီငှောင်။ ။

ပစ္စုန်မင်း၊
 မာန်တင်းကာ သူသုန်မှုန်ရေ့ထင်၊
 မြေဝသုံ ရေကုန်လွှမ်းမည်သို့၊
 စွေအမွှါ—ထေရ်ပျန်းတယ်ဗျာ၊
 ထွန်းမိ ပိတ်ယောင်။ ။

ကသစ်နန်းရှင်ရပ်မတည် ညည်းစေရော့သလား၊
 ရှစ်ကြိမ်နှုန်းခွင်မှာလေ နတ်စည်တွေတီးပါတိ၊
 လျှပ်ခြည်မီးတွေက ပြီးပြီးပြောင်၊
 တမိုးလုံးလောင်မလိုပ ကြောက်ဘွယ်ဘာနန်း။ ။

ယင်းသည့် ကြိုက်တွင်၊
 ကွင်းပြည့်အောင် ကိုယာရှင်ဘို့၊
 ထွန်တံငင် နွားနှင်ရသော်လဲ၊
 မချီပလေ ပရိယေသနပေရို၊
 အရေးမထု ဆွေးတကျကျပေမင့်၊
 တေး(စ)ကာ ငန်းတာပြုရတယ်ကွယ်၊
 (အမယ်မင်း)မရှုမထုပါတဲ့-လူ့တဝဠါစခန်း။ ။
 တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်မဂ္ဂဇင်း ၁၂၉၄-ခု၊တမိုဇွဲလ။

၅-ကျွန်ုပ့်ဌာနေ

မိန်ရာထိ ခါတပေါင်းပေရို၊
 ချိန်ခါမို့ ဝနာအစောင်းမှာတော့၊
 မသာစတောင်း ရယ်တဲ့မှလွန်သာယာ။ ။

ရွှေအင် ကြင်းငယ်ဘို့၊
 မြိုင်တွင်းမှာ တဂုဏ်ဆင်ထို့၊
 စုံတခွင်မှာလေ မှုံလွင်ဖြန်းချိန်ရို၊
 ကျွန်ုပ့်ဂါမေ ချက်လွှဲကွန်းကို၊
 ထွမ်းမိ စိတ်မှာ။ ။

ညှင်းပြည်ပြည် ထေသွန်၍ပေါက်ပြန်တော့၊
 သင်းကြည်ကြည် ဟေဝန်ကွေ့တလျှောက်မှာဖြင့်၊
 သင်းထုံပွောက်ပါထို့ မွှေးရနံ့ဖြာ၊
 တေးသံသာပေတဲ့ ကိုကြက်တော။ ။

ရုံကြောငယ်တို့ မှာလေလေ-ရုံကြောငယ်တို့၊

ဥဩနေန် မောင်မယ်ပျိုတို့၊

စိန်းပိုပို ဝါးရုံနန်းဆီက၊

လူ့တဖုံ တေးပုံဆန်းတယ်ဗျာ၊

(အမယ်မင်း) ငှန်းစရဉ် တောင်တောက်တို့တွဲ၊

(အိုကွယ်) တမ်းတ ယောင်မော၊ ။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်မဂ္ဂဇင်း ၁၂၉၄-ခု၊ တပေါင်းလ၊

၆-ခါဟေမန်

ကွင်းတလျှောက်မှာလွင်လွင် မြက်ပိုကစိမ်းပါဘိသနဲ့၊

နှင်းသောက်ကာရှင်ရှင် မြိပိုဖြင့်လိမ်းရေ့သလား၊

သမယအလိုကိန်း ငြို့တဲ့ဟေမန်ခါ၊ ။

ညာသုံအဖူးတွေနဲ့ကွယ်တို့-ညာသုံအဖူးတွေနဲ့၊

ဝနာရဂုံအကူးမှာနေန်ဗျာ ဂေါ်ရွှေဇင်နှင့်၊

ဂရုံးအင်သန့်စင်ဦး တို့မှာလေ၊

နန်းခွင်ကိုထွမ်းချင် ထူးသော်ကြောင့်၊

မြူးကွန်ဝေဆာ၊ ။

လေညှင်းချိုချို ဖျန်းသုန်မြူးလျှင်လေ၊

ပွေခင်းဘိုကရို စန်းလုံဦးမှာဖြင့်၊

လွမ်းတုန်ကြူးပါ၍ ပွေခေါင်ဖြာ၊

ရွှေစောင်သွာထို့ ဘယ်ခါမနွေး၊

(ကိုသန်းစင်ရေ) နေထောင်ကြာသို့ ကယ်ပမာတွေး၊

လင်းကြက်ကယ်ညှိစိလေလေ လင်းကြက်ကယ်ညှိစိ၊

နှင်းပက်ကာဝေလျှို ချီတော့ကာမှ၊

ဟေမန်အညီ ချမ်းတုံအေးသော်ကြောင့်၊

ပိုက်ထွေးသူ အလာပင့်တယ်ထို့၊

စက်ဘော်ကိုလေ မြက်ခေါ်နှင့်ရေ့သထား၊
ထွေးချင့် မအေး၊ ။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းထိုက်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း ၁၂၉၅-ခု၊ တစေါင်းလ၊

၇-စိုးနှင့်မေ

ချစ်ထာကိုစာဆို၍ မပြလိုက်ချင်ဘု၊
မေတ္တာအလိုညာပျို နှမမှာဖြင့်၊
ဘဇာကိုမူ စိုးနှင့်ကွယ်၊ ။

ရွှေမြင်းမိုရ်ကွဲစေတော့ခင်ရဲ့-ရွှေမြင်းမိုရ်ကွဲစေတော့၊
ရှောင်ထွဲကာ သွေမဖီထျက်သာ၊
နေပထဝီစန်းအိမ် ပျက်သော်လဲ၊
ဘောအတည်ကျမ်းကျိန် ရှက်ပါမယ်၊
ညက်အထွ ယုံဘွယ်၊ ။

ကြောင်းဘဝင် အပူမပွါးပါရစေနဲ့ခင်ရဲ့၊
သောင်းအခွင် ဇမ္ဗူတလွှားမှာဖြင့်၊
အသူအားမူ မေတ္တာမတွယ်၊
သစ္စာပြယ်မယ်ထို့ စိတ်မှာမခဲ၊
(မောင်ကလေး)ရှစ်ကမ္ဘာကွယ်တောင်မှ နိုင်ကညာ
ကိုဖြ၊ ။

ကျူးရင့်မြိုက်ချိုလေလေ့၊ ကျူးရင့်မြိုက်ချို၊
ရှာဦး ရွှေစေတီ၌၊
နှစ်ဖြာရုံညီ မောင်မယ်နီးခါမှာ၊
ဆုကြီးနှော်ဗျာ တူတူပန်ထို့၊
မြတ်နိုးဗွာန် ရုပ်မွန်ထူးကိုကွယ်၊
ကူးပို့ရုံတွဲ၊ ။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းထိုက်မဂ္ဂဇင်း ၁၂၉၅-ခု၊ တော်သလင်းလ၊

ဂ-မိုးရာသီ

- (၁) မိုးလရာသီ-မိုးရာသီ၊
 နုဒီကမ်းနဲ့ လွမ်းတွေ့ရ၍၊
 ငွေဥပုလဲ ရှုမရဲအောင်၊
 ဝမ်းဘဲဟင်းသာ ချစ်တင်းငြာလျက်၊
 ခွေကြာသောင်းသောင်း ရနံ့ဖွောင်းသော်၊
 မျှပေါင်းမွှေးညှိုင် ရင်ပိုင်ဝယ်၊
 ပွင့်ခိုင်လန်းဆင့် ပန်းစုံဝင့်သည်၊
 တင့်တောင့်တင့်ထိ-မိုးရာသီ။ ။
- (၂) မြိုးကျရွာစိ-မြိုးရွာစိ၊
 မှုံရီရှိုင်းဝေ အာကာဗေဗဝယ်၊
 လေဝေရန္တ သူစွမ်းပြထင့်၊
 သဟဿခြည် နေ့နတ်သည်လည်း၊
 ရောင်စည်မဖြူ တန်ခိုးမဲ့သော်၊
 တကယ့်ပဇ္ဇာန် သူ့သန်မှန်၍၊
 မိုက်တုန်ထစ်ကြိုး ရွာသွန်းမြိုးသည်၊
 ပြုံးတောင်းပြုံးဘိ-မိုးရာသီ။ ။
- (၃) ညှိုးလျှာပြ-ညှိုးရှာပြ၊
 ဆွေးထိညှိုးပွေ ကျွန်သက်ဝေလည်း၊
 နွမ်းရွေထုပ်လဲ့ ပူမီးဖွဲ၍၊
 ကြင်မဲ့ဒုက္ခေ တွေ့ပချေလိမ့်၊
 မကွေသူ့ပါး ဖြေလိုငြားလည်း၊
 တိုင်းမြားရပ်ဌာနံ ခရီးလွန်ကြောင့်၊
 သွားပြန်မရ လွမ်းထိုင်ထ၍၊
 ဟဒယကမ်း သောကလွှမ်းသည်၊
 သွမ်းတောင်းသွမ်းဘိ-မိုးရာသီ။ ။

ကဏ္ဍသိုလ်သမဂ္ဂမဂ္ဂစင်း၊ ၁၂၉၅-ခု၊ တပေါင်းလ၊

၉-ရွှေကြက်တူ

- (၁) မြေသံကြူ-ရွှေကြက်တူ၊
 နန်းမူနွဲ့နွဲ့ တမ်းယုသွဲသည်၊
 ဆန်းကြယ်ဂိုဏ် ဘာမျိုးဆိုင်သား၊
 မြင့်ခိုင်စိမ်းစို ပညောင်ပျိုထက်၊
 တေးဆိုထူးတင့် တွာကြောဆင့်၍၊
 လွှမ်းချင့်စသွယ် ကြင်ရေးသွယ်သော်၊
 လှူနှယ်သူ့မူ-ရွှေကြက်တူ ။

- (၂) စိမ်းပပ်ပပ်လူ-ရွှေကြက်တူ၊
 ဝေဠုရိယ ကျောက်ညှိမြေသို့၊
 ရူပနိကာယ် လွန်တင့်တယ်လျှင်၊
 တပင်ပျံကူး ပျော်ရွှင်မြူး၍၊
 ပွင့်ဖူးစုံထွေ သီးမှည့်ချွေကာ၊
 ဆွတ်ထေစားသုံး ဤမြိုင်လုံး၌၊
 မြကုံးတောင်ပန် ရိုက်ဆော်ဟန်ကား၊
 စောင်သံကြူကြူ-ရွှေကြက်တူ ။

- (၃) စိန်ရွဲဒါရူ-ရွှေကြက်တူ၊
 ထွက်ပြုမုံရစ် ပွင့်ချပ်ထွစ်သည်၊
 နတ်ချစ်သဇင် ဂမ်းအင်နှင့်၊
 ကေရှင်ပျော်လို မြွေညှိပြင်၊
 ထိုထိုရှုအိ ပန်းစုံစီတို့၊
 ရာသီခါလု နှစ်ရတုလိုက်၊
 ဣဣမျှသင်း၊ ပျော်ရေးခင်းသား၊
 ကြိုင်သင်းဂန္ဓာ ဤဟေမာဝယ်၊
 လူးလာရွင်းပြီး ကျေးဇူးတန်းဖြင့်၊

ကင်းဆုံးသဘင်-ငှက်ပွဲရင်သည်၊
မွေ့အင်ဆန်းတူ-ရွှေကြက်တူ၊ ။

ဂန္ထလောက-၁ ၂၉၆-ခု၊ တပေါင်းလ၊

အခန်း-၆

ရေးသူ-မခင်စောမူ။

၁-မေတ္တာ

(၁) ကြင်ကြသေးသည်၊
ကွေးလေးငယ်ရွယ်၊
အမိကွယ်ကာ၊
ခုဝယ်တိုင်ကျ၊
မောင်နှမတို့၊
ယုယသာကြည်၊
ကြင်ထေသည်တည်း၊ ။

(၂) ရှင်ကြသေးသည်၊
ကြည်အေးသာထွ၊
မောင်နှမတို့၊
ဘယကင်းကွာ၊
စည်းစိမ်သာနှိုက်၊
မေတ္တာတည်ကြည်၊
ရှင်ထေသည်တည်း၊ ။

(၃) မြင်ရသေးသည်၊
မအေးဘွယ်မူ၊
တစိမ်းသူအား၊
ကြည်ဖြူစိတ်မှာ၊

နောင်ကြင်လျာဟု၊
 မေတ္တာရစ်ခွေ၊
 ချစ်ပါလေသော်၊
 ဗျာဝေခွမ်းလျှ၊
 ငယ်နှုမအား၊
 မုချအမှန်၊
 မေ့လျော့ကျန်မည်၊
 မြင်လေသည်ဘည်း။ ။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၂၉၄-ခု၊ တပို့တွဲလ၊

၂-ဖြေမပြေ

- (၁) သာထည်းသာစွ၊
 ထိုကာထသည်၊
 ဝိဘမေတ္တာ၊
 ချမ်းရိပ်သာနှိုက်၊
 လွန်စွာဖြိုးဖြိုး၊
 လန်းဂုဏ်တိုးသည်၊
 ပူမျိုးမလာ-ကွာသောကြောင့်။ ။
- (၂) ပျော်ထည်းပျော်စွ၊
 ထိုကာထသည်၊
 တိန်းယရွှေဘော်၊
 နန်းပင်ပေါ်ဝယ်၊
 ရွှင်ပျော်စံစား၊
 သုခများသည်၊
 ခံစားမကုန်-ပါသောကြောင့်။ ။
- (၃) ဖြေထည်းမပြေ
 ယခုနေမူ၊

တော်ရွှေထိန်းယ၊
 မိနှင့်ဘတို့၊
 ရွှင်ပျချိုသာ၊
 ပိုက်ဖျားထာလည်း၊
 မပါမယ့်ပိတ်၊
 ညစ်ကြောင်းဟိတ်သည်၊
 သိုထိပ်မနိုင်-ဖြာသောကြောင့်၊ ။
 တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း ၁၂၉၄-ခု၊ တပို့တွဲလ၊

၃-အဓိဋ္ဌာန်

- (၁) နွမ်း၍ခွေခွေ၊
 ကြာညောင်ဗွေဝယ်၊
 တွေဝေရှင်ငေး၊
 ဖြေမအေးသည်၊
 ရေဝေးကြာနှယ်-ပန်းတော့၏၊ ။
- (၂) သုံးလူ့အဆွေ၊
 ပရမေ၏
 ခြောက်ထွေရောင်ဝင်း၊
 ပြက်ပြက်ထင်းကို၊
 ရုတ်ချင်းပိတ်ဝယ်-မှန်းတော့၏၊ ။
- (၃) မှန်း၍ရည်သန်၊
 အဓိဋ္ဌာန်၏၊
 ပြည့်ဟန် အရောင်၊
 စောဘုန်းခေါင်၏၊
 စက်ရောင်ကွန်မြူး၊
 အကျွန်ဖူးသည်
 မိုလ်းနူးပန်းနှယ်-လန်းတော့၏၊ ။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း ၁၂၉၄-ခု၊ တပို့တွဲလ၊

၄-လိပ်ပြာနှင့်ကြာကုမုဒ်

မြကန်သာဝယ် သင်းပျံကြွယ်သည်၊
 သွယ်သွယ်ကုမုဒ် ကြာကန့်တို့၊
 လဲထုတ်လဲထီ ဖူးပွင့်ချိုသည်၊
 ဒေဝီနတ်မိ တို့နှုယ်တကား၊ ။

ဖူးလိပ်ပြေစ ရွက်ညိုမြတွင်၊
 ရွရွနားကာ ပန်းလိပ်ပြာသည်၊
 —သက်လျာနုမ ကုမုဒ်ဝယ်၊
 စောင့်ရနောင့်ကို ချစ်ကြည်ညိုက၊
 ပြီးချိုမျက်နှာ တွင်ပွင့်ပါ-ဟု၊
 စာစာဖန်ဖန် ခွင့်ကြားပန်စဉ်၊
 အိပ်ရန်ညချမ်း ရောက်ခဲ့၏၊ ။

လေညှင်းလေသာ လရောင်ဝါ၌၊
 တယ်ညာနွဲ့နွဲ့ ချမ်းဖွယ်ငဲ့၍၊
 —အိုဘဲကြင်ဦး မယိုသက်မှူးရယ်၊
 ကြည်နူးချိုသာ ပွင့်လိုပါသည်၊
 မယိုမှာအာတ်ခြား ကုမုဒ်ဖွား၍၊
 နေ့အားမပွင့် လရောင်နှင့်မှ၊
 ထူးတင့်ကြွစွာ ပွင့်ရပါ-ဟု၊
 တိတာသာညှင်း ဖြေစဉ်တွင်းဝယ်၊
 နေမင်းပေါ် ချိန်ရောက်ခဲ့၏၊ ။

နေဝင်မောင်ပိုက် ထမိက်မယ်ငုံ၊
 မကြိုအခွင့် ကြင်ရေးဖင့်ခဲ့၊
 သို့နှင့်နေရာ တနေခါဝယ်၊

စွဲကြာပရံ တပွင့်တုံ့မှ၊
 ဝတ်မှုဆင်သ နတ်မယ်လျာသည်၊
 ဝင်းပကိုယ်လျှံ မြူးထွက်ဝံသော်၊
 ဒီမာန်ထဝန်း ပေါ်ထွာထွန်းဟု၊
 ထင်မှန်းမှတ်ကာ ကုမုဒါသည်၊
 ငုံရာမှပွင့် သရေတင့်၍၊
 စောင့်ထင့်လိပ်ပြာ ချစ်သဟာနွင့်၊
 မေတ္တာစက်တွင်း နှစ်ကိုယ်ဆင်းသည်၊
 နတ်မင်းသူဇာ တို့နှုယ်တကား၊ ။

ဝန္တလောက ၁၂၉၆-ခု၊ ဝါခေါင်လ၊

၅-ကျွန်တောင့်တ

၁၊ သခင်သခင် ကျွန်သခင်၏၊
 ကြည်လင် ရှင်မြူး မျက်နှာထူးကို၊
 လွန်ဖူးချင်ထွ ကျွန်တောင့်တ၊ ။

၂၊ သခင်သခင် ကျွန်သခင်၏၊
 သန့်စင်ချိုသာ နှုတ်ယူငြါကို၊
 လွန်နာလိုထွ ကျွန်တောင့်တ၊ ။

၃၊ သခင်သခင် ကျွန်သခင်၏၊
 ပန်းသွင်ထီကုံး ချစ်စာလုံးကို၊
 တပြိုးရှင်ရှင် ငွေလွှာစင်ဝယ်၊
 ဖတ်ချင်မောထွ ကျွန်တောင့်တ၊ ။

ဝန္တလောက ၁၂၉၆-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လ၊

၆-သက်ထားငယ်ကျမ်း ဦးဆောက်ပန်း

၁။ ရီလွဲဆည်းချာ တိမ်နိဗြာချိ၊
 တိမ်ဝါခရမ်း တိမ်ရံဆန်းက၊
 ရှင်လန်းကြည်ဖြူ ချစ်ရည်ဘူဘို့၊
 မြိုင်ငူတောစပ် သာသည့်ရပ်တွင်၊
 ဇလပ်စပယ် အသွယ်သွယ်ကို၊
 လဲထွယ်ပန်ဆင် ချစ်အကြင်နှင့်၊
 ချိုစင်စကား မြွက်ဖော် ကြားသည်၊
 သက်ထားငယ်ကျမ်း-ဦးဆောက်ပန်း။ ။

၂။ ဆီးနှင်းမြူတိမ် အသူရိန်တို့၊
 ကင်းချိန်သမယ တန်ဆောင်ထွီ၊
 ဇေးမြကြည်ရှင် တေးသံလွင်၍၊
 မြူစင်ဖိတ်တွင်း သဒ္ဓါပြင်းလျက်၊
 ပျံသင်းမာသာ ရေနံ့သာနှင့်၊
 ပန်ထွာသွန်းလောင်း မွေတော်ပေါင်းဝယ်၊
 ဆုတောင်းဝပ်တွား မြွက်ဖော် ကြားသည်၊
 သက်ထားငယ်ကျမ်း-ဦးဆောက်ပန်း။ ။

၃။ ယခုမူကား ကျွန်သက်ထားသည်၊
 ယုံမှားသောထွေ မကြည်လောဘဲ၊
 ဖဲလေလွတ်ရာ ကျွန်ကိုခွါရှင့်၊
 မြိုင်မှာမြိုင်လျောက် ကြိုင်ရှင်ဖျောက်၍၊
 ပိတောက်ဆင့်ဆင့် ဖူးဝံ့ပွင့်ထည်း၊
 ကျူးရင့်မြိုင်ယံ တေးကျာသံကား၊
 ဆည်းကျခဲ့ပြီ ဆိတ်မထီရှင့်၊
 မအိမကောင်း ကျွန်ပိတ်ပျောင်းပေါ့၊
 အကြောင်းမတန် ခွန်းမပြန်ဘဲ။

မျက်မာန်သာပွါး စိတ်ကစားသည်၊
သက်ထားငယ်ကျွမ်း-ဦးဆောက်ပန်း၊ ။

၀န္တလောက ၁၂၉၆-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လ၊

အခန်း-၇

ရေးသူ-မောင်ဘသောင်း

၁-ဆံထိုးရကန်

မင်္ဂလာမျှခမ်း၊ ပြည့်ဝင်း လျှမ်းသား၊ ဆော်ရွမ်းအောင်စည်၊
မြိန်မြိန်မြည်လျက်၊ ဝန်းထည်အဖြန့်၊ တဝက်နို့မျှ၊ သင်းပျိုကြိုင်ရွှန်း၊
မေတ္တာပန်းကို၊ ဦးစွန်းထိပ်ပြင်၊ ရှိပန်ဆင်၍၊ ရေးထွင်စီခြယ်၊ ပုလဲ
သွယ်သို့၊ မကျယ်မကျဉ်း၊ နည်းစုံခင်း၍၊ လက်စဉ်းစွမ်းရည်၊ အ
တည်တည်ဖြင့်၊ ဖွေနည်ဆုံးစ၊ သီကုံး၍ ပြလိုက်မည်၊ ရကန်တကာ
အဘိုးအေ၊ ။

အကြေအညာ၊ မြေက မြွှာတွင်း၊ သင်္ဇေချာချာ၊ တကယ်ချော
တုံး၊ ချောကလျာတို့၊ ယဉ်ပါစေကြောင်း၊ ယဉ်မွှေးထောင်းထို့၊ ဖေ၊
ဖယောင်းဟန်၊ ကြော့ထွတ်ထွတ်၊ သဏ္ဍာန်ကို၊ အဖန်ဖန်-အထပ်ထပ်၊
ရွှေကိုယ်ပါအပ်မည်ရှိ၊ သပ်ယပ်ပြုပြင်၊ ရင်ဆီက-မမို့တမို့၊ ပါးအို
ကလေးက-မပေါ့တပေါ့၊ သလုံးတော် ကလေးကလဲ-မသွယ်တ
သွယ်အပြင်၊ တကယ့်တကယ်၊ ယဉ်-ပိတုန်းရောင်တောက်ပါတဲ့၊
သုံးတောင်ထောက်ဆံကေသာ၊ ။

ရိမန္တနုံ၊ ပြည်ပုဂံဝယ်၊ ကေဆံ-ထုံးမြိတ်၊ ပုဏ္ဏရိတ်နှင့်၊ နိဂ္ဂဟိတ်
လေးထောင့်၊ ရှစ်မြှောင့်နည်းရိုး၊ ငါးဆယ်ကျိုး၍၊ ငါးမျိုးဖြည့်စွက်၊
ရှိသည်ဘက်သျှင်၊ ပျောက်ပျက်နှောင်ခါ၊ ရွှေဈေးရှာလေပြီ၊ ။

သီကာပတ်ကုံး၊ ပူပုံထုံးဟု၊ ယဉ်ဆုံးတွင်မှတ်၊ သီးဆံပတ်၏၊
ထုပွတ်ခြင်းရာ၊ အဖြာဖြာကို၊ ပေသာယျကန်၊ ဝ၊ ကွက်၍ချန်ပြီး
သျှင်၊ ရကန်ညာဏ်-ရကန်ပန်း၊ စာအဆန်းကို၊ ဥဒါန်းဖြစ်အောင်ကြံ
မို့၊ ။

အော်လံထုံးနည်း၊ တံမြက်ထွည်း- ပေါင်းချောင်၊ ထိုနောင်အိုး
စည်၊ ရန်ထည်ပတ်ဝိုက်၊ ရန်တိုင်စိုက်နှင့်၊ ငှက်သိုက်ဗူးတောင်း၊
ဖျာလပ်ခေါင်း-ခေါက်ချာ၊ သညာတွင်တုံ၊ နွားချေးပုံဟု၊ လုံးရုံထွေ
ပြား၊ ထုံးနည်းများလည်း၊ တခြားဘသီး ပေါ်သည်တွင်၊ ။

ခံထုံးကြီး- ခံထုံးငယ်၊ ခံထုံးငယ်၊ ခံထုံးငယ်၊ ခံထုံးငယ်၊ ခံထုံး
မတ်- ခံတုံးမောက်၊ ခံထုံးစောက်-ခံထုံးကား၊ ခံထုံးပြား-ခံ
ထုံးရှေ့ခံထုံးရွေ-ခံထုံးရွဲ၊ ခံထုံးတွဲ- ခံထုံးပိုင်း၊ ခံထုံးတိုင်း
လိုလိုပင်၊ ရှုမြင်သူစိတ်ပျက်၊ အခက်ကြီး ခက်ထောက်အောင်၊
ရှုတ်ရှက်ခတ်-ပေထချာ၊ ဖွါစရိ- ဆီမထဲ၊ လန်ဒန်မယ့်ပုံပန်း၊ စံယူ
ကာဆန်းပုံက၊ တောကျီးကန်းမိုက်၊ ဝှုကြားခွံ၊ အသိုက်ဖွဲ့တွဲ- ပ
မာပုံ ။

ခံမြတ်တိုတထွာ၊ ခံကေသာကို၊ ဆီမှာနှုတ္ထိ၊ မရှိဘာသာ၊ သူ
ငါကိုဘန်းပြ၊ အာခြောက်တိုက်ချပြီးလျှင်၊ ကောင်းထွမြိ- တော်ထွ
မြိ၊ မော်ရမြိ- ကြားရမြိ၊ ထွပေမြိအထင်နှင့်၊ တွင်တွင်ကြီးဟန်ရေး
ပြု၏ ။

ရှေးဘဝကုသိုလ်ကံ၊ အကျိုးပေးမဟန်သောကြောင့်၊ ငြိပြန်ရ
သည်စခါ၊ ဤကမ္ဘာမြေခေတ်တွင်၊ ပြောင်းဖူးမွေးဖြစ်ရာမှာ၊ သက်
ဆစ်ခန္ဓာ၊ ငြွေလာမည်ဆဲဆဲ၊ အယူငယ် ထွသောကြောင့်၊ တက
တဲ-တက်တက်စင်၊ အကြင်သို့သောအပျိုတို့၊ ဟန်ပိုသော ခံမြတ်
ဘဝသို့၊ ပြောင်းကြွကာ- သန္ဓေမီးရာတွင်၊ အတီးကာလ၊ ဟိုဘဝ
က၊ မူထဇာတိ၊ မပျောက်နိုင်ရှိသဖြင့်၊ ဆီမရှိ-ဗလစ္စ၊ ဝါကြန့်ကြန့်
အသွေးရောင်၊ ကွေးတေးတေး- ကြောင်တောင်တောင်၊ မိုးမက
ဟန်ဆောင်သော်လည်း၊ အောင်ကိန်းနှင့်ထေချော်သည်ပင်၊ ။

မိုးမျှော်ငြိတ်၊ ပင်ဆူးပုတ်နှင့်၊ ဝဲပြုတ်ဆီဆမ်း၊ အရံဖြမ်းရွံ၊
တခမ်းစိဉ္ဇာ၊ ပင်ရုက္ခာဟု၊ သညာခေါ်တွင်၊ မန်ကျည်းပင်၏၊ ညွန့်
ရှင်ဖူးခက်၊ ပွင့်အရွက်ကို၊ ထက်သပ်ဟင်းလျှာ၊ ကျိုးချက်ခါဖြင့်၊
ရသာသုတိ၊ ပနာရှိသည်၊ ငါးဖိ-ချဉ်ပေါင်၊ ဟင်းထွတ်ခေါင်ကို၊
သုံးဆောင်မိက၊ နောင်လျှင်တ၊ ရွံ၊ အိုဖျူနော်ဖျာ၊ ဟောဒီဟာ

တော့၊ ဘယ်ခါမသေ၊ တွေ့ချင်လှသေး၊ ငုံ့ကာသာလွေးရော့မယ့်
 လို့၊ အတွေးနှင့်ပင်ပန်း၊ အလွမ်းဆင့်ထင်ကဲ၊ မိုလို့သာ ဖွဲ့တော့သ
 လို့၊ တကထဲ-စာရကန်၊ အပန်ဖန်-တ၊ ရှာမိပေထိင့်၊ စာကဝိ-စာက
 ဝိန်၊ စာစာမျှချာဖိန်နှင့်၊ ချခါချိန်သစ်ဆန်း၊ ဆံထုံးမျိုးနိဒါန်းကို၊ ဖော်
 ညွှန်း၍ပြဆိုပါသတည်းလော။ ။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်မဂ္ဂဇင်း။ ၁၂၉၃-ခု၊ တော်သလင်းလ။

၂-လဲ့လဲ့ဝင်း

လဲ့လဲ့ဝင်း၊ ။ ညှင်းညှင်းပြေပြေ၊
 တိမ်ခြေမင်းလွင် မြူးပျူရှင်၍၊
 ဝန်းကျင်တောထုံး မြရည်ဖုံးသော်၊
 စံနှုန်းဘက်ကင်း ချစ်သက်နှင်း၏၊
 ရှင်းရှင်းကြည်ကြည် လ၊ လျှိုခြည်သို့၊
 သွင်ရည်မျက်နှာ ရှုတိုင်းသာသည်၊
 ဖြူပြာနွဲ့ရှင်း လဲ့လဲ့ဝင်း၊ ။

လဲ့လဲ့ဝင်း၊ ။ ချစ်တင်းဖော်နှော၊
 ကြင်သည့်စောဖြင့် မက်မောလွန်ပြင်း၊
 ကျေးများမင်းလျှင် နောင်ဆင်းသွယ်လျှ၊
 မြင်လေကမူ သံမြဲငြိမ့်လေး၊
 ရင့်ရှုကြွေးလျက် ဘယ်ရှေးကွဲနှုတ်၊
 ဖန်ချယ်ထွယ်ဟု သွယ်သွယ်အံ့ကာ၊
 ချီးမွမ်းရှာမည်၊ ။ ဖြူပြာနွဲ့ရှင်း လဲ့လဲ့ဝင်း၊ ။

လဲ့လဲ့ဝင်း၊ ။ သင်းတပျံ့ဖျံ့၊
 ခင်းညို့ညို့ဝယ် ဆင်းစုံမတူ၊
 နှင်းနှံ့ကြွသား မရွှေ့သကာ၊
 ပန်းရာဇဟု နာမသည်။

နှိုင်းအံ့ချီခဲ့ ထုန်းညီသူသာ၊
 ပန်ထိုက်စွာသည်၊ ၊ဖြူပြာနွဲ့ရှင်း လဲ့လဲ့ဝင်း၊ ၊
 တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၂၉၅-ခု၊ နတ်တော်လ၊

၃-နှိုင်းမှုံဝေ

၁။ မြူနှိုင်းမှုံဝေ ထုံလေဗြင်းသွဲ့၊
 သင်းလဲ့ပျံ့ရှင် သန့်စင်မြူးကွန်၊
 ဖူးညွန့်ယှက်သွယ် ခက်နွယ်ညွတ်လျှံ၊
 ဆွတ်ပျံ့အံ့မူး ညှိနှိုင်းပန်းဝတ်၊
 ထွမ်းဆွတ်မှီကာ တိတာယိမ်းနွဲ့၊
 တိမ်းဝဲခွေထည့် ကြွေမည့်-ကြွေပုံ၊
 ပြေပြေရှိသည်၊ ၊ဝေမှုံနှိုင်းမြူ-ဝင်းဖြူဖြူ၊ ၊

၂။ မြူနှိုင်းမှုံဝေ ငုံ့ရွှေဝတ်ရည်၊
 ဆွတ်ကြည်ဆွတ်နွဲ့ လွတ်ကျူးကြည်သက်၊
 ထည်ယှက်ရစ်ထွေး ချစ်သွေးညီမျှ၊
 သိ၊က နှုတ်နှော ဥဩကျေးငှက်၊
 ဆေးစက်သောသွင် ကြော့ယဉ်ရှင်မွေ၊
 ရင်ငွေဖွေထင့် ဆွေသင့်ဆွေပုံ၊
 ပြေစေထုံသည်၊ ၊ဝေမှုံနှိုင်းမြူ-ဆင်းတူတူ၊ ၊

၃။ မြူနှိုင်းမှုံဝေ ယုန်ငှေစန်းပွင့်၊
 ထမ်းသင့်သိုင်းရှိ မှိုင်းမှုံထွစ်ခွင်း၊
 ချစ်တင်းသက်ခေါ် ငှက်တော်လင်းပြာ၊
 ယင်းမာစကား ချယားရွှေရည်၊
 ဝေစည်ရှင်းသန့် ဝင်းဖန့်လျှံဖြာ၊

သန္တာရွှေခက် ရွှေရွက်ရွှေငုံ၊
 ထွေထွေရုံသည်၊ ၊ဝေမှုံနှင်းမြူ-သင်းကြူကြူ၊ ၊
 တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၂၉၅-ခု၊ တပေါင်းလ။

၄-လွမ်းစေတီ

လွမ်းစေတီ၊ ၊နေရီမှေးမှေး တိမ်ရေးရေးဝယ်၊
 ပွေးပွေးသန့်စင် ငွေခြည်ဆင်လျက်၊
 ရွှေမင်ခြယ်တင့် ရောင်ရံပွင့်သား၊
 မင်းမင်းဥက္ကဋ္ဌ ဖြတ်ထက်ဖြတ်ကို၊
 သတ်မှတ်ရွယ်ရည် တည်ခဲ့သည်တည်း၊
 မကြည်ဆင့်သိုင်း ဗျာပါယိုင်းမျှ၊
 ရှုတိုင်းဝန်းဝေ့ ထေသွန်း၍လျှင်၊
 ကြွ့ကြွ့ချယ်ဖီ ဖြေဖိမ့်ရည်ထည်း၊
 ပီပီမင့် ဆည်မတန့်ဘဲ၊
 သိအုံမူးမူး ဆွတ်လွတ်ကြူးခဲ့၊
 ညွတ်နူးမရှင် ထွတ်ဦးတင်၍၊
 “သခင်နှင့်သာ၊ ကြင်သင့်ရာ”ဟု၊
 ကလျာနွဲ့ရွန်း၊ ဆုမွန်သွန်းသည်၊ ၊
 နန်းမကေသီ နန်းကေသီ၊ ၊

နန်းကေသီ၊ ၊ရွှေရည်လဲ့လဲ့ နွဲ့ရင့်လျှင်၊
 ယဲ့ယဲ့သမ်းပျောင်း မလွမ်းတောင်းတည့်၊
 ကျမ်းဟောင်းသို့ပင် ရေးရေးထင်လျက်၊
 စက်ရှင်ဘုန်းခေါင် မိတည်းနှောင်ဝယ်၊
 ရွှေရောင်နှင့်မြ ပွေးပွေးပျသည့်၊
 အတ္တဘက်ရှောင် သ,ထက်ဆောင်ဖြင့်။
 “နှောင်နှင့်ဆက်တိုင်း ချစ်ကြိုးဆိုင်းလျက်၊
 ထပ်ယိုင်းမေတ္တာ ရစ်ကာကာလျှင်၊

သစ္စာမသွေ ချစ်ပါထေ့၍၊
 နေ့သည်းတူပင် ကြင်သည်းအမြဲ၊
 နွဲ့သည်းနှစ်ကိုယ် ပျော်ကြသို”ဟု၊
 သံချိုနှုတ်ထွတ် နောင်အားညွတ်လျက်၊ ၊
 ဆွတ်ဆွတ်ကြည်လျှမ်း ချစ်သက်ကျမ်းသည်၊
 လွမ်းမျှားစေတီ လွမ်းစေတီ၊ ၊

ဂန္ထလောက-၁ ၂၉၆-ခု၊ ပါခေါင်လား

အခန်း-၈

ရေးသူ-စောမောင်မောင်

၁-မယ်ဆွဲပိုဒ်စုံစကြာရတု

- ၁။ တွေ့မှိုင်တွေ့မှိုင်၊ ခွေကာယိုင်၍၊
 မေ့မှိုင်မေ့မှိုင်၊ မောင့်သည်းဆိုင်မှာ၊
 နေ့ပြိုင်၍ထွန်း၊ သို့ပူထွန်းခဲ့၊
 ကြာပန်းစစ်ပုံ၊ သက်လိုသက်ထား၊
 ဒေဝီဖျားနှင့်၊ မောင်ကားတရွာ၊
 မယ့်မှာတပြည်၊ ဖြစ်ရသည်ကြောင့်၊
 မဆည်ပါနိုင်၊ မျက်ရည်အိုင်နှိုက်၊
 ဖြိုင်ဖြိုင်လှိုင်းထူး၊ ထကြွမြူးခဲ့၊
 ချစ်ဦးမယ့်ကြောင့်၊ ဗျာပါနှောင့်၍၊
 လွမ်းငြောင့်ရူးရူး၊ လွမ်းရှူးထဲထဲ၊
 လွမ်းဝှဲဆင်ကာ၊ လွမ်းရိုးရွာ၍၊
 လွမ်းတာမပယ်၊ လွမ်းနွယ်ရစ်ပတ်၊
 လွမ်းခတ်မကုန်၊ လွမ်းဟုန်မပြေ၊
 တပေပေတည့်၊ ထော်ရွှေအိအိ၊
 သည်မယ်မိနှင့်၊ မချီစရာ၊

ဟင်္သာဘော်ကွဲ၊ ဝမ်းဘဲဘော်ကွာ၊
 ကဲ့ပမာသို့၊ မောင့်မှာမထွေ၊
 လည်ရွဲသက်လျှာ၊ ငြိခဲ့သာလျှင်၊
 ရတနာကိုယ်လုံး၊ သိမ်းတည့်ကြီး၍၊
 သက်လုံးသေတိုင်၊ ဖူးစာပြိုင်မည်၊
 ရွှေပိုင်ဇေမ္မ၊ ရာဇ်ကိုလည်း၊
 ၂၊ ရွှေပိုင်ရွှေပိုင်၊ ဇေမ္မ၊ ခိုင်ငယ်၊
 ငါးဆိုင်ငါးဆိုင်၊ ကလျာခိုင်၍၊
 ပျံ့ထိုင်ကသစ်၊ ကတ္တရုစစ်မှာ၊
 ခြောက်ပြစ်ကင်းကွာ၊ လက္ခဏာကြန့်နဲ့၊
 ပုလဲဥတို့၊ မြင်ရှုလွန်မော၊
 မြကြောစိမ်းစိမ်း၊ ရှိမ်းရှိမ်းထန်းထန်း၊
 ထွန်းသစ်စန်းတည့်၊ နေဝန်းတက်စ၊
 မဒီထွန့်ငွေ၊ ဗဒ္ဒမ္ပေပေါင်း၊
 ကိန်းအောင်းရံညို၊ ဘယ်စေတီဝယ်၊
 မြေကံ့ချိုလက်မို၊ ဘယ်စည်းခုံဝယ်၊
 ခြောက်ရံလျှိုလျှို၊ ဘယ်ရွှေဂူဝယ်၊
 ကြည်ဖြူမြတ်နိုး၊ ဘယ်ပုထိုးဝယ်၊
 ရှိခိုးထွေထွေ၊ ဘယ်ခာတ်မွေဝယ်၊
 ရှိသေသမှု၊ ဘယ်ဆင်းတူဝယ်၊
 ဆုယူဆုတောင်း၊ ပြုပါရှောင်းမှ၊
 ယဉ်ပျောင်းမောင့်သက်၊ ဖွမ္ပတ်ညွက်နှိုင့်၊
 ရွှေလက်ဆွဲဆွဲ၊ ရွှေလည် တွဲ၍၊
 ထိုင်မြ မကွေ၊ နေလည်း လည်ဘက်၊
 စက်လည်း တူပင်၊ ဝင်လည်း ယဉ်လျက်၊
 ထွက်လည်း မကွာ၊ နေရာ မကွဲ၊
 နှဲလည်းတူပြိုင်၊ ချစ်နဲ့ထိုင်မည်၊
 ကေခိုင်မဂ္ဂူ၊ နှစ်ကိုလည်း၊ ။

၃။ ကေခိုင်ကေခိုင်၊ မဇ္ဈာကြိုင်သို့၊
 ပျံ့ထိုင် ပျံ့ထိုင်၊ ငြိမ်ခြောက်ဆိုင်မှ၊
 ကင်းနိုင်လေသား၊ နတ်ပိုးမှားကို၊
 ဆပွားဆပွား၊ ချစ်သနားလျက်၊
 ဘန်များခါခါ၊ ရှုဆိုငှါဖြင့်၊
 မောင့်မှာခိန်းမူး၊ နှင်းရှူးမထောက်၊
 စိတ်ဝယ်ဘောက်လျက်၊ ရှေ့မြောက်လေဇ၊
 သွန်းဆော်သွေးသော်၊ ပေါ်ဝေးကွာသူ၊
 ပေါ်မူစိတ်ချမ်း၊ ဝမ်းတွင်းမှာကား၊
 စိစိထားသို့၊ ခုနစ်ပါးနေပွင့်၊
 တူတမျှတည့်၊ မြတ်မြင့်သကျ၊
 သုံးလှတလျှင်၊ ဒုက္ခာအပေါင်း၊
 ငြိမ်းစေကြောင်းကို၊ ညွတ်ပျောင်းဝပ်တွား၊
 ပန်လျှောက်ကြား၏၊ နောက်များဘဝ၊
 ဖြစ်သမျှတွင်၊ ဒုက္ခဗျာပါ၊
 ကွာကြီးကွာ၍၊ နှစ်ဖြာ မယ်မောင်၊
 နိဗ္ဗာသောင်သို့၊ တူကူးစို့ရှင့်၊
 လွမ်းဆွဲရစ်၍၊ တောင်ချောင်ကွေ့က၊
 သွန်းဝေ့နှိုင်းရီ၊ လေရှူးချိုသော်၊
 မဒီသက်ထား၊ မောင့်သည်းကြားကို၊
 လွမ်းအားပိုမို၊ ယိုက်ယိုက်ဖို၏၊
 ပျောင်းပျိုအိညက်၊ ရင်ခွင်ထက်တွင်၊
 လျောင်းစက်မွေကာ၊ မြူးစွာသာလျှင်၊
 မောင်နေချင်၏၊ ကြည်ထင်တူတိုင်၊
 ချစ်တင်းပြိုင်မည်၊ တွေ့ရှင်ချစ်သူ စစ်ကိုလည်း။ ။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းထိုက်မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၂၉၅-ခု၊ တပေါင်းလ၊

၂-မောင်ဆွဲပိုဒ်စုံ

(၃၅-ပါဒ်စီ)

- ၁။ ပထွန်းပိုင်းစွာ မိုးအာကာက၊
 များစွာမှူးမတ် ကြယ်နက္ခတ်တို့၊
 ဝန်းပတ်တိုးလျှိုး ညွတ်ကျိုးပိုင်းရံ၊
 ညီလာခံသည် နန်းစံကေရာ၊
 ငွေသော်တာကား မသာလည်းတ၊
 သာလည်းတတည့် လောကရှုတေ၊
 လူများဆွေကို တိမ်ခြေပတ်ချုပ်၊
 မှိုင်းတည့်အုပ်၍ တိမ်ပုပ်လွှမ်းကာ၊
 မလင်းလာသော် ဒေဝါပဇ္ဇာန်၊
 ကရန်အထူး မိုးဘွေကျူး၍၊
 ရှင်မြူးခါခါ အသာတတန်၊
 အထန်တကြိုက် တပြိုက်တနည်း၊
 အသည်းတကြိမ် ပြင်းရှိန်တမျိုး၊
 မြိုးမြိုးမြိန်မြိန် သိပ်သိပ်သံညောင်း၊
 နတ်စည်မောင်းနှင့် သွန်းလောင်းမီးမီး၊
 ရွာကြီးရွာထ စွေသွန်းချသော်၊
 သက်မျချစ်ခင် ငယ်ပေါင်းကြင်ကို၊
 မရှင်တမ်းတ မိတော့သည်။ ။

- ၂။ ဟုကျွန်းနှိုင်းရာ စံကင်းကွာဟု၊
 များစွာလူဗိုတ် အံ့ကြဆိုသည်၊
 ရွှေကိုယ်သက်ထား မယ့်သည်းကြားကို၊
 ထိပ်ဖျားနှိုင်းချိန် တာဝတိံကာ၊
 ဒေဝိန်မာဃ ပြိုင်လာသလည်း၊
 အဓွတူညီ မသာပြီဟု။

ရုဠိမဆို မပိုစကား၊
 ပြောကြားစလောက် အလှမြောက်ခဲ့၊
 တယောက်တင့်ခေါင် ချစ်သည့်မောင်ကို၊
 ငွေရောင်မြေ ဆီးနှင်းကု၍၊
 နွေထသန်ဆောင်း ပြန်တပြောင်းတည့်၊
 မြူပေါင်းဘိကာ ဟိမဝါတု၊
 သေလာတောင်စပ် သေရပ်က၊
 တိုက်ခပ်ထေဇ သွန်းဆော်သွေးသော်၊
 ကြင်ဝေးကွာသူ သည်မယ်ပူခဲ့၊
 ကျမ်းဆုဗျာပါ မီးရှိန်ဝါ၍၊
 ချစ်စွာအရှင် သူတော်စင်ကို၊
 သခင်လွမ်းငှာ ဘိတော့သည်။ ။

၃။ မြဝန်းဆိုင်ကာ ထက်ဝဠာလည်း၊
 ညိုပြာနှင်နှင် မှိုင်းမင်းလွင်နှင့်၊
 မြိုင်ခွင်ရံ၎င်း ရဲဂုံလမ်းလည်း၊
 ပိုရွမ်းသာခေါင် မြရောင်တဝက်၊
 ဣရည်ပက်၍ မြရွက်မဆိုင်း၊
 သစ်ပင်တိုင်းတို့ မနှိုင်းစရာ၊
 ရှုဘွယ်သာလျှင် ဣဝါရွက်ဟောင်း၊
 ဘဝပြောင်းသော် နှုပျောင်းသန္တာ၊
 နီဝါဖူးညွန့် ပုရစ်တွန့်တို့၊
 ထပ်ကွန့် မင်းပြု၊
 သောရ ထုနှိုက်၊
 ချမ်းမှုမချင်း ထေပြင်းမသန်၊
 ပြင်းထန်မပူ မြူလည်းမလွန်၊
 ညွန့်ထည်းမခ မိုးကမစွေ၊
 ရေကမလွှမ်း မြိုင်တော့၎င်းနှင့်၊

မြစ်ကမ်းတစ်ခု သဲသောင်ရေသော်၊
 မယ့်ဖျိုသက်ထား မယ့်ကိုယ်စားကြောင့်၊
 သနားဆွတ်ကြင် မယ့်ဘဝင်ကို၊
 အရှင်ခွမ်းလျှ ယိတော့သည်။ ။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၂၉၅-ခု၊ နတ်တော်လ။

၃-ပိုဒ်စုံမောင်ခွဲ

(၄၂-ပါဒ်စီ)

- ၁။ ရှမ်းပို ရှမ်းပို ရွှေရောင်မိချို၊
 ထိုထိုလူနတ် ဦးညွတ်မှိပန်း၊
 ဘဝင်စွန်းသို့ တက်ထွန်းရောင်ဟို၊
 ဂုဏ်ပေါင်းစုံသား တီဂုံမည်သိး၊
 မြတ်စောထီး၊ မကြီးသက်ရှယ်၊
 အငယ်မျက်မည်း သွေးစုန်းတည်းက၊
 ချစ်ရည်းသက်ပုံ စု၍ထုံခွဲ၊
 ကြည်ယုံညွတ်နူး ပျော်ကြဘူးလည်း၊
 တထူးမယ်နှင့် သခင်သင့်၍၊
 နှဲဖင့်မေ့မှား သနားမညွှာ၊
 ထောက်မတာခွဲ မသာနှုလုံး၊
 ယူကြိုးမရ ဖြစ်ပါထွလည်း၊
 သက်မျှကြင်နာ သည်မယ်မှာမူ၊
 မေတ္တာမခန်း လွမ်းပန်းပင်ပွင့်၊
 လွမ်းထပ်ဆင့်လျက် လွမ်းနှင့်မိတ်ဆွေ၊
 ဖွဲ့ရထေခွဲ နွမ်းခွေယိယိုင်၊
 အူသည်းဆိုင်ကို ဖျက်ချိုင်သောနှုယ်၊
 ပူပုံကြွယ်၏ လွမ်းဘွယ်မငြိမ်း၊
 လွမ်းပွဲသိမ်း၍ လွမ်းယိမ်းမရင်၊

လွမ်းပင်မကြီး လွမ်းမီးမပူ
ပျော်ပွဲမူသည်။ ၊ ယှဉ်တူစက်ရဘိမူကား။

၂။ လွမ်းပိုလွမ်းပို ကျွမ်းကာပြိုမျှ၊
သဲဒိုရှိုက်ငင် မရှင်ခွမ်းခွမ်း၊
တတမ်းတတ တရရတည့်၊
တောင့်တခေါ်ခေါ် တကျော်ကျော်နှင့်၊
ကျွမ်းဘော်ကင်းကွာ ငှက်ပမာသို့၊
မယ့်မှာခွေခွေ မယ့်ပန်းကုံးကြောင့်၊
ယူကြီးမရ ပင်ပန်းထွဲ၊
စိမ်းမြဝေဝေ မြေလည်းသာငြိမ်၊
တိမ်လည်းသာမော တောလည်းသာခေါင်၊
တောင်လည်းသာထွေ ရေလည်းသာလွန်း၊
ပန်းလည်းသာထိုင် တကြိုင်ကြိုင်တည့်၊
ထုံးအိုင်မြစ်လောင်း ငှက်ပေါင်းစုံရ၊
သည်ရတုနို့ကံ ချစ်မှုသွေသာ၊
ငှက်ကြီးကြာနှင့် ဟင်္သာမောင်နှံ၊
ရေနန်းစံလျက် မြစ်ယံကမ်းမော်၊
ငွေသဲပေါ် နို့ကံ တူပျော်စုံမက်၊
လည်းချင်ယှက်၍ ချစ်သက်ဝေကြ၊
သည်မယ်လျှက်ကို အားကျထေအောင်၊
သွေးကာထောင်သော် ချစ်နှောင်သက်ထား၊
မောင့်စိမ်းကားကို၊ တအားပွေ့ထူ၊
ပိုက်ကာမြူသည်။ ၊ စဉ်ယူဘက်ရဘိမူကား။ ၊

၃။ တမ်းဆိုးတမ်းဆိုး တဖိုဖိုတည်း
ရွှေကိုယ်စိမ်းကား မယ့်သည်းကြားမူ၊
တပါးသူကြောင့် ချစ်စိတ်နှောင့်ခွဲ၊
တတောင့်တတ မျှော်ပါရလည်း။

အစမမြင် မွေ့မထင်အောင်၊
 သွေအင်မုန်းတီး မျက်တော်ကြီးခဲ့၊
 ကိုယ်ထီးဆိုတ ကြောင့်ကြမရှင်၊
 သူမမြင်၍ လွမ်းအင်ကြီးထူး၊
 ကျွန်တော်မမှာ ရွယ်လျငယ်စွာ၊
 မြတ်လွယ်ခါက သည်းမွှာနှုလုံး၊
 အတုန်ကြိုး၍ သင်္ကန်းပေါင်းမည်၊
 ယုံမိသည်ကြောင့် မကြည်ရှင်ပျိုး၊
 ရွေးနုံးနှမ်းလျ ဖြစ်ပါရခဲ့၊
 ဒုက္ခဗျာပါ ကြီးမားစွာကို၊
 ပယ်ကွာဝေးအောင် ဘုန်းတော်ဆောင်ဖြင့်၊
 ရွှေးတောင်ကြီးလား လေးပါးခတ်ပုံ၊
 ရွှေကိဂုံကို ကြည်ယုံပိတ်ထား၊
 ဦးညွှတ်ထွား၍ သျှောက်ထားခါခါ၊
 ပန်ကြားပါ၏ မချာနေရက်၊
 အစဉ်ဆက်လည်း ချိုမြက်ဆွမ်းပူ၊
 ပိုက်လှူသည်၊ မရွှေ့ဆက်ရဘိမူကား၊ ။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်မဂ္ဂဇင်း ၁၂၆၅-ခု၊ နတ်တော်လ၊

၄-ရောဝတီမြစ်စေပိုင်စုံ

(၃၁-ပါဒ်စီ)

- ၁။ တပြိုင်ငြိမ့်သျှင် ယေန်ခွင်က၊
 ကြည်လင်မြရောင် ရေကိုဆောင်လျက်၊
 ကမ်းတောင်ကုန်းမော် ရှိမြောင်ကျော်၍၊
 ရှင်တော်ပုည မြတ်ဖိနုနှင့်၊
 ကြက်ကျ ကြက်ယက် ရွှေလျက်သွန်းပုံ၊

ထူပါရုံနှင့် စည်းချုပ်၊
 ရောင်လျှံကွန်ဖြာ အာနန္ဒာက၊
 စသည်မြတ်ဖြား အပါးပါးကို၊
 ဝင်တွားဆိုက်ဆိုက် ဦးဖြင့်ခိုက်လျက်၊
 မကိုရ်ပန်းသွင် အမြဲဆင်သည်၊
 မြဲယဉ်မဟာ မြစ်ရော၊ ။
 အောက်ရွာဒေသ ရောက်လတ်ကမူ၊
 လွလွပြာဖြူ မောင့်သည်းအူအား၊
 သင်မူမြင်တိုင်း တန်မဆိုင်းဘဲ၊
 လွမ်းလှိုင်းတကာ တ-လျက်ပါကို၊ ။
 သေချာတစေ လျှောက်ထားလေ၊

၂၊ တစိတ်စိတ်လျှင် မြစ်ညှာခွင်နှိုက်၊
 မရှင်တမ်းတ မောင်ခွမ်းလှခဲ့၊
 သက်မျှနတ်သွင် ကွေရအင်ကြောင့်၊
 ငွေသွင်နှင်းစွေ လင်းမပြေသော်၊
 ဆင်းရွှေမြဝါ မောင့်သက်လျာနှင့်၊
 ခါခါဆက် ကြင်ကြမြီကို၊
 ဗန်လဲမမေ့ တစေ့စေ့နှင့်၊
 တထေ့ထေ့သာ အောင်းပေပါခဲ့၊
 ဟေမာဝန်မြိုင် သာဂနိုင်ဝယ်၊
 ညှာဆိုင်းပန်းဝတ် မြောက်လေဆွတ်က၊
 ကိုယ်ညွတ်တွဲတွဲ ယိမ်းနွဲ့နွဲ့နှင့်၊
 ဖိန်းဘွဲ့တုန်ချမ်း ပေါ်မူလွမ်းလည်း၊
 ဖီးကျမ်းသည်းအူ တောက်လောင်ပူ၍၊
 ခွန်ဆူနေမင်း တပြိုင်ပြင်းသို့၊
 ကြောင်းခြင်းထွေသာ စေ့စေ့လျှင်၊ ။
 သေချာတစေ လျှောက်ထားလေ၊

၃၊ တဖိန့်ဖိန့်လျှင် တုန်လျှော်ပင်တည်း၊
 ကေရှင်သွယ်ဖြာ ငါးကလျာနှင့်၊
 ပြစ်ဆာမစက် မွန်ပြာညက်ကြောင့်၊
 အသက်ငြေ့အံ့ ဖြေမတန့်ဘဲ၊
 ဆွတ်ပျံ့၍သာ နေရရာကို၊
 ဟေမာဆောင်းချမ်း မောင်သရမ်းလည်း၊
 စိတ်ဝမ်းဝန့်တို ထဲသိုရန်ညှိုး၊
 မုန်းမာန်ပျိုး၍ သမ်းညှိုးခွေပျောင်း၊
 ရှိစေကောင်းဟု သွန်းထောင်းငွေနှင်း၊
 စွေစေဖြင်းသော် ပြင်, တွင်းစံထွေ၊
 ဆင်းစန္ဒော်နှင့် တူပျော်စံမှ၊
 ညှင်းပန်းဏှသည့် လာမချမ်းဆောင်း၊
 ဝေးရာမောင်း၍ ရွဲ့စောင်းတိုက်မငြိ၊
 စိတ်ရည်ကြံထွေး အရေးရေးကို၊
 ဘော်သွေးသာယာ မောင်ရောသည်။ ။
 သေချာတစေ လျှောက်ထားလေ။

သမဂ္ဂမဂ္ဂဇင်း ၁၂၉၅-ခု၊ တပေါင်းလ။

အိမ်တွင်းတက္ကသိုလ်ကျမ်းစဉ်

ဤကျမ်းစဉ်တွင် ပညာရပ် အမျိုးမျိုးနှင့် ပတ်သက်သော စာများပါဝင်သည်

- ၁။ အဏုမြူ=ရေးသူ-အိ၊အင်၊ဒစိ၊ အန်ဒရာဒါ၊
အနက်ပြန်သူ-ဦးဖေမောင်တင် ၈-၀၊
- ၂။ အဏုမြူဒီပနီ=ဆာ၊ ဝိလျ၊ ဗရင် စီရင်အပ်သော “ဓမ္မတာတရားသဘောအကြောင်း” ဟူသော စာအုပ်၏ ပဌမအခန်းမှ ဦးဖေမောင်တင် သင့်လျော်အောင် ပြုပြင်ရေးသားသည်။ ရုပ်ပုံများပါသည်။ ၄-၀၊
- ၃။ သိပ္ပံပညာ=အိ၊ဂျေ၊ ဟုမ္မရာတ်ရေး၊ အနက်ပြန်သူ ဦးသန်းအောင် ၄

ကမ္ဘာစာညွန့်ပေါင်းကျမ်းစဉ်

ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကောင်းဆုံးသော စာပေကျမ်းဂန်များမှ အနက်ပြန်သော စာအုပ်များ

- ၁။ ဆရာဝန်ပါဘဲပြဇာတ်=ရေးသူ-ပြင်သစ် စာရေးဆရာ-မိုးလျှံ။
အနက်ပြန်သူ-ဦးဘသောင်း ၈-၀၊
- ၂ ပလုပ်တူတ်တူတ်=ရုရှစာရေးဆရာ-တောလစတိုဝ် ရေးအပ်သော ဒဏ္ဍာရီမှ အနက်ပြန်ခြင်း..... ၂-၀
- ၃။ မဟာဆန်ချင်သူပြဇာတ်=ရေးသူ-ပြင်သစ်စာရေးဆရာ-မိုးလျှံ။
အနက်ပြန်သူ-ဦးသိန်းဟန် ၁၂-၀

ခေတ်စမ်းစာပေကျမ်းစဉ်

ခေတ်လျောက်ပေါ်ပေါက်လာသော စကားပြေ၊ ကဗျာများ

- ၁။ လှအုံးမယ်ဝတ္ထု=ရေးသူ-သိပ္ပံမောင်ဝ ၆-၀
- ၂။ ခေတ်စမ်းပုံပြင်များ=ပဌမတွဲ ၁၂-၀
- ၃။ ခေတ်စမ်းဌာပျာများ=ပဌမတွဲ ၈-၀

အခြားကျမ်းစာအုပ်များ

- ၁။ ဟာလင်ဇီဖုရားဝတ္ထု= အနက်ပြန်သူ-ဦးငွေခိုင် ၁-၀
- ၂။ ဂန္ထိလောကမဂ္ဂဇင်း=အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် လစဉ်ထုတ်။ ပညာရှိအများပါဝင်ရေးကြ၍၊ ကျောင်းသားများနှင့် အသင့်လျော်ဆုံး မဂ္ဂဇင်းဖြစ်သည်။ တအုပ် ၆-၀။ တနှစ်အတွက် ၃-ကျပ်။ စလေအညာကမြေဆရာနှင့် အခြားကဗျာများ= (ပြုပြင်ဆဲ) အင်္ဂလိပ်အစမ်းစာများ= (ပြုပြင်ဆဲ)

မြန်မာနိုင်ငံပညာပြန့်ပွားရေးအသင်း

တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့